Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Ráckeve Város Önkormányzata

2019-2023.

Tartalom

Bevezető ... 5
A település bemutatása ... 6
1. Demográfiai jellemzők ... 6
2. Gazdasági jellemzők ... 10
Értékeink, küldetésünk ... 14
A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) céljai ... 16
1. A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja ... 16
2. A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemző részének célja ... 16
3. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervének célja ... 17
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) ... 18
1. Jogszabályi háttér bemutatása ... 18
1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása ... 18
1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása ... 19
2. Stratégiai környezet bemutatása ... 21
2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal ... 21
2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása ... 22
2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása ... 23
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége ... 24
3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet ... 24
3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció ... 28
3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások ... 35
3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció ... 39
3.5. Telepek, szegregátumok helyzete ... 41
3.5.1. A telep/szegregátum, mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi...) ... 41
3.5.2. A telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya stb.) ... 44
3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés ... 47
3.6.1. Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés ... 47
3.6.2. Prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés ... 48
3.6.3. Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés ... 48
3.6.4. Közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése ... 49
3.6.5. Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatáshoz való hozzáférés ... 49
3.6.7. Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor ... 54
3.6.8. Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül) ... 54
3.7. Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása ... 54
3.7.1. Közösségi élet színterei, fórumai ... 54
3.7.2. Helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai ... 56

3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal ... 57
3.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása .. 57
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység ... 61
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.) ... 62
4.1.1. Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete ... 63
4.1.2. Rendszeres gyermekvédelmi és egyéb kedvezményben részesítettek száma ... 64
4.1.3. Gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya ... 65
4.1.4. Kedvezményes étkeztetésben részesülők száma, aránya ... 66
4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége 66
4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése ... 67
4.3.1. Védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok) ... 67
4.3.2. Gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma) ... 68
4.3.3. 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok ... 69
4.3.4. Gyermekjóléti alapellátás, gyermekvédelem ... 72
4.3.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások ... 74
4.3.6. Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáfér 74
4.3.7. Gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ... 76
4.3.8. Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor ... 76
4.3.9. Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül ... 76
4.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége ... 76
4.4.1. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása ... 76
4.4.2. A köznevelléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.) ... 81
4.4.3. Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelen. 83
4.4.4. Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések ... 83
4.4.5. Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) ... 85
4.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása .. 86
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége ... 88
5.1. A nők gazdasági helyzete és esélyegyenlősége ... 88
5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.) ... 91
5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe ... 92
5.4. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak ... 93

5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona) ... 93
5.6. A nők szerepe a helyi közéletben ... 94
5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések ... 94
5.8. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása .. 94
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége ... 96
6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.) ... 96
6.2. Idősek munkaerő-piaci helyzete ... 98
6.2.1. Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága ... 98
6.2.2. Tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen) ... 99
6.2.3. Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén ... 99
6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés ... 99
6.3.1. Az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése ... 99
6.3.2. Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés ... 100
6.3.3.Idősek informatikai jártassága ... 101
6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen ... 101
6.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása 102
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége ... 104
7.1. A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái ... 105
7.2. A fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei ... 105
7.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés ... 106
7.4. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározás.. 107
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása ... 108
8.1. A 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma) 108
8.2. Önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása ... 110
8.3. Önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség ... 110
8.4. A nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége ... 110
8.5. Civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenység ... 111
8.6. For-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában ... 111
9. a helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága ... 112
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) ... 113
1. HEP IT összefoglaló táblázat ... 113
2. Megvalósítás ... 125
2.1. A megvalósítás folyamata ... 125
2.2. Nyilvánosság ... 126
2.3. Kötelezettségek és felelősségvállalás ... 126
3. Az elfogadás módja és dátuma ... 128

BEVEZETŐ

Magyarország Alaptörvénye kimondja, hogy minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit sem lehet önkényesen megfosztani. Magyarország biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politika vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési és egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül. Az Alaptörvény értelmében az emberek bármilyen hátrányos megkülönböztetése szigorúan büntetendő.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Ráckeve Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA

1. DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐK

Ráckeve város a Közép-magyarországi Régió területén, Pest megyében helyezkedik el. A város a Ráckevei (Soroksári) - Duna mindkét partján, a Csepel-sziget déli részén terül el, Budapesttől mintegy 50 km-re délre. A település közigazgatási területe 6409 ha, amiből 968 ha belterület, 5441 ha pedig külterület.

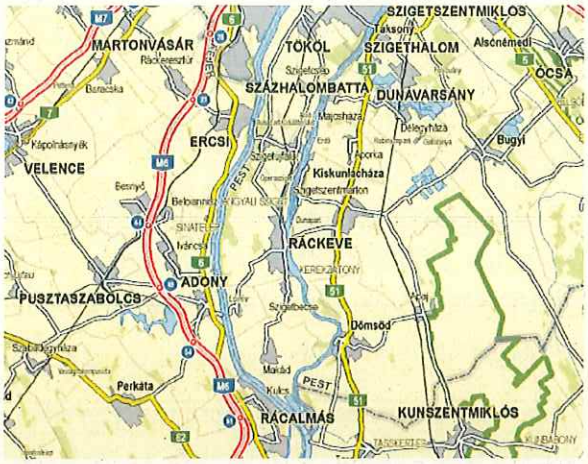

Ráckeve a megye 18 járása közül a Ráckevei járás központja. Az ide tartozó 11 település: Apaj, Áporka, Dömsöd, Kiskunlacháza, Lórév, Makád, Ráckeve, Szigetbecse, Szigetcsép, Szigetszentmárton és Szigetújfalu.

Ráckeve a járás központjaként ellátja a városi és járási közigazgatási feladatköröket (bíróság, ügyészség, foglalkoztatás, földhivatal, kormányablak, hatóság, gyámügy és igazságügy, élelmiszerlánc-biztonság és állategészségügy), itt koncentrálódik a lakosságát és gazdasági szereplőit kiszolgáló pénzügyi szektor és szolgáltatói kör, illetve jelentős oktatási központi funkciót is betölt.

Ráckeve lakónépessége (azaz a Ráckevén lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint a Ráckevén tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma) 2016.12.31-én 10.276 fő.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Lakónépesség az év végén (fő)	9726	9842	9964	10016	9870	9965	9972	9960	10069	10276
A lakónépesség számának változása (%)	-	101%	101%	101%	99%	101%	100%	100%	101%	102%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A fenti adatok szerint 2007-2010 között a lakosságszám kismértékű növekedése, 2011-2014 közt kismértékű csökkenése figyelhető meg. 2015 óta a tendencia újból kismértékű növekedést mutat.

Az utóbbi években a Magyarországon általános problémaként jelen lévő népességcsökkenés Ráckevét nem érinti.

Ráckeve állandó népessége (azaz a Ráckevén bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük) 2016.12.31-én 10.244 fő.

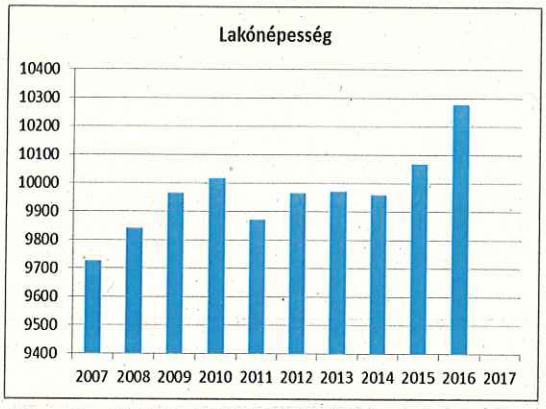

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A település demográfiai jellemzésének fontos része az állandó népesség korcsoportok és nemek szerinti megoszlása. Ezt szemlélteti a 2017. esztendő vonatkozásában a következő táblázat:

2017. év	Fő			%	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
összesen	5371	5021	10392	52%	48%
0-2 évesek			329		
0-14 évesek	809	829	1638	49%	51%
15-17 évesek	178	189	367	49%	51%
18-59 évesek	2893	2960	5853	49%	51%
60-64 évesek	431	333	764	56%	44%
65 év felettiek	1142	710	1852	62%	38%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A természetes szaporodás az alábbiak szerint alakul:

Év	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2008	117	124	-7
2009	100	144	-44
2010	89	122	-33
2011	98	154	-56
2012	94	141	-47
2013	102	121	-19
2014	83	137	-54
2015	98	142	-44
2016	110	165	-55

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék), az élveszületések és a halálozások különbözete ezer lakosra vetítve:

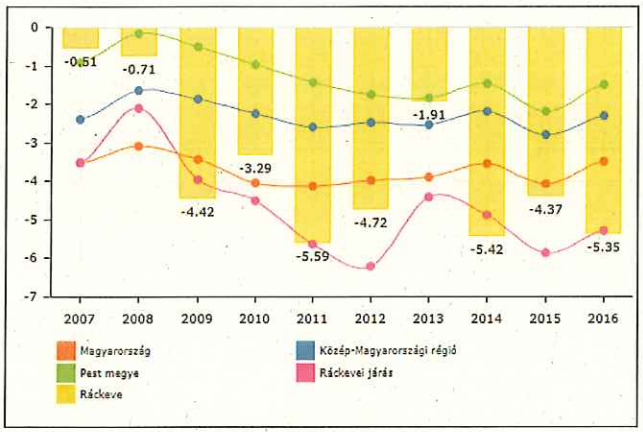

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Az állandó bevándorlások száma (azaz adott közigazgatási egységből más közigazgatási egységbe állandó jelleggel ki- és bejelentkezők száma) a következőképp alakult az utóbbi tíz évben:

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg
2008	358	264	94
2009	367	212	155
2010	300	211	89
2011	262	228	34
2012	285	222	63
2013	243	241	2
2014	240	230	10
2015	251	197	54
2016	411	233	178

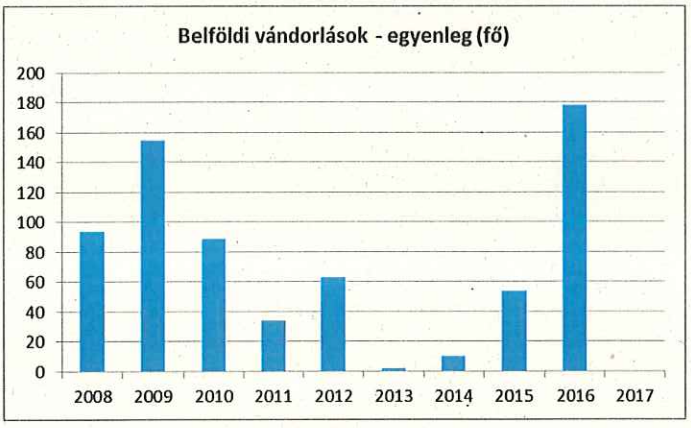

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A bevándorlási egyenleg pozitivitást mutat, azaz több az ideköltözők száma, mint az elvándorlóké.

Fenti táblázatokból megállapítható, hogy bár a lakónépesség az utóbbi években lassan ugyan, de folyamatosan növekszik, ám ez alapvetően a betelepüléseknek tudható be. Sajnos a lakosság természetes szaporodás mutatója már hosszú ideje csökkenő tendenciát mutat.

Ráckevén az öregedési index (azaz hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut) a következők szerint alakult az utóbbi tíz évben:

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2007	1315	1492	88,1%
2008	1484	1699	87,3%
2009	1543	1717	89,9%
2010	1576	1726	91,3%
2011	1576	1699	92,8%
2012	1587	1706	93,0%
2013	1643	1690	97,2%
2014	1824	1600	114,0%
2015	1902	1614	117,8%
2016	2014	1646	122,4%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

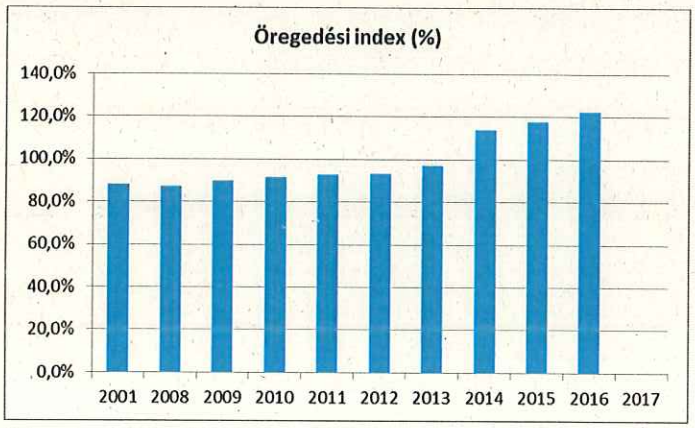

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A vizsgált időszak viszonylatában megfigyelhető, hogy 2007-2013 között végig 100% alatti volt az öregedési index mutatója, ami fiatalos népességszerkezetre utalt. Azonban 2014-től kezdődően Ráckeve egy elöregedő társadalom képét mutatja, amelyben a 65 év felettiek száma nagyobb mértékben növekszik, mint a 14 év alattiaké, ennek következtében az öregedési index kedvezőtlen, folyamatosan emelkedő tendenciát mutat.

2. GAZDASÁGI JELLEMZŐK

A Ráckevei járás gazdaságának karakterét alapvetően határozza meg, hogy nincs nagyvállalat a térségben. A legnagyobb foglalkoztató (Korax Gépgyár Kft.) is a kis- és közép-vállalkozás kategóriába sorolandó. Ráckeve gazdasága a vendégforgalomra is alapozott szolgáltatásra, kereskedelemre, mezőgazdaságra, és csak kis mértékben az iparra (többek közt gépgyártás) épül.

Év	Regisztrált gazdasági szervezetek	Regisztrált jogi személyiségű vállalkozások	Regisztrált egyéni vállalkozások	Regisztrált betéti társaságok
2014	1633	606	427	194
2015	1633	560	449	172
2016	1656	531	487	163

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Sajnos az utóbbi három vizsgált év tekintetében a betéti társaságok, valamint a működésüket tekintve általában stabilabb, piacképesebb és egyenként több embernek munkát adó jogi személyiségű vállalkozások (korlátolt felelősségű társaságok, részvénytársaságok) száma is folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. Mindeközben az egyéni vállalkozások száma évről évre nő.

A város gazdasági szerkezetét - a néhány középvállalkozás mellett - a viszonylag nagyszámú mikro- és kisvállalkozások megléte jellemzi. Ezt illusztrálja a következő táblázat is.

A regisztrált vállalkozások megoszlása létszám-kategóriánként 2012-2016 között (db):

Év	0 és ismeretlen fő	1-9 fő	10-19 fő	20-49 fő	50 -249 fő	250 fő felett
2012	416	985	25	7	3	0
2013	432	1008	27	8	3	0
2014	467	1030	24	10	3	0
2015	450	1048	23	11	2	0
2016	337	1184	20	11	3	0

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A regisztrált vállalkozások méretbeli eloszlása jól mutatja, hogy folyamatos a 10 fő alatti vállalkozások térnyerése, a 10-19 fős vállalkozások száma az utóbbi években csökken, a 20-49 fős vállalkozások száma csekély mértékben ugyan, de nő. Az 50 fő fölött foglalkoztató vállalkozások körében a 2015-ös évben tapasztalható egy visszaesés, de jelentős változások az elmúlt évek viszonylatában nem figyelhetők meg. A jelenlegi legnagyobb foglalkoztató kb. 120 fő alkalmazottal az 1986 óta vágóhídi- és feldolgozógépek, 2006 óta pedig elektromos áramtermelő napelemek gyártásával is foglalkozó Korax Gépgyár Kft. A fémmegmunkálással foglalkozó Dr. Köcher Nyomásos Alu-Öntöde és Fémmegmunkáló Kft. kb. 65 főt foglalkoztat.

A foglalkozatási mutatókban érződik Budapest elszívó hatása, mindemellett a helyi munkahely kínálat is alacsony. A ráckevei lakosok körében felülreprezentáltak a szakképzettséget igénylő vezetőként dolgozók (pl. gazdasági vezetők), a szolgáltatás jellegű foglalkozásokat végzők, illetve a

mezőgazdasági dolgozók, az ipari-építőipari foglalkozásúak, valamint gépkezelői foglalkozásúak aránya.

Ráckeve gazdasága szempontjából egyre nagyobb szerepet játszik az idegenforgalom. Tavasztól őszig üdülők, turisták, külföldi vendégek látogatják városunkat. Szívesen töltik szabadidejüket a nyugalmat adó, páratlan természeti adottságokkal rendelkező kisvárosban. A 2000-es évek első felében településünkön két nagyobb wellness-szálloda is létesült (a szállodai férőhelyek aránya, közel a duplája a Pest megyei járásközpontokban tapasztalt értéknek és több mint háromszorosa az országos átlagnak). A szállodaipar jelenléte valamint a település kedvező természeti turisztikai adottságai (szigeten való fekvés) és műemléki örökségei (pl. Hajómalom, szerb templom, Savoyai kastély), a termálvíz hasznosítása a település fejlődése szempontjából új lehetőségeket nyitottak meg.

A város gazdasági potenciáljának fontos összetevője a lakosság iskolázottsági szintje. A következő táblázat erről nyújtanak információkat:

	2012	2013	2014	2015	2016
Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással) (db)	3	3	3	3	3
Általános iskolai osztályok száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)	41	42	42	41	39
Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt)	861	912	911	902	909
Általános iskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (fő)	0	0	0	0	0
A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (fő)	123	104	130	140	131
Gimnáziumi feladatellátási helyek száma (db)	1	1	1	1	1
Középiskolai osztályok száma a nappali oktatásban (db)	15	15	15	15	n.a.
Gimnáziumi tanulók száma a nappali oktatásban (a hat- és nyolcévfolyamos gimnáziumok adataival együtt)	459	452	457	437	418
Eredményes érettségi vizsgát tett tanulók száma a nappali oktatásban (fő)	87	87	76	83	82

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A városban nyilvántartott munkanélküliek száma nagyon hullámzó tendenciát mutat. 2008 és 2010 között folyamatosan nőtt, majd 2013-ig évről évre csökkent a munkanélküliek száma. 2014-ben ismét kiugróan magasnak a számuk. A 2015. év ismét csökkenést, ehhez képest a 2016. év újra enyhe emelkedést mutat. A vizsgált évek tekintetében 2010-ben volt a legmagasabb a nyilvántartott munkanélküliek és egyben a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma.

Év	Nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen
2008	146	117	263	70	48	118	47,9%	41,0%	44,9%
2009	217	198	415	102	79	181	47,0%	39,9%	43,6%
2010	218	218	436	137	113	250	62,8%	51,8%	57,3%
2011	222	183	405	114	77	191	51,4%	42,1%	47,2%
2012	215	168	383	95	77	172	44,2%	45,8%	44,9%
2013	189	170	359	102	58	160	54,0%	34,1%	44,6%
2014	221	197	418	103	69	172	46,6%	35,0%	41,1%
2015	159	129	288	92	70	162	57,9%	54,3%	56,3%
2016	162	142	304	87	74	161	53,7%	52,1%	53,0%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

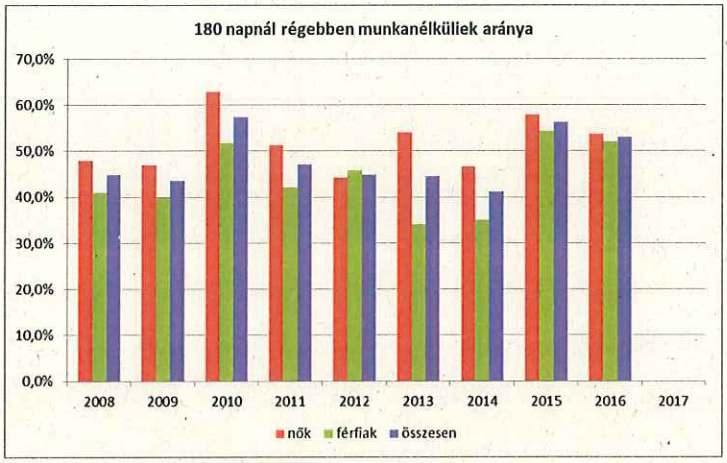

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A járás településeinek munkanélküliségi adatait elemezve megállapítható, hogy Ráckeve nagyjából a középmezőnybe sorolható. A 11 település közül 6 településen Ráckevénél kedvezőbb, 2 településen kedvezőtlenebb, 2 településen pedig közel azonos a nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó lakosság számához viszonyítva:

	Állandó népesség száma (fő)	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	A nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népesség viszonylatában (%)
Apaj	1223	29	2,37
Áporka	1208	19	1,57
Dömsöd	5957	278	4,67
Kiskunlacháza	8890	292	3,28
Lórév	317	6	1,89
Makád	1210	23	1,90

Ráckeve	**10082**	**288**	**2,86**
Szigetbecse	1390	40	2,88
Szigetcsép	2417	60	2,48
Szigetszentmárton	2254	65	2,88
Szigetújfalu	2131	38	1,78

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

ÉRTÉKEINK, KÜLDETÉSÜNK

Az esélyegyenlőség a társadalom minden tagja számára fontos, alapvető érték. Elérendő cél, hogy megkülönböztetés nélkül mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a jó minőségű szociális és egészségügyi ellátásra, a lakhatási, oktatási és képzési szolgáltatások elérésére, igénybevételére függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossággal élő, milyen a vallási vagy világnézeti meggyőződése, származása, nemi hovatartozása vagy anyagi helyzete.

Ráckeve Város Önkormányzata kötelezettségét fejezi ki az esélyegyenlőség területén, hiszen a jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl az önkormányzat a nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, társhivatalokkal, civil szervezetekkel közösen törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.

Ráckeve Város Önkormányzata az esélyegyenlősséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes programok, projektek és intézkedések kidolgozásában az érdekelt célcsoportok és civil szervezetek is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is.

A város a 2015. évben készült Integrált Településfejlesztési Stratégiájában középtávú célként fogalmazta meg a következő **társadalmi jövőkép**et 2030-ra:

„Ráckeve erős helyi identitással rendelkező, fejlett humán infrastruktúrájának és széles kulturális kínálatának segítségével népességét megtartó, a humán közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést biztosító, hátrányos társadalmi csoportokhoz tartozók számára esélyt teremtő település."

„A legfontosabb gyengeségek, összefoglalóan a következők:

- *Helyi lakónépesség alacsonyabb iskolai végzettsége, és emiatt is kedvezőtlenebb munkaerő-piaci pozíciója.*
- *Helyi szegregátumban élő népesség hátrányos társadalmi-gazdasági helyzete.*
- *Kismértékben túltelített óvodai kapacitások.*
- *Túlterhelt egészségügyi alapellátás*
- *Cigányság integráltságának alacsony mértéke*

Társadalmi szempontból a legfontosabb feladat, hogy Ráckeve elmúlt 40 évében tapasztalható mérsékelten, de folyamatosan növekvő népességszáma továbbra is emelkedést mutasson, és hogy a város a helyi társadalom különböző korosztályainak és társadalmi rétegeinek megfelelő fejlődési lehetőséget biztosítson. Cél továbbá, hogy a fejlesztések elérhessék a település, és a városkörnyék teljes lakosságát, hiszen így tudja a város az erőforrásait megsokszorozni. Mindez felöleli a szegregátumban élő népességet is, amelynek esetében fontos, hogy a hátrányos társadalmi-gazdasági helyzetük javítása. A fentiek tükrében az alábbi átfogó cél került megfogalmazásra társadalmi problémákra:

A1. Inkluzív fejlesztés feltételeinek megteremtése, Ráckeve népességének megtartása, társadalmi integráció erősítése.

A társadalom számára megfogalmazott átfogó cél megvalósulásához 3 tematikus cél járul hozzá. Ezek a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése, a leromlott, leromlással fenyegetett városrészek fejlesztése, valamint a kulturális kínálat bővítése, város ismertségének növelése."

Ráckeve Város a 2015. évben készült Integrált Településfejlesztési Stratégiájában középtávú célként fogalmazta meg a következő **gazdasági jövőké**pet 2030-ra:

„Vízi, termál- és örökségturizmusa segítségével a város jövedelemtermelő és munkahelyteremtő képessége növekszik. Ráckeve a helyi gazdaságának megerősítésével, tudás-intenzív vállalkozások megtelepedésének támogatásával, a környező települések együttműködésével új befektetőket vonz."

„A legfontosabb gyengeségek, összefoglalóan a következők:

- *Kis tőkeerejű vállalkozások magas aránya*
- *Kevés az export-orientált kis- és középvállalkozás*
- *A vállalkozások nem a nagy hozzáadott értékű szektorokban működnek*
- *A közösségi közlekedési elérhetőség hiányosságai (utazási idő, átszállási lehetőségek*
- *Együttműködések hiánya a gazdasági szereplők között*
- *Vállalkozások alacsony jövedelemtermelő képessége*
- *Helyben elérhető munkahelyek alacsony száma*

Gazdasági szempontból a legfontosabb feladat, hogy Ráckevén növekedjen a helyben elérhető munkahelyek száma, a kis- és középvállalkozások jövedelemtermelő képessége. A gazdasági szereplők között gyarapodjanak a jelenleg meglehetősen esetleges együttműködések. Távlati cél, hogy a település területén olyan tudásintenzív – a szellemi tőkére építő – ágazatokban működő vállalkozások telepedjenek meg, melyek képesek hosszú távon versenyképes termékeket és szolgáltatásokat előállítani. A város környezeti adottságaira tekintettel fontos szempont, hogy az újonnan megtelepedő környezetterhelése alacsony legyen. A fentiek tükrében az alábbi átfogó cél került megfogalmazásra:

A2. Gazdaságfejlesztés, hangsúlyt helyezve a kkv-k munkahelyteremtő képességének támogatására, együttműködésre. Tudásintenzív vállalkozások megtelepedésének támogatása.

A gazdaság számára megfogalmazott átfogó cél megvalósulásához 8 tematikus cél járul hozzá. Ezek a közlekedési kapcsolatok javítása, kvalifikált munkaerő megtartása, munkahely teremtés-megőrzés elősegítése, új befektetők és befektetések vonzása, idegenforgalom, jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése, termálkincs hasznosítása, helyi gazdaság fejlesztése a városkörnyéki települések együttműködésében, a kkv-k közötti gazdasági együttműködés erősítése, valamint a kkv-k munkahelyteremtő képességének támogatása."

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM (HEP) CÉLJAI

Ráckeve Város Önkormányzata a város fejlődése szempontjából alapvető jelentőségűnek tartja az egyenlőtlenségek legteljesebb körű megszüntetését.

A demográfiai változásokból adódó kihívások kezelése, a foglalkoztatás növelése, a képzettség- és képességbeli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el.

Kiemelt cél, hogy minden állampolgár, de különösen az egyes célcsoportok vonatkozásában, így a

- a nők,
- a fogyatékos személyek,
- a gyermekek,
- a mélyszegénységben élő, roma emberek,
- az időskorúak,

és más hátrányos helyzetű csoportok számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatás és annak minősége, a munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén egyaránt.

1. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM ÁTFOGÓ CÉLJA

Ráckeve Város Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

2. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM HELYZETELEMZŐ RÉSZÉNEK CÉLJA

Elsődleges célunk számba venni a helyi esélyegyenlőségi programok készítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében

nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a beavatkozási területeket, amelyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében. Fontos cél továbbá, hogy számba vegyük azokat a városban található szegregátumokat vagy szegregációval veszélyeztetett területeket, amelyeken javasolt olyan komplex beavatkozások végrehajtása, amelyek alkalmasak a szegregációs folyamatok megfékezésére, a terület infrastrukturális és társadalmi felzárkóztatására, illetve az ott élők hatékony integrációjára.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve tartalmazza.

3. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVÉNEK CÉLJA

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából, valamint a szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek komplex felzárkóztatása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM HELYZETELEMZÉSE (HEP HE)

1. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR BEMUTATÁSA

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény (továbbiakban: Alapellátási törvény),
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyermekvédelmi törvény.), valamint
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az Ebktv. értelmében az egyenlő bánásmód azt jelenti, hogy tartózkodni kell minden olyan magatartástól, amely megtorlást, zaklatást, vagy jogellenes elkülönítést eredményez. A hátrányos helyzetben lévő embereket különböző pozitív rendelkezésekkel kell segíteni helyzetükből fakadó hátrány leküzdése érdekében. A törvény III. fejezete felsorolja azokat a területeket, amelyeken különösen fontos az egyenlő bánásmód elvének érvényesülése, így

- a foglalkoztatás,
- lakhatás,
- egészségügy,
- oktatás

- áruk forgalma, szolgáltatások igénybevétele.

Az Ebktv-ben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikához: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek"! Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Az Alaptörvény Nemzeti Hitvallásában is megjelenik, hogy „valljuk az elesettek és a szegények megsegítésének kötelességét".

Az Alaptörvény XV. cikke tartalmazza a törvény előtti egyenlőséget, a megkülönböztetés tilalmát. Ez az egyenlőség és tilalom általános, azonban nem zárja ki az esélyegyenlőség kiküszöbölésére irányuló intézkedéseket. Sőt, külön védelmet igénylő csoportonként emeli ki a nőket, az időseket és a fogyatékossággal élőket, valamint kimondja, hogy az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel is segíteni kell.

Az Alaptörvény ezen szellemiségét az összes, az önkormányzat által hozott rendelet magában hordozza. Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvényi keretek között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti.

Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testülete által elfogadott, az esélyegyenlőségi célcsoportokat is érintő rendeletek az alábbiak:

- Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének 9/2002.(VI.24.) önkormányzati rendelete a háziorvosi körzetek kialakításáról
- Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének 18/2004.(V.24.) rendelete a lakásépítés, vásárlás, korszerűsítés helyi támogatásának szabályairól
- Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének 17/2004.(V.24.) számú rendelete a csatornahálózat létesítés lakossági hozzájárulásának szociális támogatására vonatkozó szabályairól
- Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének 15/2009.(IX.21.) önkormányzati rendelete a tanyagondnoki szolgálatról
- Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2009.(VI.22.) önkormányzati rendelete a Ránki György Alapfokú Művészetoktatási Intézményben a 2009/2010-es tanévtől kezdődően fizetendő térítési, valamint tandíjról
- Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2013.(VI.10.) önkormányzati rendelete a szociális földprogramról
- Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2013.(III.25.) önkormányzati rendelete a civil szervezetek támogatási rendjéről
- Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2013.(IX.24.) önkormányzati rendelete a Ráckeve és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó

Társulás által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról

- Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének 275/2017 (IX.27.) számú határozata a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatról
- Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének 16/2013 (IX.24.) számú rendelete a Ráckeve és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról
- Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2018.(III.14.) önkormányzati rendelete Ráckeve Város 2018. évi költségvetéséről
- Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének 22/2018.(X.28.) önkormányzati rendelete a gyermekvédelem helyi ellátási rendszeréről
- Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének 23/2018.(X.28.) önkormányzati rendelete pénzbeli és természetbeni szociális ellátások helyi szabályairól

A fenti rendeletek mindegyike érinti és elősegíti az esélyegyenlőség megteremtését. Ráckeve Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. június 26-i ülésén fogadta el a jelenlegi formájában érvényes és hatályos Helyi Esélyegyenlőségi Programját a 208/2013. (VI.26.) határozatával. A HEP felülvizsgálatára kétévente sor került, amikor a megvalósult célkitűzések beépítésre kerültek, valamint a program áttekintésre került.

2. STRATÉGIAI KÖRNYEZET BEMUTATÁSA

2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az esélyegyenlőség, a szolidaritás, az igazságos esélyteremtés olyan egyetemes értékek, amelyek megjelenésére Ráckeve Város Önkormányzata azokban a stratégiai dokumentumaiban, rendeleteiben, koncepcióiban, programjaiban és cselekvési terveiben is törekszik, amelyek vagy az önkormányzat átfogó, vagy egy-egy szektorra vonatkozó konkrét jövőbeli terveit, célkitűzéseit határozzák meg. Az esélyegyenlőség ily módon horizontális értékként és követelményként jelenik meg az önkormányzat stratégiai dokumentumaiban, ami biztosítja azt, hogy a város közép- és hosszú távú fejlődését meghatározó elképzelésekben hangsúlyos elemként jelenjen meg ez a szemléletmód.

Ráckeve Város ezidáig az alábbi dokumentumokkal biztosította a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének előmozdítását:

- **Antiszegregációs terv (2009.):** Ráckeve Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2009. decemberében fogadta el Ráckeve Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája részeként. A dokumentum célja, hogy a város felmérje azon területeit, ahol a szegregáció már megindult, illetve ahol előrehaladott állapotban van, és a fentiek szellemében kidolgozzon a szegregáció oldására irányuló programokat 3 fő fejezetre tagolódik: a város egészére vonatkozó helyzetelemzésre, a szegregátumok, telepek, telepszerű képződmények helyzetének elemzésére és az anti-szegregációs program megfogalmazására.
- **Helyi Esélyegyenlőségi Program (2013.):** a dokumentum tartalmazza az önkormányzat által ellátandó feladatokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi célokat, megvalósításuk forrásigényét és végrehajtásuk ütemezését a városban élő hátrányos helyzetű csoportok lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi, szociális, oktatási helyzetének, illetve a kultúrához, sporthoz és az információhoz való hozzáférés lehetőségének elemzésével, a fejlesztési célok bemutatásával.
- **Ráckeve Város Önkormányzatának Helyi Közoktatási Esélyegyenlőségi Programja (2007.):** a program a közoktatás terén megvalósuló esélyegyenlőség előmozdítását kívánja elősegíteni. A bevezető részben kiemeli, hogy a közoktatásban jelen lévő szelekciós mechanizmusok korlátozzák az egyenlő hozzáférést a minőségi oktatáshoz és mélyítik a társadalmi különbségeket. A program szerint az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében és az egyenlő hozzáférés biztosításának elve alapján külön figyelmet kell fordítani a halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére az épített környezet tekintetében és a szakmai szolgáltatások tekintetében. Kiemelten fontosnak tartja annak vizsgálatát, hogy érvényesül-e a településen a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, a halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók oktatási integrációjának támogatása
- **Ráckeve Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája (2008.):** A város egészére vonatkozó helyzetértékelés, külön a társadalom, gazdaság, környezet, közszolgáltatások, lakásállomány, szegregáció témakörében, intézkedési terv is egyben.

- **Ráckeve Integrált Településfejlesztési Stratégia (2015.):** a város egészére vonatkozó helyzetértékelés, amely többek közt a középtávú célokat és azok összefüggéseit, a megvalósítást szolgáló beavatkozásokat, az anti-szegregációs programot, a stratégia külső és belső összefüggéseit és a megvalósítás eszközeit taglalja.
- **Ráckeve Város Településfejlesztési Koncepció (2015.):** a város jövőképéről, a kitűzött célokról, a társadalom, a gazdaság, a környezet, a természetvédelem és a közlekedés helyzetértékeléséről szóló dokumentum. Javaslatokat tesz településszerkezeti változásokra, és az örökség védelmére is.
- **Ráckeve Város Gazdasági Programja (2015-2019.):** a program a 2015-2019. évekre szól, de olyan célokat is tartalmaz, melyek mintegy iránymutatást javasolnak a következő időszaknak is. Ezek a következők: az előző gazdasági ciklus programjainak folyamatos nyomon követése, az elmaradt célkitűzések megvalósításával a város gazdasági törekvéseinek folyamatosságának biztosítása, a népességmegtartó szerep, a kötelező önkormányzati feladatok teljesítése, a jogkövető magatartás.
- **Ráckeve Város Önkormányzata és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat közötti együttműködési megállapodás**

2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Városunkban a szociális szolgáltatásokat a Ráckeve és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás fenntartásában a **Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ** biztosítja. Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés k) pontja és a Mötv. 87. §-ában kapott felhatalmazás alapján az önkormányzatok által kötelezően ellátandó egyes gyermekvédelmi és szociális feladatok közös ellátására jött létre.

A Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatot 1997-ben hozta létre Ráckeve Önkormányzata, kezdetben egy személy foglalkoztatásával, Ráckeve közigazgatási területére kiterjedő ellátással. 2001-től fokozatosan bővült az ellátási terület és a dolgozói létszám (5 fő) is. Önkormányzati társulási megállapodás alapján a családsegítő és a gyermekjóléti szolgáltatás kiterjedt Lórév és Szigetbecse településekre, majd 2008-tól társulási formában Ráckeve gesztorságával ellátja a fenti településeken túl Makád községet is. Ettől kezdve a feladatellátások közé bekerült a szociális étkeztetés és a házi segítségnyújtás is. A társulás további bővítéséről 2012-ben kezdődtek meg az egyeztetések további három településsel: Szigetszentmárton, Szigetújfalu és Szigetcsép. A bővítés oka az eddigi feladatellátó szigethalmi társulás felbomlása, illetve az a tény, hogy e három település 2013. január 1-jétől a Ráckevei járáshoz csatlakozott. 2013-tól a hivatalos elnevezés Ráckeve és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás.

A Szt. 2015. január 1-től írja elő, hogy családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató keretében hozható létre. A gyermekjóléti szolgáltatás megerősítése irányába következő lépésként 2016. január 1-től családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet:

települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat,
járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében.

A Ráckevei járás 11 településéből 7 településen látja el a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat. Ez a 7 település tartja fenn, mindegyik önkormányzat területén biztosított az ügyfélfogadás, területi irodák által.

2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A HEP helyzetelemzés részéhez az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR) valamint a KSH-TSTAR adatbázisokban található adatokat használtuk, továbbá figyelembe vettük az önkormányzatnál rendelkezésre álló nyilvántartások adatait.

Ezeken kívül támaszkodtunk az egyes területeken dolgozó szakemberek tapasztalataira és figyelembe vettük az intézmények beszámolóit, adatszolgáltatásait.

3. A MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS A ROMÁK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

A mélyszegénység számos társadalmi tényező által meghatározott összetett jelenség, amelynek kialakulásában egyaránt szerepet játszanak a társadalmi és kulturális hátrányok, a szocializációs hiányosságok, az iskolai és képzési deficitek, valamint a munkaerő-piacon elszenvedett hátrányok is.

A mélyszegénység elsősorban azt a jelenséget, állapotot jelenti, amikor az egyes emberek vagy meghatározható társadalmi csoportok tartósan a létminimum szintje alatt élnek, a fentebb felsorolt hátrányok vagy hiányok közül több is sújtja őket, és szinte semmi esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből képesek legyenek kikerülni.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység állapotának egyik legpontosabban meghatározható indikátora az egyes emberek vagy társadalmi csoportok jövedelmi helyzete. A mélyszegénységben élők jövedelemstruktúrájára általánosságban az jellemző, hogy az összjövedelem döntő hányada társadalmi transzferekből tevődik össze.

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

A szociális támogató rendszerben jelentős változások következtek be 2015-öt követően. Ennek oka az volt, hogy az Országgyűlés a Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvényt megalkotva módosította többek között a Szt.-t is. Az Szt. módosításával az Országgyűlés elsődleges célja az volt, hogy megújítsa, valamint igazságosabbá és átláthatóbbá tegye a rászorulók támogatási rendszerét. Fontos cél volt az is, hogy azok kapjanak támogatást, akik valóban rászorulnak.

Az Szt.-ben az állami szabályozási hatáskörben nyújtott és az önkormányzatok segélyezéssel kapcsolatos feladatai elválasztásra kerültek. Az Szt. 2015. március 1-jétől csak a kötelező ellátásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza. A kötelező segélyek körén kívül további ellátások nyújtásáról és a jogosultsági feltételekről az önkormányzat szabadon dönthet. Az Szt. az önkormányzatok által biztosítandó segélyek tekintetében annyit ír elő, hogy az önkormányzat a helyi viszonyokhoz mérten, a krízishelyzetben levő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújt.

Ráckeve Város Önkormányzata által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (természetbeni)
- kiegészítő gyermekvédelmi támogatás (pénzbeli)
- **Pénzbeli szociális ellátásként nyújtott települési támogatások:**
  aa) rendkívüli települési támogatás:
  aaa.) átmeneti támogatás: átmenetileg nehéz anyagi helyzetbe került személy, család kiadásaihoz való hozzájárulásra,
  aab.) gyermeknevelési juttatás: családban nevelkedő gyermekre és iskolába járó fiatal felnőttre tekintettel,
  aac.) temetési támogatás: temetési költségek mérséklésére,
  aad.) eseti gyógyszertámogatás: eseti gyógyszerkiadások, illetve ide nem sorolható testi, érzékszervi egészségi állapot fenntartására, javítására szolgáló gyógyászati eszköz kiadásainak viseléséhez,
  aae.) diétás gyermekétkeztetési támogatás: gyermek intézményben történő étkezési költségeihez történő hozzájárulásként nyújtott támogatás, ha a gyermek a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 21/B. § alapján ingyenes és kedvezményes gyermekétkeztetésre jogosult és a szakorvos által igazolt diétás étkezése a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet 15. §-ának előírásain kívül esik.
- **Természetben nyújtott szociális ellátások, települési támogatások:**
  ba.) rendkívüli települési támogatás:
  baa.) átmeneti támogatás: átmenetileg nehéz anyagi helyzetbe került személy, család kiadásaihoz való hozzájárulásra,
  bab.) tüzelőanyag támogatás: tüzelőanyag vásárlásra,
  bac.) beiskolázási támogatás: iskoláztatási kiadások mérséklésére,
  bb.) lakhatási települési támogatás: lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások hozzájárulásaként szolgáló támogatás,
  bc.) köztemetés,
  bd.) középiskolások támogatása.
- természetbeni támogatásként továbbá: élelmiszercsomagok, újszülöttek megajándékozása, gyermekétkeztetés nyújtása
- személyes gondoskodást nyújtó ellátás, úgymint gyermekjóléti szolgáltatás és a gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde)

Tekintettel a jogszabályváltozásokra, Ráckeve szociális támogatásokról szóló önkormányzati rendeletében 2015. március 1-jei hatállyal bevezetésre került a rendszeres jellegű települési támogatás és a rendkívüli települési támogatás fogalma:

- A települési támogatást az önkormányzat a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez; a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére; a gyógyszerkiadások viseléséhez és a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személy részére nyújtja.
- A rendkívüli települési támogatást pedig kifejezetten a megélhetési nehézségekkel küzdő, rendkívüli vagy krízishelyzetbe került személyeknek lehet megállapítani.

A települési támogatás iránti kérelmezőkre vonatkozóan általánosságban elmondható, hogy nagyobb részük csak a családi pótlékból, esetleg aktív korúak ellátásából él, vagy közfoglalkoztatási

bérből, mivel munkahellyel, egyéb jövedelemmel nem rendelkezik. Ezek a személyek általában nagycsaládosok és a roma nemzetiség soraiból tevődnek össze. Sajnos, egyre nő a tartósan beteg gyermekek száma.

2015. március 1-jétől a járási hivatal:

- időskorúak járadékát (a megélhetési jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás, az ellátás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegéhez mérten kerül meghatározásra különböző szempontok alapján)
- foglalkoztatást helyettesítő támogatást (az a személy akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, kivéve azokat a speciális eseteket, amikor az ellátás formája egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás. Az aktív korúak ellátására való jogosultság tekintetében akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs.)
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást (korábban rendszeres szociális segély) (az az aktív korú jogosult rá, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézménybe illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.)
- közgyógyellátást (a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás, három jogcímen állapítható meg: 1) alanyi, 2) normatív, 3) méltányossági. A méltányossági jogosultságot a települési önkormányzat állapítja meg helyi rendelete alapján. A járási hivatal alanyi és normatív jogcímen közgyógyellátásra való jogosultságot állapít meg.
- ápolási díjat:
  - ✓ súlyosan fogyatékos személy, valamint a 18 év alatti tartósan beteg gyermek után alap összegű ápolási díjat,
  - ✓ a súlyosan fogyatékos személy fokozott ápolási igénye esetén járó emelt összegű ápolási díjat, valamint
  - ✓ kiemelt ápolási díjat

állapít meg.

Az egyes önkormányzati és járási támogatási formákban részesülő személyek számát a következő oldal táblázata mutatja be.

	2012	2013	2014	2015	2016
Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő)	3	3	6,58	9,28	5,36
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek havi átlagos száma (fő)	683,5	665	599	525	480
Lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma (fő)	332	314	289	204	n.a.
Átmeneti segélyben részesítettek száma (fő)	107	74	*átalakult települési támogatássá*	*átalakult települési támogatássá*	*átalakult települési támogatássá*
Temetési segélyben részesítettek száma (fő)	20	16	*átalakult települési támogatássá*	*átalakult települési támogatássá*	*átalakult települési támogatássá*
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás (fő)	164	140	*átalakult települési támogatássá*	*átalakult települési támogatássá*	*átalakult települési támogatássá*
Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (fő)	n.a.	n.a.	n.a.	13,6	18,6
Alanyi jogon megállapított ápolási díjban részesítettek havi átlagos száma (fő)	37,75	31,79	30,17	32,67	33,34
Méltányossági alapon megállapított ápolási díjban részesítettek havi átlagos száma (fő)	30,58	32,43	32,43	8	n.a.
Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (fő)	286	278	274	307	237

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Az önkormányzat által a 2016-2017. évben juttatott települési támogatások megoszlását a következő táblázat tartalmazza.

Év	**2016**	**2017**
Települési támogatás eseteinek száma:	1103	1958
Települési támogatásban részesültek száma:	312	956

(Forrás: önkormányzati adatok)

3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A mélyszegénységben élők helyzetét döntő mértékben meghatározó adottság az ezt a társadalmi réteget fokozottan érintő foglalkoztatási válság. A munkajövedelem hiánya és a transzferjövedelmek ennek következtében bekövetkező fokozódó aránya a háztartások bevételében a mélyszegénység kialakulásának és konzerválódásának egyik legfőbb oka.

A munkanélküliség egyik legfontosabb, a mélyszegénység kialakulását rendkívüli módon befolyásoló dimenziója az, hogy milyen hosszú időre kerül ki valaki a munkaerő-piacról. A Ráckevén lakó tartósan munkanélküli emberek és a nyilvántartott munkanélküliek arányát a 12. oldalon található táblázaton keresztül már bemutattuk. Szembeötlő tendencia, hogy a nyilvántartott munkanélküli nők nagyobb hányadban válnak tartósan munkanélkülivé, mint a férfiak, tehát a nők munkaerő-piacra való visszakerülésének esélye rosszabb a férfiakénál. Ennek oka feltételezhetően a gyermekvállalást követő álláskeresés problémájának gyakorlati megnyilvánulása.

A 2008-as év során hazánkban kialakult gazdasági recesszió hatását mutatja, hogy városunkban is meredeken emelkedett a nyilvántartott munkanélküliek száma 2008 és 2010 között. Ezt követően 2013-ig folyamatos csökkenés volt tapasztalható. 2014-ben ismét kiugróan magasnak volt mondható, ez magyarázható az addigi három legnagyobb munkáltató egyikének a bezárásával is (2014-ben került felszámolás alá a NOVAFOOD Hungary Kereskedelmi Kft.). Ehhez képest 2015-re ismét jelentősen lecsökkent a munkanélküliek száma, ami sajnálatos módon 2016-ban ismét enyhe emelkedést mutat.

A nyilvántartott álláskeresők számát és arányát, illetve ezek változását a teljes 15-64 év közötti aktív népességhez viszonyítva a következő táblázat szemlélteti.

Év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	3146	3196	6342	146	4,6%	117	3,7%	263	4,1%
2009	3185	2641	5826	217	6,8%	198	7,5%	415	7,1%
2010	3191	3241	6432	218	6,8%	218	6,7%	436	6,8%
2011	3202	3234	6436	222	6,9%	183	5,7%	405	6,3%
2012	3395	3420	6815	215	6,3%	168	4,9%	383	5,6%
2013	3359	3401	6760	189	5,6%	170	5,0%	359	5,3%
2014	3354	3393	6747	221	6,6%	197	5,8%	418	6,2%
2015	3299	3255	6554	159	4,8%	129	4,0%	288	4,4%
2016	3333	3283	6616	162	4,9%	142	4,3%	304	4,6%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A gazdaságilag aktív lakosságára kivetített nyilvántartott álláskeresők aránya 2008 és 2014 közt hullámzó tendenciát mutat, 2015-re az azt megelőző évhez képest jelentős javulás látható, 2016-ra csekély mértékben, de újra emelkedést mutat. A nyilvántartott álláskeresők nemek szerinti megoszlását vizsgálva megállapíthatjuk, hogy az eltérés szignifikáns, különösképpen a nők társadalomban elfoglalt helyzetét tekintve (gyermeknevelés, háztartás).

Bár a munkanélküliek száma nem éri el a kedvezőtlenebb helyzetű régiókban tapasztalható mértéket, de a növekvő tendencia miatt a település egyik kiemelt fontosságú feladata a munkahelyteremtés, ennek elősegítése érdekében különböző pályázatok felkutatása, a turizmus fejlesztése.

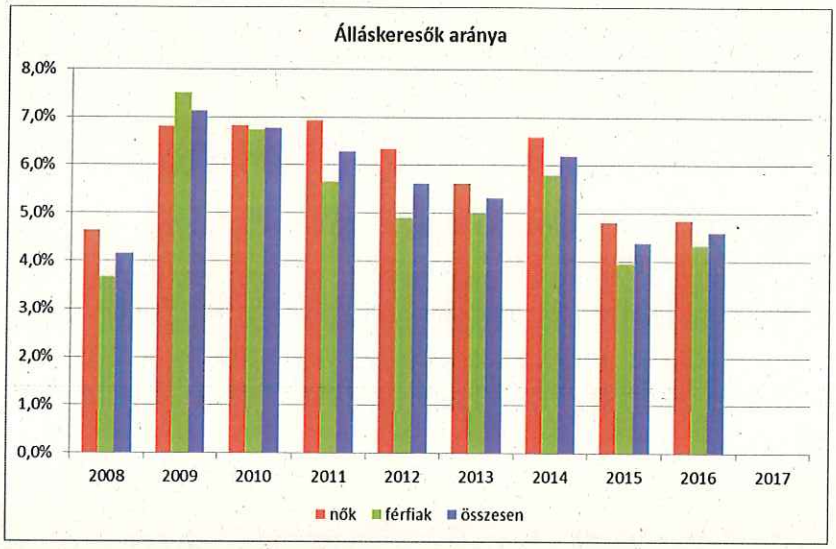

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztályok tekintetében miként változik.

		2012	2013	2014	2015	2016
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**fő**	**383**	**359**	**418**	**288**	**304**
20 éves és fiatalabb	fő	23	23	30	15	15
	%	6,0%	6,4%	7,2%	5,2%	4,9%
21-25 év	fő	61	47	68	42	59
	%	15,9%	13,1%	16,3%	14,6%	19,4%
26-30 év	fő	40	36	43	30	30
	%	10,4%	10,0%	10,3%	10,4%	9,9%
31-35 év	fő	44	41	35	21	21
	%	11,5%	11,4%	8,4%	7,3%	6,9%
36-40 év	fő	47	53	56	31	39
	%	12,3%	14,8%	13,4%	10,8%	12,8%
41-45 év	fő	47	38	53	33	25
	%	12,3%	10,6%	12,7%	11,5%	8,2%
46-50 év	fő	44	44	33	27	41
	%	11,5%	12,3%	7,9%	9,4%	13,5%
51-55 év	fő	38	24	34	28	28
	%	9,9%	6,7%	8,1%	9,7%	9,2%
56-60 év	fő	34	41	51	36	38

	%	8,9%	11,4%	12,2%	12,5%	12,5%
	fő	5	12	15	25	28
61 év felett	%	1,3%	3,3%	3,6%	8,7%	9,2%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Megállapítható, hogy a munkaerő-piaci szempontból leginkább veszélyeztetett korcsoport a fiatal felnőtteké, illetve a nyugdíj előtt álló embereké. Ők teszik ki a nyilvántartott álláskeresőknek körülbelül a felét. Sajnálatos módon a 61 év feletti korcsoportban a vizsgált évek viszonylatában évről évre nő a munkanélküliek száma, a 2012. évhez képest a 2016. évre közel hatszorosára emelkedett.

A fiatalok foglalkoztatottsága szempontjából fontos adat a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és aránya is. 2008 és 2012 között mindkét mutató folyamatosan növekedett. Ezt követően csökkenés, majd 2014-ben ismét enyhe emelkedés következett be. A 2015-2016-os időszakban ismételt, ezúttal kifejezetten jelentős mértékű csökkenés figyelhető meg a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők számának és arányának tekintetében. Ezeket a folyamatokat illusztrálja a következő táblázat.

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	723	784	1507	8	1,1%	11	1,4%	19	1,3%
2009	724	770	1494	16	2,2%	14	1,8%	30	2,0%
2010	722	773	1495	17	2,4%	20	2,6%	37	2,5%
2011	723	758	1481	27	3,7%	22	2,9%	49	3,3%
2012	730	764	1494	34	4,7%	34	4,5%	68	4,6%
2013	717	770	1487	32	4,5%	26	3,4%	58	3,9%
2014	732	776	1508	40	5,5%	30	3,9%	70	4,6%
2015	717	774	1491	18	2,5%	24	3,1%	42	2,8%
2016	741	770	1511	22	3,0%	10	1,3%	32	2,1%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Ezeket az adatokat a járási adatokkal összevetve megállapíthatjuk, hogy a Ráckevén nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma jóval meghaladja a járási mértéket, egyedül csak Dömsöd közelíti meg.

Pályakezdő álláskeresők Ráckeve Járásban 2016

Apaj	3
Áporka	1
Dömsöd	25
Kiskunlacháza	12
Lórév	0
Makád	1
Ráckeve	32
Szigetbecse	1

Szigetcsép	2
Szigetszentmárton	3
Szigetújfalu	2

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A regisztrált munkanélküliek számáról és arányáról iskolai végzettség szerint a következő táblázat ad információt.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2012	383	24	6,3%	148	38,6%	211	55,1%
2013	359	15	4,2%	138	38,4%	206	57,4%
2014	418	26	6,2%	184	44,0%	208	49,8%
2015	288	17	5,9%	124	43,1%	147	51,0%
2016	304	27	8,9%	126	41,4%	151	49,7%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Az összes nyilvántartott álláskeresőből a 8 általánossal sem rendelkező álláskeresők aránya a legalacsonyabb, vélhetően a tankötelezettség okán a legtöbb álláskereső ezt a végzettséget megszerezte. A legmagasabb arányban a 8 osztálynál magasabb végzettségű emberek válnak munkanélkülivé.

A különböző iskolai végzettségek elemzése során, ha részletezzük a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűeket, akkor azt látjuk, hogy közülük a szakmunkás és szakiskolai végzettségűek vannak a legnagyobb arányban. Az intézkedési terv kidolgozása során figyelembe kell venni, hogy a munkanélküliség oka nem feltétlenül az iskolázatlanságban keresendő, bár nyilvánvalóan az egyetemi/főiskolai végzettség megszerzése a munkanélkülivé válás esélyét nagyban lecsökkenti.

Év	Nyilván-tartott álláskeresők	8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános végzettség	Szakmunkás, szakiskolai végzettség	Szakközép-iskolai, technikumi, gimnáziumi, végzettség	Egyetemi, főiskolai végzettség
2012	383	24	148	100	102	9
2013	359	15	138	110	85	11
2014	418	26	184	110	81	17
2015	288	17	124	71	66	10
2016	304	27	126	66	70	15

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Az alacsonyan iskolázott népesség tekintetében jelentős javulás következett be: míg a 2001. évi népszámlálás adatai szerint a 15 évesnél idősebb lakosság körében az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya 11,9% volt, ehhez képest 2011-ben már csak 5,1%.

Év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			Általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	7088	3790	3298	6244	3227	3017	844	11,9%	563	14,9%	281	8,5%
2011	8080	4290	3790	7664	3987	3677	416	5,1%	303	7,1%	113	3,0%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Városunk általános iskoláiban nincsen felnőttoktatás, de a Ráckevei Ady Endre Gimnázium otthont ad a dunaújvárosi Kálvin János Református Gimnázium, Szakközépiskola és Általános Iskola érettségit biztosító felnőttképzésének. A következő táblázatban az ezen oktatásban résztvevők számába kapunk betekintést:

Tanév	Évfolyamok száma	Létszám (fő)	Érettségizett (fő)
2016/17	1	37	0
2017/18	2	58	27
2018/19	2	65	0

(Forrás: adatszolgáltatás, Ráckevei Ady Endre Gimnázium/ Kálvin János Református Gimnázium, Szakközépiskola és Általános Iskola)

A fiatalok munkaerő-piaci helyzetének javítása érdekében különböző programokat indít a Ráckevei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya. Ezek megkönnyítik a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet, képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésüket.

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	VEKOP 8.2.1-15 "Ifjúsági Garancia a Közép-magyarországi régióban" kiemelt munkaerő-piaci program. *(célcsoport 25 év alatti fiatalok)*
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	VEKOP 8.2.1-15 "Ifjúsági Garancia a Közép-magyarországi régióban" kiemelt munkaerő-piaci program. *(célcsoport 25 év alatti fiatalok)*

(Forrás: PMKH Ráckevei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály)

A felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő programok, szolgáltatások:

	van/nincs	Felsorolás
felnőttképző programok a településen	**van**	VEKOP 8.1.1-15 "Út a munkaerőpiacra" kiemelt munkaerő-piaci program
felnőttképző programok a vonzásközpontban	**van**	VEKOP 8.1.1-15 "Út a munkaerőpiacra" kiemelt munkaerő-piaci program
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen	**van**	VEKOP 8.1.1-15 "Út a munkaerőpiacra" kiemelt munkaerő-piaci program
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban	**van**	VEKOP 8.1.1-15 "Út a munkaerőpiacra" kiemelt munkaerő-piaci program
Helyi foglalkoztatási programok a településen	**van**	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás / Közfoglalkoztatásból a versenyszférába" segítő központi munkaerő-piaci program
Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban	**van**	Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás / Közfoglalkoztatásból a versenyszférába" segítő központi munkaerő-piaci program

(Forrás: PMKH Ráckevei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály)

A városban regisztrált vállalkozások száma évről évre növekszik. A kiskereskedelmi üzletek és vendéglátóhelyek - mint foglalkoztatók - száma kismértékű hullámzást mutat. Jelentős foglalkoztató a városban csak igen kis számban van jelen, a legnagyobb foglalkoztatók a Korax Gépgyár Kft. (kb. 120 fő foglalkoztatott) és a Dr. Köcher Kft. (kb. 65 fő foglalkoztatott).

A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – vállalkozások:

Év	Regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	Vendéglátó-helyek száma	Működő foglalkoztatási programok száma helyben	Foglalkoztatási programokban résztvevők száma
2012	1436	159	65	2	*n.a.*
2013	1478	158	69	2	*n.a.*

2014	1534	154	67	2	*n.a.*
2015	1534	156	75	2	*n.a.*
2016	1555	152	71	2	*n.a.*

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, adatszolgáltatás PMKH Ráckevei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály)

Ráckeve járási központ szerepéből következik, hogy a környező településekről munkavégzés céljából sokan utaznak be a városba rendszeresen, ugyanakkor, főként Budapest céliránnyal, Ráckevéről az összes foglalkoztatott 46 %-a ingázik. A 2011. évi KSH népszámlálás adatai szerint más településről 945 fő jár be Ráckevére dolgozni, míg Ráckevéről 1657 fő jár el. A naponta ingázók közül a legtöbben a 30-49 éves korosztályból kerülnek ki, végzettség tekintetében pedig a legalább érettségizettek közül.

Összes foglalkoztatott (fő)	**3638**	**100%**
Helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatott (fő)	1956	54%
A más településre dolgozni járó foglalkoztatottak száma (fő)	1657	46%
A naponta bejáró foglalkoztatottak száma (fő)	945	26%
A naponta ingázó (eljáró) 29 éves és fiatalabb foglalkoztatottak száma (fő)	355	10%
A naponta ingázó (eljáró) 30-49 éves foglalkoztatottak száma (fő)	971	27%
A naponta ingázó (eljáró) 50 éves és idősebb foglalkoztatottak száma (fő)	331	9%
A naponta ingázó (eljáró) érettségínél alacsonyabb végzettségű foglalkoztatottak száma	630	17%
A naponta ingázó (eljáró) legalább érettségizett foglalkoztatottak száma (fő)	1027	28%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Az ingázók legközelebbi centrumba (Szigetszentmiklósra) ill. Budapestre jutásának lehetőségei:

	Elérhetőség átlagos ideje autóval	**Autóbusz járatpárok száma munka-napokon**	**Átlagos utazási idő autóbusszal**	**HÉV járatok átlagos száma munka-napokon**	**Átlagos utazási idő HÉV-el**
Legközelebbi centrum	30 perc	7	50 perc	26	30 perc
Megyeszékhely / főváros	50 perc	11	80 perc	26	75 perc

(Forrás: Volán, MÁV-HÉV)

3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Mivel a Helyi Esélyegyenlőségi Program 3.1 pontjában részletesen bemutattuk a pénzbeli és természetbeni ellátások rendszerének a megfelelő jogszabályi változások eredményeként bekövetkezett átalakulását, illetve ezeknek az ellátásoknak a Ráckevére vonatkozó adatait, jelen pontban a munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások bemutatására fókuszálunk.

A mélyszegénység kialakulásának, illetve konzerválódásának fontos oka lehet az, ha valaki olyan regisztrált munkanélkülivé válik, aki nem jogosult munkanélküliséghez kapcsolódó pénzbeli ellátásra sem, hiszen így elesik ettől a transzferjövedelem-forrástól is.

Az álláskeresők támogatási formái	2012	2013	2014	2015	2016
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	**383**	**359**	**418**	**288**	**304**
Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	176	149	145	106	151
Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők aránya (%)	46%	42%	35%	37%	50%
Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	68	53	75	35	75
Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők aránya (%)	18%	15%	18%	12%	25%
Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	108	96	70	71	76
Rendszeres szociális segélyben részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (fő)	32	38	29	43	*n.a.*
Foglalkozást helyettesítő támogatásban részesítettek havi átlagos száma (fő)	126%	143%	105%	113%	75%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A táblázat adataiból látható, hogy a vizsgált öt év viszonylatában a regisztrált munkanélküliek 50-65%-a nem részesült semmilyenféle pénzbeli ellátásban, 75-88%-uk pedig nem részesült álláskeresési ellátásban. Ez nyilvánvalóan növeli az érintett személyek mélyszegénységbe kerülésének és abban maradásának kockázatát.

Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma 2012-2015. között fokozatosan csökkent, 2016-ban újra jelentősen megemelkedett. A foglalkozást helyettesítő támogatásban részesítettek havi átlagos száma a vizsgált évek tekintetében hullámzó tendenciát mutat, az azt megelőző évekhez képest 2016-ra jelentős csökkést mutat.

Az Flt. alapján álláskeresési járadék azt az álláskeresőt illeti meg, aki az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, munkát akar vállalni, de önálló álláskeresése nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Folyósítási időtartama maximum 90 nap.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma	Álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	263	92	35,0%
2009	415	154	37,1%
2010	436	93	21,3%
2011	405	74	18,3%
2012	383	58	15,1%
2013	359	38	10,6%
2014	418	52	12,4%
2015	288	21	7,3%
2016	304	51	16,8%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

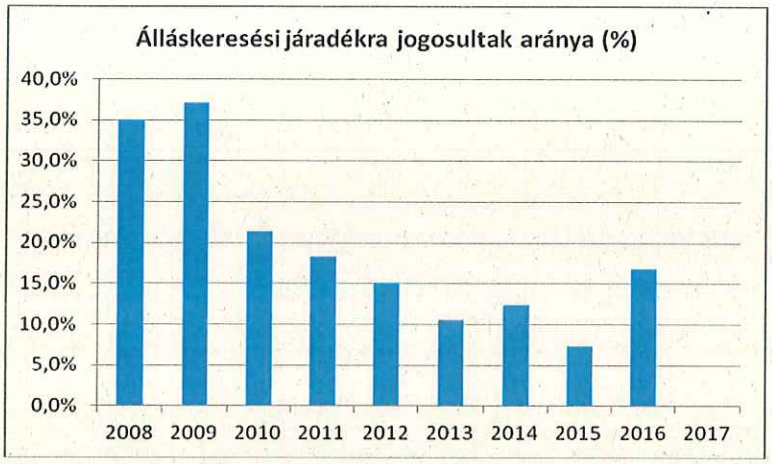

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Látható, hogy az álláskeresési járadékra jogosultak száma hullámzó tendenciát mutat. A 2009. évtől kezdődően a 2013. évig jelentősen lecsökkent, 2014. évre ismét kismértékű növekedést mutat. A korábbi évek csökkenő tendenciájának oka lehet többek közt, hogy 2012-től az álláskeresési járadék rendszere megváltozott, folyósításának időtartama csökkent, és összege is változott. 2015-ben a nyilvántartott álláskeresők 7,3 %-a volt jogosult álláskeresési járadékra, de ez az arány 2016-ra 10,8 %-ra emelkedett vissza, annak ellenére, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma 2015-ről 2016-ra csak csekély mértékű emelkedést mutat. A nyilvántartott álláskeresők közül kevesen részesülnek álláskeresési járadékban, melynek okai az előbbiekben levezetésre kerültek. A 2008. és 2009. években megmutatkozó magasabb arány, a gazdasági válság hatásaként érvényesül.

	Nyilvántartott álláskeresők száma	Segélyben részesülők fő	Segélyben részesülők %
2012. 1. negyedév	454	5	1,1%
2012. 2. negyedév	403	9	2,2%
2012. 3. negyedév	390	9	2,3%
2012. 4. negyedév	371	7	1,9%
2012. átlag	**405**	**8**	**1,9%**
2013. 1. negyedév	544	11	2,0%

2013. 2. negyedév	460	12	2,6%
2013. 3. negyedév	428	11	2,6%
2013. 4. negyedév	399	11	2,8%
2013. átlag	**458**	**11**	**2,5%**
2014. 1. negyedév	360	14	3,9%
2014. 2. negyedév	420	18	4,3%
2014. 3. negyedév	346	20	5,8%
2014. 4. negyedév	446	20	4,5%
2014. átlag	**393**	**18**	**4,6%**
2015. 1. negyedév	413	19	4,6%
2015. 2. negyedév	349	14	4,0%
2015. 3. negyedév	327	14	4,3%
2015. 4. negyedév	293	18	6,1%
2015. átlag	**346**	**16**	**4,7%**
2016. 1. negyedév	319	21	6,6%
2016. 2. negyedév	278	24	8,6%
2016. 3. negyedév	267	22	8,2%
2016. 4. negyedév	296	24	8,1%
2016. átlag	**290**	**23**	**7,8%**

(Forrás: TeIR)

Nyugdíj előtti álláskeresési segély (NYES) azt az álláskeresőt illeti meg, akinek a kérelem benyújtásának időpontjában a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, legalább 45 napon át álláskeresési járadékban részesült és az álláskeresési járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresési járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv - kereső tevékenység miatt - megszüntette és az álláskereső álláskeresési járadékra ismételten nem szerzett jogosultságot.

A foglalkozást helyettesítő támogatást a Szt. alapján a járási hivatal foglalkoztatási osztálya állapítja meg. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-a (2018-ban 22.800,- Ft/hó). Ezt minden évben felülvizsgálják.

Az alábbi táblázat megmutatja, hogy a PMKH Ráckevei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának adatai alapján Ráckevén a fenti három típusú segélyben 2012. és 2016. év között hány fő részesült:

	2012			**2013**			**2014**			**2015**			**2016**		
	Férfi	Nő	**össz.**	Férfi	Nő	**össz.**	Férfi	Nő	**össz.**	Férfi	Nő	**össz.**	Férfi	Nő	**össz.**
Regisztrált álláskeresők	194	212	**406**	224	225	**448**	181	198	**379**	160	189	**349**	136	157	**293**
Álláskeresési járadék	26	29	**56**	24	22	**46**	23	20	**44**	15	17	**32**	20	20	**39**
Álláskeresési segély III.	5	3	**7**	8	3	**11**	12	6	**18**	12	4	**16**	16	7	**23**

NYES															
Foglalkoztatás helyettesítő támogatás	54	73	**127**	71	75	**146**	40	45	**84**	30	50	**80**	26	38	**65**

(Forrás: adatszolgáltatás, PMKH Ráckevei Járási Hivatal Fogl. Osztály)

Az alábbi táblázat az aktív korúak támogatásaiba nyújt betekintést:

Év	**Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (2015. február 28-tól** az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)		**Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint**	**Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)**	
	Fő	**15-64 évesek %-ában**	**Fő**	**Fő**	**munkanélküliek %-ában**
2012	32	0,47%		127	33,16%
2013	38	0,56%		146	40,67%
2014	29	0,43%		84	20,10%
2015	43	0,66%	14	80	27,78%
2016	-	-	19	65	21,38%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A mélyszegénységben élő vagy azzal veszélyeztetett emberek körében a legszélesebb rétegeket aktív munkaerő-piaci részvételhez juttató foglalkoztatási forma a közfoglalkoztatás. Ennek célja, hogy hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű álláskeresők részére foglalkoztatási lehetőséget nyújtson, elsősorban a közfeladatok ellátásában való részvétel útján. További cél, hogy a közfoglalkoztatásban résztvevők bekerüljenek az elsődleges munkaerő-piacra.

A ráckevei közfoglalkoztatottak száma az utóbbi három évben a havi adatokból kiindulva:

	2015			**2016**			**2017**		
	összesen az év során	átlag	közülük roma	összesen az év során	átlag	közülük roma	összesen az év során	átlag	közülük roma
Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	25-52 fő	40 fő	10-32 fő	25-47 fő	31 fő	9-29 fő	13-26 fő	17 fő	4-12 fő

(Forrás: önkormányzat adatok)

Bár a város ténylegesen számos közfoglalkoztatottat alkalmaz, a nemzetiségi képviselők és szociális szakemberek információi szerint a szegregátum területén szinte soha nem kapnak feladatot, ezt az intézkedési terv kialakításakor figyelembe kell venni. Probléma továbbá az is, hogy sok esetben maguk az érintettek nem jelentkeznek a munkára, kirendelésük esetén nem veszik fel a munkát.

3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Ráckeve Város Önkormányzata a lakásgazdálkodással kapcsolatos feladatokat a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény, a lakáscélú állami támogatásokról szóló 12/2001. (I.31.) Korm. rendelet, valamint Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének a lakások és helyiségek bérletére, valamint elidegenítésükre vonatkozó szabályokról szóló 17/2007. (IX.24.) önkormányzati rendelete, Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 23/2018.(X.28.) önkormányzati rendelete, Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének a lakásépítés, vásárlás, korszerűsítés helyi támogatásának szabályairól szóló 18/2004. (V.24.) önkormányzati rendelete valamint Ráckeve Város Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzati vagyonról és a vagyongazdálkodás rendjéről szóló 20/2012. (X.24.) önkormányzati rendelete alapján biztosítja.

Az önkormányzat alapvetően két ellátási formában segíti elő a Ráckevén élők lakhatási problémáinak megoldását. Egyrészt elhelyezést biztosít azoknak, akik az önkormányzat a lakások és helyiségek bérletére, valamint elidegenítésükre vonatkozó szabályokról szóló rendeletében foglalt feltételeknek megfelelnek, másrészt pénzbeli támogatást nyújt azoknak, akik az önkormányzat szociális ellátások helyi szabályairól szóló rendelete alapján települési támogatásra jogosultak a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez, vagy a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó felhalmozott hátralék törlesztéséhez.

2000 óta mérsékelten ugyan, de folyamatosan növekszik a lakásállomány: 2000-ben 3280 db, 2013-ban 4001 db, 2016-ban pedig már 4035 db lakást regisztráltak a városban, vagyis 16 év alatt 753-al bővült a lakásállomány.

Ráckeve lakásállományának nagyobb része minőségi javulást mutat 2001 és 2011 között. A KSH népszámlálási adatai szerint 2001-ben az összes lakás állomány 3265 db volt, ennek 27%-a (882 db) volt alacsony komfort fokozatú (félkomfortos, komfort nélküli ill. szükséglakás), ami 2011-re 9,7%-ra csökkent (384 db).

Ráckeve lakásállománya a vizsgált időszakban:

Év	Összes lakásállomány		Fenntartott önkormányzati lakásbérlemény		Szociális lakásállomány		Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	
		ebből elégtelen lakhatási körülménye ket biztosító		ebből elégtelen lakhatási körülménye ket biztosító		ebből elégtelen lakhatási körülménye ket biztosító		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma

		lakások száma		lakások száma		lakások száma		
2012	3991	n.a.	27	0	17	1	0	n.r.
2013	4001	n.a.	30	0	17	1	0	n.r.
2014	4011	n.a.	33	0	17	1	0	n.r.
2015	4025	n.a.	33	0	17	1	0	n.r.
2016	4035	n.a.	27	0	16	1	0	n.r.

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, adatszolgáltatás Ráckevei Városi Intézményi Gazdasági Iroda)

A lakások komfortfokozata, minőségi állapota jelentős eltérést mutat a városrészek között: az alacsony komfortfokozatú lakások aránya Újtelepen a legalacsonyabb, a városi átlag felét sem éri el. A városi átlagnál kedvezőbb értéket mutat még az Északi Óvárosrészben levő lakások mutatója. A Déli Óváros és Városközpont városrészben a városi átlagnál valamivel kedvezőtlenebb az alacsony komfortfokozatú lakások aránya a városi átlagnál. A legrosszabb mutatókat a Kerekzátony-szigeten, az Angyali-szigeten, a Somlyó-szigeten valamint Újhegy külterületen találjuk. A Pokolhegy területen 6 önkormányzati bérlakás található, melyek felújításra szorulnak.

A lakások száma és az alacsony komfortfokozatú lakások aránya városrészenként:

Mutató megnevezése	Ráckeve összesen	Északi Óváros	Déli Óváros és Városközpont	Újtelep +külterület	Kerekzátony-sziget	Angyali-sziget	Somlyó-sziget	Újhegy külterület
Lakásállomány (db)	3962	1216	1829	682	5	14	72	144
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	9,7	7,8	11,6	4,5	20,0	28,6	16,7	20,1

(Forrás: KSH adatszolgáltatás / Ráckeve Integrált Településfejlesztési Stratégiája, 2015)

Külterületen, nem lakóövezetben megjelenik a szilárd útburkolat hiánya, a közművesítés azonban ezeken a területeken is megoldott. Az Újtelepi városrész déli területe tömegközlekedéssel jelenleg ellátatlan.

3.5. TELEPEK, SZEGREGÁTUMOK HELYZETE

Ráckeve Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 259/2015. (IX.15.) számú határozatával fogadta el Ráckeve Integrált Településfejlesztési Stratégiáját. Az említett dokumentumnak szerves részét képezi az Anti-szegregációs Program, amely részletes helyzetelemzést ad a városban található szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területekről, összefoglalja a város által az utóbbi években az anti-szegregáció terén elért legfontosabb eredményeket, illetve a városban található szegregátumokkal, szegregációval veszélyeztetett területekkel kapcsolatban határoz meg beavatkozási irányokat annak érdekében, hogy az ott élők életkörülményei és társadalmi integrációs esélyei javuljanak. A következőkben erre a dokumentumra alapozva mutatjuk be a ráckevei szegregátumok helyzetét, összetételét.

Telepek, szegregátumok helyzetelemzése körében azokat a területeket vesszük vizsgálat alá, ahol a népesség társadalmi összetétele és a terület fizikai jellemzői is kedvezőtlenebbek. Az általános tapasztalatok alapján elmondható, hogy ezen területeken az alacsony státuszú roma népesség koncentrációja igen magas, éppen ezért a városi szegregátumok meghatározásának egyik elsődleges célja az ilyen jellegű területek lehatárolása.

A lehatárolás a Városfejlesztési Kézikönyvben meghatározott ún. szegregációs mutató alapján történik. A kézikönyvben foglaltak szerint azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül eléri, illetve meghaladja a 35%-ot.

A szegregátumok lehatárolása népszámlálási adatok alapján történik. Vizsgálatra kerülnek a segélyezési adatok, az infrastrukturális ellátottság (közművek, pormentes út, járda hiánya) és a külterületen, nem-lakóövezetben elhelyezkedő lakott területek.

3.5.1. A telep/szegregátum, mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A KSH 2011-es népszámlálása Ráckevén hét városrészt különböztet meg, ezek a következőek:

1. Északi Óváros
2. Déli Óváros és Városközpont
3. Újtelep + külterület
4. Kerekzátony-sziget
5. Angyali-sziget
6. Somlyó-sziget (külterület)
7. Újhegy külterület

Ezen hét városrész lakónépességének számát és arányát mutatja a következő táblázat a 2001. és a 2011. évi KSH népszámlálás adatszolgáltatás alapján:

Mutató megnevezése	Ráckeve összesen	Északi Óváros	Déli Óváros és Városközpont	Újtelep +külterület	Kerekzátony-sziget	Angyali-sziget	Somlyó-sziget	Újhegy külterület
Lakónépesség száma 2001-ben	8654	2573	4625	1212	nincs adat	nincs adat	nincs adat	264
	100,0%	29,7%	53,3%	14%	nincs adat	nincs adat	nincs adat	3,0%
Lakónépesség száma 2011-ben	9755	3042	4581	1620	9	22	127	343
	100,0%	31,18%	46,96%	16,69%	0,09%	0,23%	1,3%	3,52%

(Forrás: KSH adatszolgáltatás, Ráckeve Integrált Településfejlesztési Stratégiája, 2015)

A 2011-es adatok alapján Ráckevén egy, a **Pokolhegynek nevezett szegregátum** található a Déli Óváros és Városközpont városrészben. A szegregátum a Béke utca - Iskola utca - Haladás utca - Iskola utca - Bercsényi utca - Szőlő utca - Ősz utca - belterületi határ által határolt területen található.

A szegregátum mellett még egy szegregálódó terület is meghatározásra került a KSH 2001-es népszámlálási adatai alapján, ahol a szegregációs mutató 40% fölötti volt, vagyis még nem érte el a küszöbértéket, de erősen leromlott területnek számított. Ez a terület az Északi Óváros városrészben a Mátyás tér környékén helyezkedett el, régebben alacsony státuszú lakossággal sűrűbben lakott volt, de ma már csak néhány roma család él itt, korábbi lakossága vagy vidékre, vagy a Pokolhegyre költözött. Ezért ez a terület már nem szerepel a 2011-es népszámlálás adatain alapuló lehatárolásban.

A ráckevei szegregátumok illetve a szegregációval veszélyeztetett területek elhelyezkedéséről a 2011. évi népszámlálási adatok alapján a következő térkép nyújt betekintést.

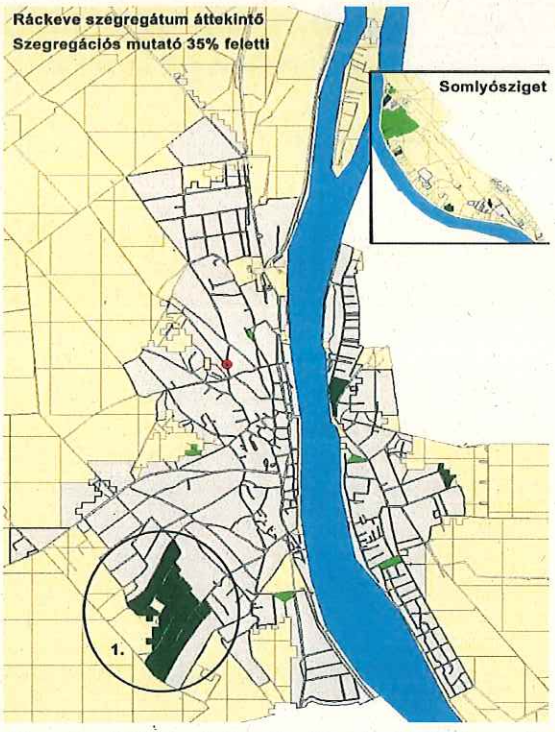

(Forrás: KSH adatszolgáltatás / Ráckeve Integrált Településfejlesztési Stratégiája, 2015)

A kartogram olyan területeket is megjelöl, melyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de alacsony népességszámuk miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumnak. A térképen bekarikázással megjelölésre került a Pokolhegy elnevezésű szegregátum.

Megfigyelhető, hogy a 2011-es népszámlálás adatai alapján kisebb terület került szegregátumként lehatárolásra, mint 2001-ben, mert abból kiesett a Baross utca és a Béke utca közötti terület, azaz a Marossy utca, Bucka utca és a Damjanich utca. A szociális szakemberek és a kisebbségi képviselők véleménye szerint jelenleg is a szegregátum területéhez tartoznak ezek az utcák is; azaz a 2001-es lehatárolás alapján definiálnák a szegregátumot. Ugyanakkor arra is felhívták a figyelmet, hogy e tágabb területen belül is jelentős különbségek vannak az utcák között; a legsúlyosabb szociális problémák alapvetően a Dankó, a Haladás és a Tél utcákra korlátozódnak.

Az önkormányzat adatai szerint az itt élő népesség száma 833 fő (szemben a KSH által meghatározott 692 fővel). Ezen belül a legsúlyosabb szociális problémákkal jellemezhető három utcában él 514 fő, azaz a szegregátum lakónépességének 62%-a. A családsegítő információi szerint a KSH népszámlálási adatai és a népesség nyilvántartó adatai közötti jelentős különbség alapvetően abból adódik, hogy elsősorban a három legkritikusabb utcában egy-egy lakcímre akár 40-50 fő is be van jelentkezve, akiknek többsége életvitelszerűen nem tartózkodik Ráckevén. A helyi szakértők által még a szegregátumhoz tartozó további utcákban (Damjanich, Baross, Bucka, Marossy) további 268 ember él.

A szegregátum belső részén elhelyezkedő három legszegényebb, legproblémásabb utcában szinte kizárólag roma családok élnek, itt koncentrálódnak a legsúlyosabb etnikai és szociális problémák. A környező utcákban nagyon különböző státuszú roma és nem roma családok élnek egymás mellett. A Tél, a Dankó és a Haladás utcákban a házak láthatóan kisebbek, az udvarok rendezetlenebbek. A három utca végén elhelyezkedő üres telekrész rendezetlen, szemetes. A környező utcák képe lényegesen heterogénebb képet mutat. Itt is probléma az üres, elhagyott telkek rendezetlensége, köztük az egykori zsidó temető fákkal, bokrokkal benőtt területe.

Egészségre káros környezeti tényezők tekintetében a legnagyobb probléma a belterület és külterület határán elhelyezkedő üres területek, illetve a szegregátumon belül levő üres telkek elhanyagoltsága, amelyek gyakorlatilag illegális szemétlerakóként üzemelnek.

A szegregátumban minden harmadik lakás alacsony komfortfokozatú (36,9%), míg a városban átlagosan minden tizedeik lakásra jellemző ez (9,7%). Hasonlóképpen majd minden harmadik lakás csak egy szobás (27,3%), míg a város egészében ez az arány csak 8,1%

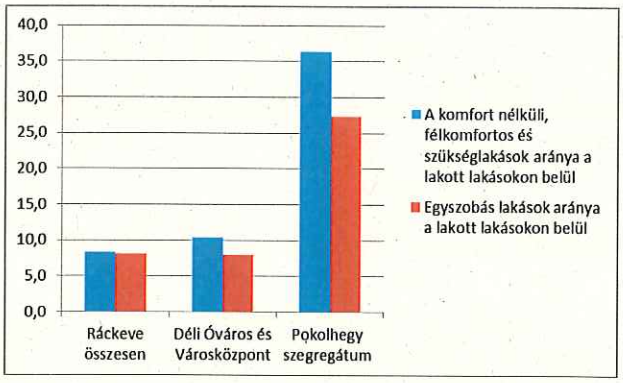

(Forrás: KSH adatszolgáltatás, Ráckeve Integrált Településfejlesztési Stratégiája, 2015)

A lakáshelyzetre jellemző, hogy egy-egy házban több generáció, vagy több testvér családja él együtt. Gyakori, hogy az épülethez engedély és bejelentés nélkül építenek hozzá további szobákat. A szegregátum területén több házra is jellemző a rendezetlen tulajdonviszony, ami általában a szerződés nélküli ingatlancserék következménye. Továbbá vannak olyan lakóépületek, amelyek építési engedély nélkül készültek el. Az önkormányzatnak vannak telkei a szegregátumon belül, van közte olyan telek, amelyre lakóépületet építettek engedély nélkül.

A szegregátum területén mindenhol ki van építve az áramszolgáltatás és a vezetékes víz. Azonban a víz már sok lakóházhoz nincs bevezetve, vagy ha be is van, a jelentős közműtartozások miatt le van szűkítve a víz szolgáltatás, ahogy az áram is. A közművek közül a földgáz valamint a csatorna szolgáltatás egyáltalán nincs kiépítve a szegregátumban. Szemétszállítás sem megoldott, hiszen nem fizetnek a lakók.

Legnagyobb probléma, hogy az Iskola utcán kívül egyetlen utca sincs leaszfaltozva, a poros földutakon való közlekedés nehézségeket okoz. Járdák általában nincsenek kiépítve.

A közszolgáltatásokat tekintve a Pokolhegy területén található a Ráckevei Szivárvány Óvoda 4. sz. Iskola úti tagóvodája, ahol a többi tagóvodához viszonyítva lényegesen magasabb a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya. A szegregátumban élő óvodáskorú gyerekek szinte mindegyike ebbe az óvodába jár, ami ugyan a fizikai közelség miatt megkönnyíti a gyerekek helyzetét, ugyanakkor az óvodai körzethatárok lehatárolása lehetetlenné teszi, hogy más városrészből is kerüljenek ide magasabb státuszú gyerekek.

A szegregátum területén más közszolgáltatás közvetlenül nem elérhető, ugyanakkor a belvárosi részen minden egyéb szolgáltatás elérhető a lakosok számára.

3.5.2. A telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya stb.)

A KSH lehatárolása szerint a szegregátum területén 187 ingatlanban 692 fő él. Pokolhegyen a fiatalok aránya 28%, azaz minden harmadik lakos a szegregátumban 14 év alatti. A rendkívül fiatalos korösszetétel teljesen eltér a városban és az adott városrészben tapasztalható arányoktól: 11%-al magasabb a városi átlagnál, de a városon belül fiatalos korösszetételű városrésznek számító Déli Óváros és Városközpontban található arányoknál is magasabb 10%-al.

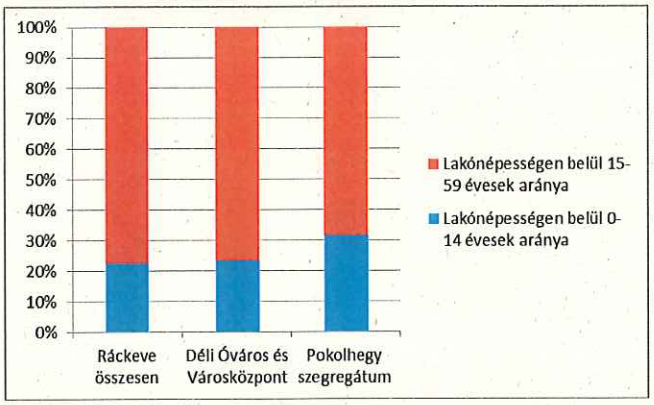

(Forrás: KSH adatszolgáltatás, Ráckeve Integrált Településfejlesztési Stratégiája, 2015)

A szegregátumban élő aktív korúak iskolázottsága rendkívül kedvezőtlen képet fest: a népesség 59,1%-a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik, és mindössze 1,6%-uknak van felsőfokú végzettsége; ezzel mind a Déli Óváros és Városközpont városrésztől, mind a városban tapasztalhatótól jelentősen eltér; utóbbiban 17,2%, illetve 16,2% a megfelelő arány.

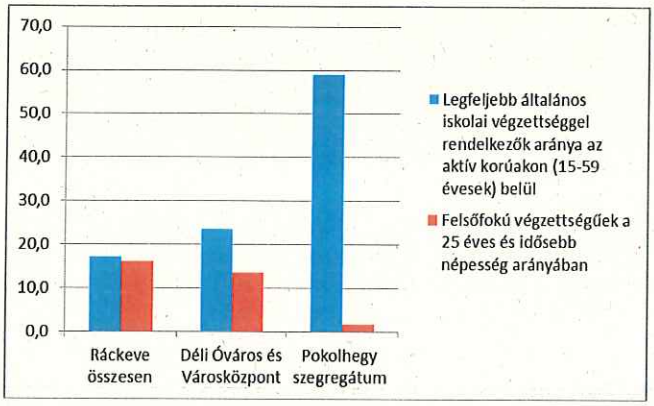

(Forrás: KSH adatszolgáltatás, Ráckeve Integrált Településfejlesztési Stratégiája, 2015)

Ahogy a városra vonatkozó helyzetértékelő részben említettük, az alacsony iskolázottság következménye a hátrányos munkaerő-piaci helyzet: a szegregátumban jóval alacsonyabb a foglalkoztatottak, és magasabb a munkanélküliek, a tartós munkanélküliek és az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya, mint Ráckevén összességében. A foglalkoztatottak városban tapasztalható aránya kétszerese annak, mint ami a szegregátum területén élő aktív korú népességre jellemző: a Pokolhegyen az aktív korúak 28%-a foglalkoztatott, míg az egész várost nézve ez az arány 55,5%, a Déli Óváros és Városközpont városrészben 52,4%. A Pokolhegyen élő aktív korúak harmada sem foglalkoztatott, a kevés foglalkoztatott kétharmada alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban dolgozik, ahol szignifikánsan alacsonyabbak a munkajövedelmek. Mindezekből következően a munkanélküliek aránya a Pokolhegy városrészben jelentősen magasabb, mint a városban vagy az adott városrészben: míg a szegregátumban a munkanélküliek aránya 40,5%, addig a városban ez az arány csak 12,9%. További fontos szempont, hogy a munkanélküliek jelentős része (25,7%) tartós munkanélküli, azaz hosszú távon kiszorult a munkaerőpiacról.

Mutató megnevezése	Ráckeve összesen	Déli Óváros és Városközpont	Pokolhegy szegregátum
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	55,5%	52,4%	28,0%
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	35,5%	39,4%	61,6%

(Forrás: KSH adatszolgáltatás, Ráckeve Integrált Településfejlesztési Stratégiája, 2015)

A kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzet további indikátora, hogy a szegregátum háztartásainak több mint felében (56,6%-ban) nincs egyetlen foglalkoztatott sem, amely arány 19 százalékponttal magasabb a Ráckevét és a Déli Óvárost és Városközpontot jellemző arányoknál.

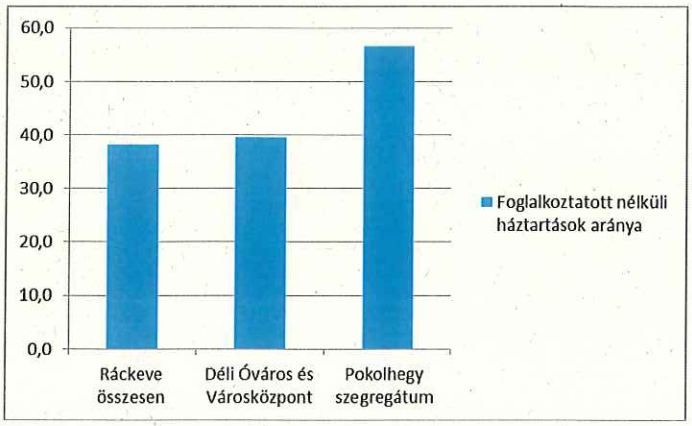

(Forrás: KSH adatszolgáltatás, Ráckeve Integrált Településfejlesztési Stratégiája, 2015)

Segélyezési adatok a szegregátum területén:

	1. szegregátum
LFT-ben részesülők száma	95 háztartás
Rendszeres szociális segélyben részesülők száma	16 fő
FHT-ban részesülők száma	173 fő.
Közfoglalkoztatottak száma	73 fő

(Forrás: KSH adatszolgáltatás, Ráckeve Integrált Településfejlesztési Stratégiája, 2015)

Összességében azt mondhatjuk, hogy a városban élő háztartások demográfiai összetétele, iskolázottsági és foglalkoztatottsági mutatói karakterisztikusan eltérnek a szegregátumban élő háztartások hasonló társadalmi mutatóitól, és minden szempontból előnyösebb helyzetre utalnak.

A lakosság nemzetiségi megoszlást tekintve a 2001. évi népszámlás adatai alapján 284 fő, a 2011. évi népszámlás adatai alapján 286 fő vallotta magát cigány (romani, beás) származásúnak, ami kb. a lakónépesség 3%-a (2011. évben az állandó népesség száma 9881 fő volt). Azonban a 2011. évi önkormányzati becslésen alapuló adatok szerint a roma származású lakosok száma mintegy 1220 főt tesz ki, azaz a lakónépesség több mint 11 %-a roma származású.

A táblázatok adatait elemezve láthatjuk, hogy a szegregátumon élők helyzetével esélyegyenlőségi szempontból kiemelten kell foglalkozni, hiszen az itt élő emberek 59,1 %-a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik, az itt található lakások 36,9%-a alacsony komfortfokozatú, a háztartások 56,6%-ban nincs foglalkoztatott.

A Ráckevei Roma Nemzetiségi Önkormányzat becsült adatai szerint a pokolhegyi területen 80%-ban roma lakosság él. Az itt élő lakosok mostoha helyzetét jól jellemzik a segélyezési adatok: az állandó bevétel hiányát a területen élők segélyekkel igyekeznek pótolni, így a lakásfenntartási támogatásban és rendszeres szociális segélyben részesülők aránya közel négyszerese a város egészére érvényes aránynak, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők aránya magasabb 70%-nál, s a halmozottan hátrányos gyermekek is közel négyszer annyian vannak a városrész lakosságán belül, mint az egész város népességén belül.

A területen belül – bár nincsenek erre vonatkozó pontos statisztikai, rendőrségi és önkormányzati adatok – a lakosság közbiztonság érzete ugyanolyan, mint a város más részein. Nincsenek kirívó bűncselekmények és szabálysértések, csökken a garázdaságok és a vagyon elleni bűncselekmények száma. A lakosság visszajelzése alapján a területen több a rendőr és jobb a közbiztonság.

3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Ráckeve Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 283/2004. (XI.19.) számú határozatával elfogadta Ráckeve Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióját, és elkötelezte magát a szociális ellátórendszer fejlesztése mellett. 2007-ben a 144/2007. (V. 18.) számú, 2010-ben a 249/2010. (VI.25.) számú, 2012-ben a 450/2012. (XI.16.). számú, majd 2016-ban a 358/2016.(XI.24.) számú határozatával a testület felülvizsgálta, és kiegészítette a koncepciót.

A koncepció készítésének és felülvizsgálatának kötelezettségét az Szt. 92. §-a állapítja meg. A következőkben többek között erre a dokumentumra alapozva mutatjuk be a ráckevei egészségügyi és szociális alapszolgáltatásokat.

3.6.1. Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Ráckevén az egészségügyi alapellátás körébe tartozó háziorvosi, házi gyermekorvosi, védőnői, fogorvosi, iskola-egészségügyi és ügyeleti szolgáltatás színvonalának fejlesztése kiemelt fontosságú.

Az egészségügyi alapellátás működtetése az Egészségbiztosítási Alapból folyósított finanszírozásból történik, amelyhez az önkormányzat további forrásokat biztosít, illetve gondoskodik az ellátáshoz szükséges ingatlanokról. Az önkormányzat célja egy olyan egészségügyi intézményrendszer kialakítása, amelyben a magas színvonalú szolgáltatásokhoz egyenlő eséllyel fér hozzá a város valamennyi lakója.

A településen jelenleg 3 gyermek, 4 felnőtt, 3 fogorvosi és 4 védőnői körzet működik. A város egészségügyi ellátásában Ráckeve Város Szakorvosi Rendelőintézetének kiemelkedő szerepe van.

Ráckevén az egészségügyi alapellátásban résztvevő háziorvosok és házi gyermekorvosok számának alakulását mutatja be a következő táblázat:

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2012	0	3	3
2013	0	3	3
2014	0	4	3
2015	0	4	3
2016	0	4	3

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A Védőnői szolgálat ellátja a csecsemő és várandós-tanácsadás feladatait, végzi a kötelező oltások nyomon követését, dokumentálását, szűrik a 0-7 éves korú gyermekeket. Feladatuk továbbá a gyermekek 6 éves korára vonatkozó státus felvétele (amennyiben tovább jár óvodába, a 7 éves

státus vizsgálatot is a védőnők látják el), ami az oktatási-nevelési intézmények számára továbbítandó igények és ellátási formák alapját szolgálják.

3.6.2. Prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi és koragyermekkori kötelező szűrések egy része csak Budapesten illetve Szigetszentmiklóson érhető el. A kötelező, valamint a kampányszerűen végzett védőoltások beadásának ideje, hozzájutási joga, az országosan egységes rendelkezésekhez, szabályozásokhoz igazodik.

Mobil diagnosztikai szűrőállomások is rendszeresen érkeznek városunkba, pl. kardiológiai szűrés vagy szemvizsgálat céljából.

Minden évben kihelyezett tüdőszűrő vizsgálaton vehetnek részt a lakosok.

A 0-7 éves korú gyermekek szűrését a védőnői szolgálat végzi mentális, fizikális és szociális szempontok alapján.

3.6.3. Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A városban a fejlesztő ellátásokhoz való hozzáférés a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálaton keresztül biztosított. A **Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Ráckevei Tagintézménye** látja el a pedagógiai szakszolgálati feladatokat Ráckevén és a környék 10 településén. A 11 település óvodáiba, általános iskoláiba és középiskoláiba járó gyermekeinek problémájával foglalkozik.

A Csepel-sziget és Környéke Egységes Pedagógiai Szakszolgálat 2011-ben alakult, alapítója és fenntartója a Csepel-sziget és Környéke Többcélú Önkormányzati Társulás, székhelye Ráckeve városban működött. Ellátott szakfeladatok a logopédia, a nevelési tanácsadás (vizsgálatok), gyógytestnevelés volt, ill. a BTM-es és SNI-s gyermekek ellátása. A Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Ráckevei Tagintézménye 2013. szeptember 1-jén jött létre.

A tagintézmény - járási illetékességű tagintézményként - a Ráckevei járás területén látja el a pedagógiai szakszolgálati feladatokat, az Nkntv., a 15/2013 EMMI (II.26.) rendelet, valamint a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat működési szabályzatában meghatározottak szerint. A tagintézmény köteles ellátni a működési körzetében lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező, vagy működési körzetében intézményes ellátásban részesülő gyermekeket, tanulókat. Feladatellátási helyei: Apaj, Áporka, Dömsöd, Kiskunlacháza, Lórév, Makád, Ráckeve, Szigetbecse, Szigetcsép, Szigetszentmárton, Szigetújfalu településeken működő iskolák és óvodák.

A tagintézmény–ügyviteli telephelye: 2300 Ráckeve, Kossuth Lajos utca 16., itt a következő szakfeladatokat látják el:

- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás,
- szakértői bizottsági tevékenység
- nevelési tanácsadás
- logopédiai ellátás
- konduktív pedagógiai ellátás

- gyógytestnevelés,
- az iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás/koordináció
- kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása.

A szakszolgálat minden esetben javaslatot tesz a szülőknek, pedagógusoknak a gyermekkel kapcsolatos bánásmódra, teendőkre. Kiemelkedő feladatuk a gyermekek nevelésével kapcsolatos tájékoztatás, segítség nyújtása a jelentkező szülők, pedagógusok számára. Pszichológiai és pedagógiai terápiáik jellegétől és módszereitől függetlenül mind a gyermekek elfogadását, beilleszkedését, megfelelő teljesítményét segítik, mellyel egyúttal elősegítik/támogatják a közvetlen és tágabb környezetükbe, majd a táradalomba való beilleszkedésüket, a mindennapjaik „pozitív" megélését. Szükségesnek látják önismereti és konfliktuskezelő tréningekkel segíteni a serdülő és fiatalkorú diákokat.

3.6.4. Közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Ráckeve Város Önkormányzata konyhát működtet a gyermekintézmények étkeztetésére, ami a lakosok számára is elérhető. Az egészséges táplálkozást szem előtt tartva sok zöldség, gyümölcs és megfelelő tápértéket tartalmazó étel kerül az asztalra.

A Pest Megyei Kormányhivatal Szigetszentmiklósi Járási Hivatalának Népegészségügyi Osztálya valamint a Ráckevei Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztálya a városban működő köznevelési intézményekben rendszeresen ellenőrzi a közétkeztetést. Az étlapok átnézésén felül a konyhatechnológiára is figyelnek. Akár új étel bevezetését javasolják, hogy a gyermekek minél szélesebb körben találkozzanak az ízekkel. Fontosnak tartják, hogy növelni tudják a gyermekeknél a rost anyag bevitelét, ismerjék meg a különböző pékárukat, mert sajnos otthon sokszor csak a fehér kenyér kerül az asztalra.

3.6.5. Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatáshoz való hozzáférés

A szociális juttatások a városi költségvetés jelentős részét teszik ki. A szakemberek rendeletmódosítással, szigorító szabályok bevezetésével próbálják a támogatásokat olyan családoknak juttatni, akik valóban rászorulnak, és rendeltetésszerűen használják fel a segítséget.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás körét az önkormányzat a **Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ** által biztosítja, a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló önkormányzati rendeletében szabályozza.

A Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ-ot annak 2017. évi beszámolója alapján mutatjuk be:

Az Európai Unió Európai Regionális Fejlesztési Alapja és Ráckeve Város Önkormányzata társfinanszírozásával megvalósult projekt lehetővé tette, hogy 5 fővel bővüljön az intézményi foglalkoztatottak száma, illetve hogy 2 új szociális szolgáltatás (idősek nappali ellátása és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás) kerüljön bevezetésre. 2010-től bevezetett idősek nappali ellátás szolgáltatás keretében 30 idős, beteg, vagy fogyatékkal élő helyi lakos napközbeni foglalkoztatását szervezik meg a szakképzett gondozónők.

2017-ben 30 közalkalmazott dolgozott az intézményben különböző munkakörökben: családsegítő, esetmenedzser, tanyagondok, szociális gondozó és szociális asszisztens.

A Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat a KMOP-4.5.1-2008. számú, Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások infrastrukturális fejlesztésének támogatása címmel, pályázati pénzből új épületbe költözhetett 2010 márciusában, az intézmény székhelye azóta is ebben az épületben található (2300 Ráckeve, Szent István tér 10.). Az épületben munkaszobák, ügyfélváró, ügyfélfogadó helyiség, akadálymentesített mellékhelyiség szolgálja a dolgozók és az ügyfelek kényelmét. Az épület infrastrukturális felszereltsége: rendelkezésre állnak asztali számítógépek, laptop, fénymásoló, nyomtató, scanner, vezetékes telefonvonal, internet. A munkatársak használatában vannak mobiltelefonok is, amelyen egymással ingyenesen beszélhetnek. Az udvar parkosított, a járda térkővel kirakott, akadálymentesített.

A gyermekjóléti központ szervezeti egység 2016 tavaszán költözött új telephelyére. A telephelyen végzik munkájukat a gyermekjóléti szolgálat munkatársai is. A telephelyen rendelkezésére áll számítógép, laptop, scannelésre is alkalmas nyomtató, hordozható nyomtató, vezetékes telefon és intézményi mobiltelefonok. Az épületben ügyfélváró, előtér, egy ügyfélfogadásra alkalmas helyiség (ebben a helyiségben a pszichológiai tanácsadást végző munkatárs is szinte folyamatosan dolgozik), munkaszoba, iratok tárolására alkalmas helyiség, mellékhelyiség és konyha is található. A szervezeti egység használatába került egy személygépkocsi is, amelynek megléte jelentősen megkönnyíti a munkaszervezést.

A megnövekedett feladatoknak köszönhetően mára elmondható, hogy a jelenlegi telephely (2300 Ráckeve, Szent István tér 4/B.) mérete és elrendezése nem alkalmas a szakmai munkavégzésre. Az épület kicsi, túlzsúfolt, nem jut mindenkinek íróasztal, számítógép. A felügyelt kapcsolattartások megnövekedett száma miatt a családoknak nem tudnak helyiséget biztosítani úgy, hogy ne gátolja a napi munkavégzést és a pszichológus munkáját. A két épületben nincs elkülöníthető szolgálati mosdóhelyiség és a telephelyen nincs elegendő ügyfélfogadásra alkalmas helyiség.

Ezekre a problémákra nyújtott megoldást 2018 szeptemberében az Önkormányzat azzal, hogy a Ráckevei Városüzemeltetési és Szolgáltató Kft. tulajdonában lévő Tourinform iroda mellett lévő épületrészlegben (2300 Ráckeve, Eötvös utca 1.) átmeneti jelleggel elhelyezést biztosít a Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ számára.

A személyes gondoskodást nyújtó ellátások formái, amely feladatokat a társulás a közösen fenntartott Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ útján biztosítja:

- gyermekjóléti szolgáltatás
- család- és gyermekjóléti központ
- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- családsegítés
- nappali ellátás
- tanyagondnoki szolgáltatás

A gyermekjóléti központ kialakulását és szervezeti felépítését bemutattuk már a 2.2. fejezetben. A család- és gyermekjóléti központ Ráckevén kívül még hat településre kiterjedően látja el a család- és gyermekjóléti feladatokat, a nappali ellátást, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, valamint az étkeztetést. A Ráckevei járás teljes területén biztosítja a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásait.

A gyermekjóléti központ fő feladatkörei:

- hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek,
- speciális szolgáltatások biztosítása,
- szakmai támogatás nyújtása az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

Összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi- és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal szervezési (szervező tevékenység), szolgáltatási (ellátások közvetítése) és gondozási (ellátások teljesítése) feladatokat végez.

A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** azoknak a társult települések közigazgatási területén élőknek nyújt szolgáltatást, akik egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek. A jelenlegi ellátottak zömében egyedülálló, idős emberek, akik számára a jelzőrendszer nagyfokú biztonságérzetet nyújt. Az ellátás átlagosan 55 készülékkel működik, amely 70%-ban Ráckeve területén került kihelyezésre, jóval kevesebb az igény Szigetbecse területéről, míg Makádon általában 1-1 fő ellátott van.

A **házi segítségnyújtás** szolgáltatatás célja az igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében történő ellátása, az önálló életvitel fenntartása érdekében. Az ellátást igénybe veheti az, akinek a segítségnyújtás szükségességét fizikai, mentális vagy szociális állapota indokolja, segítséggel képes az önálló életvitel fenntartására, és megállapított napi gondozási szükséglete a napi 4 órát nem haladja meg. A szolgáltatást a társult településeken élők vehetik igénybe, a jogszabályban meghatározott gondozási szükséglet fennállása esetén.

Az **étkeztetés** keretében azok a szociálisan rászorultak kapnak napi egyszeri meleg ételt, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékosságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt. A jelenlegi igénybevevői kör nagyobbrészt az idősek közül kerül ki, kisebb hányad, aki fogyatékossága, egészségi állapota miatt szorul rá az ellátás igénybevételére.

A házi segítségnyújtás és az étkeztetés igénybevevőinek nemi és korosztálybeli megoszlását mutatja a következő táblázat:

		Igénybevételre vonatkozó adatok 2015. év	RÁCKEVE	
			Helyben fogyasztja	Lakásra szállítják
SZOCIÁLIS ÉTKEZTETÉSBEN RÉSZESÜL		Tárgyév 12.31-én	38	18
	férfi	18-39		
		40-59	9	
		60-64	2	
		65-69	1	1
		70-74		
		75-79		1
		80-89		2
		90-x		1
	nő	18-39	1	
		40-59	7	2
		60-64	8	1
		65-69		2
		70-74	1	2
		75-79		1
		80-89	4	4
		90-x	5	1
		Összesen	38	18
		Térítési díjat fizet	23	15
		Térítési díjat nem fizet	15	3
HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁSBAN RÉSZESÜL		Tárgyév 12.31-én	48	
	férfi	18-39		
		40-59	1	
		60-64		
		65-69	3	
		70-74	2	
		75-79	1	
		80-89	6	
		90-x	1	
	nő	18-39		
		40-59	2	
		60-64	1	
		65-69	3	
		70-74	5	
		75-79	6	
		80-89	16	
		90-x	1	
		Összesen	48	

(Forrás: Ráckeve Város Önkormányzatának Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciójának felülvizsgálata, 2016.)

A **tanyagondnoki szolgáltatás** keretében az Újhegy városrész lakói kapnak segítséget mindennapi ügyeik (iskolába, óvodába, orvoshoz járás, hivatalos ügyek) intézésében.

Ráckeve és a társult településeken lakó, időskorú illetve tartósan beteg rászorulók számára jött létre az **idősek nappali ellátása**. A szolgáltatás biztosításával jelentősen csökken a családok leterheltsége, hiszen idős, beteg hozzátartozóikról napközben az intézmény gondoskodik.

A **gyermekek napközbeni ellátását** az önkormányzat a városban működő **Gólyafészek Bölcsőde** fenntartásával látja el, ahol az étkeztetés saját konyhával megoldott. A napközbeni ellátás a veszélyeztetett gyermekek szempontjából különösen fontos, hiszen nem csak felügyeletet, de foglalkoztatást, étkeztetést biztosít, és sok esetben olyan példát és nevelést ad, amit a családban a gyermek nem kaphat meg.

A városközpontban található bölcsődét 1972-ben építették 40 férőhellyel. A működő bölcsődei férőhelyek száma 2001-2007 között 19 volt, 2008-ban 60-ra, 2010-ben 84-re bővítették. Lényegében a szűkös kapacitások miatt 2001-2010 között jelentős túlterheltség volt a bölcsődében. Azonban 2010-től, a férőhely-bővítés után az egy bölcsődei férőhelyre jutó bölcsődések száma lecsökkent 0,8 főre, és azóta is 0,73-0,92 fő között mozog a mutató. A bölcsőde 2017. évről szóló

beszámolója szerint éves szinten a feltöltöttségük 91%-os volt. Ez átlagosan 96 fő beíratott gyermeket jelentett.

Az egy működő bölcsődei férőhelyre jutó bölcsődések számát (fő) mutatja a következő ábra:

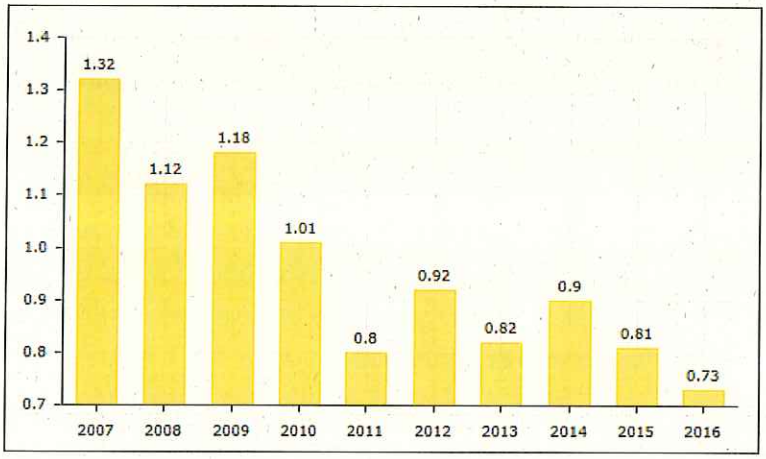

(Forrás: Teir)

A gyermekek korcsoportonkénti eloszlása 2017.12 hónapban:

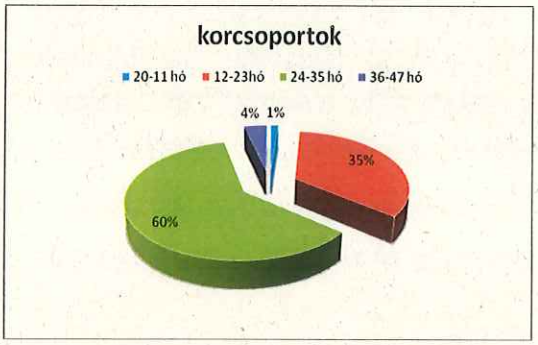

(Forrás: Gólyafészek Bölcsőde Beszámoló, 2017.)

2017. év második félévében feladat-ellátási szerződést kötött Ráckeve Szigetszentmárton, Kiskunlacháza és Szigetbecse településekkel a bölcsődei ellátás biztosítására. Így 2017 szeptemberétől felvételre került: Kiskunlacházáról 3, Szigetszentmártonról 5 továbbá Szigetbecséről 2 új gyermek.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermekek állnak, de nagyon fontos az őket körülvevő családok szerepe is. Az alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését, hanem az egész család támogatását célozza meg. A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, amelyek segítik őket, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben. Mindezt olyan módszerekkel, melyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. Az intézmény aktívan együttműködik a családokkal, őket támogatva részt vesz a gyermekek személyiségének formálásában. Olyan légkört alakítottak ki, amelyben még több figyelmet tudnak szentelni a gyermekek egyéniségére, a családok támogatására. Családias hangulatú bölcsődei légkört sikerült kialakítani és működtetni, ahol az ellátás összhangban van a gyermekek szükségleteivel, megfelel a szülők igényeinek, a fenntartó is elégedett az ellátás minőségével.

3.6.6. Sportprogramokhoz való hozzáférés

Városunkban a sportprogramokhoz való hozzáférés mindenki számára adott, vannak ingyenes, és térítés mellett igénybe vehető foglalkozások is.

A városi sporttelepen egy szabvány futball pálya található, aminek lelátója 2018 őszén újult meg. Ezenkívül egy salakos tartalék pálya, egy műfüves pálya, egy tartalék pálya és az Ifjúság úti tagóvodában egy ovi grund foci pálya is rendelkezésre áll.

A városban több - már régi hagyományokkal bíró - sportegyesület teremt rendszeres testmozgásra alkalmat: a karate, a futball, a lovaglás és a kajak-kenu sportok is sok gyermeket, felnőttet vonzanak. Az úszástanulás, fürdőzés a Ráckevei Aqualand Termál- és Gógyfürdőben biztosított. Az önkormányzat a 2018. évben állapodott meg a fürdővel arról, hogy a helyi lakosoknak a fürdőben 40% kedvezményt biztosítanak a hét minden napján, vasárnap kivételével.

A városban működő tornatermek a közoktatási intézményekhez tartoznak. A Ráckevei Ady Endre Gimnázium ad helyet a városi röplabda csapat edzéseinek, versenyeinek. A Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskola és a Szent Imre Katolikus Általános Iskola tornatermei délután a diáksportköri foglalkozások helyszínei. Az általános iskolák délutáni sportprogramjai elsősorban labdajátékok (kézilabda, kosárlabda, röplabda, labdarúgás, kisebbeknek labdajátékok). Viszonylag új sportolási lehetőség városunkban a vívásoktatás. Ezeken kívül lehetőség van társastánc, talajtorna, dance fitness, jóga, különböző fajtájú aerobic órákon való részvételre is, ezeknek a sportfoglalkozásoknak az iskolákon kívül a művelődési központ ad otthont. Két testépítő-terem is rendelkezésre áll.

3.6.7. Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése az egészségügyi és szociális szolgáltatások nyújtásakor tudomásunk szerint nem történt. Az akadálymentesítés áthidalásának problémája merülhet fel e tekintetben.

3.6.8. Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül)

A pozitív diszkrimináció megnyilvánulásait a támogatási rendszer és a szolgáltatói hálózat ismertetésén keresztül a fentiekben bemutattuk.

3.7. Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

3.7.1. Közösségi élet színterei, fórumai

A város közösségi élete igen színes és mozgalmas. Az önkormányzat partnerként tekint a működő és aktívan tevékenykedő civil és sport szervezetekre. A helyi polgárőrség tagjai a rendezvények alkalmával rendszeresen együttműködnek a civilekkel és az önkormányzattal. Nagyon aktív az Őszidő Nyugdíjas Klub, a Ráckevei Baráti Kör is, és a Duna Baráti Kör is, mindegyik rendszeresen

tart összejöveteleket. Utóbbi üzemelteti a Balabán sétahajót, amelyet családi-, közösségi- és céges rendezvényekre egyaránt szívesen bérelnek.

A városi rendezvényeknek, kiállításoknak, sport, zenei és képzőművészeti szakköröknek, valamint a civilszerveződések összejöveteleinek az Ács Károly Művelődési Központ, a Skarica Máté Városi Könyvtár, a Ránki György Alapfokú Művészeti Iskola, az Árpád Múzeum és a Patay Képtár adnak helyet.

A művelődési központban az éves munka gerincét az év közbeni folyamatos közművelődési munka teszi ki, emellett számos nagyobb rendezvény szervezését vállalják: Magyar Kultúra Napja, Nemzetiségi Találkozó, Pünkösdölő, János Vitéz Mesefesztivál, Ráckevei Nyár, Ráckevei Vízi Fesztivál, Őszi Ászok Fesztivál, Mézes Ráckeve és Adventi Fénygyújtás Ünnepe, vagy pl. a Karácsonyi Koncert. Évente több alkalommal rendeznek élőzenés táncházakat, kézműves foglalkozásokat, közönségtalálkozókat, vetítéseket, melyek mindig nagy látogatószámnak örvendenek. A tanfolyamok, képzések, kiállítások, szakmai konferenciák, előadások, gyermekprogramok, bemutatók, városi és állami ünnepségek szervezésén és lebonyolításán túl az intézmény helyszínt és szakmai segítséget biztosít a városi és kistérségi civil szervezeteknek, kluboknak, köröknek, oktatási intézményeknek. Az intézményben folyamatos közművelődési munka folyik több amatőr művészeti, népművészeti csoportban. A néptáncoktatás sok éves múltra tekint vissza városunkban, mind a gyermekek, mind a felnőttek körében. A néptánc mellett egyre nagyobb hangsúlyt kap a népi ének oktatása is, egészen óvodás kortól felnőttkorig. Évről évre sok gyermek tanul a zeneiskolában is.

Új kezdeményezés városunkban a színház: a Ráckevei Vénusz Színház 2017. szeptember 16-án nyitotta meg kapuit a Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskola tornatermében, amit az előadások napján színházzá alakít át. Ezzel azoknak is megnőtt az esélyük arra, hogy színi előadásokon vegyenek részt, akik Budapestre anyagi okok miatt nem jutottak el. A színház legfőbb célja, hogy a ráckeveiek a saját színházuknak tekintsék a teátrumot. A tanév során előadásokkal készülnek az általános iskolás gyermekeknek is, az osztályok így nagyon kedvezményes áron (buszbérlés nélkül) juthatnak élményhez, kultúrához.

A könyvtár, a művelődési központ és a múzeum minden nyáron táborokat szervez óvodás és iskolás gyermekeknek (kézműves, grafikai, néptánc…). Mivel ezek egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek, folyamatosan bővítik a megtartott alkalmak számát. A művelődési központ a 2019. évben újdonságként ökotábort és hagyományőrző kismesterségek téma köré épülő tábort is tervez. Ezek a nappali elfoglaltságot nyújtó táborok segítik a dolgozó szülőket, hogy a gyermekek elhelyezését a nyári szünidő alatt könnyebben meg tudják oldani, másrészt a gyermekek számára színesítik a hosszú szünetet.

Pár éve hagyománnyá vált városunkban, hogy egy nagy sátorban elhelyezett kivetítőn együtt nézhetik a szurkolók a futball EB és VB eseményeit.

Az Adventi Fénygyújtás rendezvény alkalmával díszkivilágításba öltözik a városközpont és a főutcák, felállítják a város közös karácsonyfáját. Az Önkormányzat és több helyi vállalkozó, civil szervezet is ételt-italt oszt, a gyerekeket kisvonat várja.

Ezeknek az eseményeknek, foglalkozásoknak nagy a közösség összekovácsoló ereje.

3.7.2. Helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

Ráckevén magas szintű helyi közösségi szolidaritásról tudunk beszámolni. Több civil szervezet a saját kereteit is túllépve adományokat gyűjt, segítséget nyújt.

Az év végén – Mikulás nap és Karácsony környékén – különösen megnövekszik Ráckevén is a civil szervezetek adományozási kedve. Gyűjtési- és adományozási akciókat, ünnepségeket szerveznek. Többek között pl. az évek óta hagyománnyá vált Mikulás Futás keretén belül minden gyermek csomagot kap.

A Nagycsaládosok Országos Egyesületének ráckevei tagja, az Apraja-Nagyja Csoport a Családokért 2018-ban játék-akciót hirdetett meg a közösségi oldalán, a játékokat az egyik fővárosi kórház gyermekosztályára juttatták el.

2018. januárjában a Nagycsaládosok Országos Egyesületének Közép-Magyarországi Régiójából érkeztek városunkba vendégek, hogy köszöntsék az önkéntes segítőket. A ráckevei csoportból 3 fő kitüntetésben részesült.

2017. decemberében a Ráckevei Veterán Gépjárműgyűjtők Egyesülete és a Magyarországi Harmonikások Kulturális Egyesülete „Cipősdoboz akció - Fogjunk össze és legyen a karácsony minden gyermeknek ünnep" felhívására több mint 400 doboz érkezett, amiből az Apraja-Nagyja Csoport számára 65 darabot ajánlottak fel, hogy a ráckevei gyerekeknek szétoszthassák. A csoport szintén decemberben meghívást kapott a Fidelio Idősek Otthonába a karácsonyi ünnepségen való részvételre.

Lehetőségeikhez mérten, számíthatnak a helyi vállalkozások, cégek, vállalatok segítségére is a rászorulók. Természetesen, többnyire karácsony környékén adakoznak, pénzbeli, vagy természetbeni adományok formájában. Elsősorban a családsegítő szolgálattal tartják a kapcsolatot, akik feltérképezik a szükségleteket. Esetenként a kapott pénzösszegből tartós élelmiszert vásárolnak, amit kiosztanak a dolgozók és önkéntesek segítségével. Karácsonykor hagyományossá vált már a „Cipősdoboz akció", melynek keretében sok rászoruló gyermeknek teszik szebbé a karácsonyát. Magánszemélyeknek köszönhetően 2017-ben két család (3 gyermek) és az adományozó között közvetítettek pénzadományt.

A szolgálat továbbra is vállalja a lakosságtól és civil szervezetektől érkező adományok eljuttatását a rászoruló családok, gyermekek számára. 2017-ben is több családot sikerült hozzájuttatni ruhaneműhöz, egyéb használati tárgyakhoz, bútorokhoz, háztartási eszközökhöz, illetve tartós élelmiszerhez. Kapcsolatban állnak a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel, így rendszeresen tudnak élelmiszert is osztani a településen.

A szolgálat beszámolója szerint elmondható, hogy ügyfeleik szívesen segítenek másokon, így többször ajánlottak fel adományként számukra nélkülözhető dolgokat. Ezekben az esetekben segítenek a közvetítésben és abban, hogy a felajánlott holmik eljussanak az érintettekhez.

2017-ben adományok osztásában 198 alkalommal 127 fő volt érintett. *(Forrás: Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ, Intézményi statisztika – 2017.)*

3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Ráckeve Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata partneri viszonyban áll Ráckeve Város Önkormányzatával, valamint a városban található civil szervezetek széles körével. Számos olyan tevékenységet, programot valósítanak meg, amelyeknek célja az esélyegyenlőségi célcsoportok, kiemelten a romák és a mélyszegénységben élők támogatása, az őket érintő esetleges hátrányos megkülönböztetés megszüntetése és számukra az egyenlő hozzáférés jogának biztosítása.

A programok között egyaránt megtalálhatók a kulturális, közösségi, identitás-erősítő, bűnmegelőzési, képzési és sport jellegűek. Fontos tevékenységük a felsoroltak mellett az érdekképviselet, az információnyújtás és a tanácsadás is.

A Szociális Földprogramon keresztül évek óta segítik a mélyszegénységben élő, de ugyanakkor magukért és a családjaikért tenni akaró roma és nem roma családokat.

A város Pokolhegy elnevezésű szegregátumában - úgy, ahogy tulajdonképpen az egész településen - több éve probléma a drogfogyasztás. A Ráckevei Rendőrkapitányság tevékenységéről szóló 2017. évi beszámoló szerint 2016-ban 27 esetben nyomoztak kábítószerrel kapcsolatban, ez a szám 2017-re 17-re lecsökkent. Probléma az egyre nagyobb számban megjelenő designer-drogok megjelenése. A fogyasztók köre egyre fiatalabb korosztály, ezért nagyon fontosnak tartják a prevenciós előadások tartását már az általános iskolákban. A 2018. évben Ráckeve Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata szoros együttműködésben a városi rendőrkapitánysággal és más civil szerveződésekkel drogprevenciós kampánnyal kezdte el a drogok elleni harcot, különös tekintettel a fiatalok felvilágosítására.

A roma nemzetiségi önkormányzat fontosnak tartja a roma gyermekek támogatását, a tehetségek gondozását. Kiemelten támogatja a szegregátumban elhelyezkedő 4. sz. Iskola úti tagóvodát. Az iskolás gyermekeknek roma tehetségkutatót szervez, vagy segíti például a roma gyermekeket az ország távoli pontján megrendezésre kerülő sport és tanulmányi versenyekre való eljuttatásával.

3.9. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A szegénység, az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

- ✓ Összességében megállapítható, hogy a hátrányos helyzet egyik legfontosabb oka az alacsony képzettségi szint. Ennek megfelelően az önkormányzat továbbra is a legfontosabb feladatának tartja az érintett célcsoportba tartozó népesség mind teljesebb körű képzését. Ennek részét képezi – jogszabályi előírás alapján – a közoktatási területen a szegregáció teljes visszaszorítása, az osztályok közötti különbségek megszüntetése, az integrált oktatás elveinek teljes körű alkalmazása, felzárkóztató oktatási lehetőségek biztosítása.

- ✓ A lakhatási, gazdaságfejlesztési és képzési programok egymásra épülése jelentős helyi társadalomfejlesztő potenciált mozgósít. A képzési programokat az önkormányzat ösztönzi, helyiséggel, képzési anyagok sokszorosításával és intézményi motivációval támogatja.
- ✓ A szegregált területen élők számára a pozitív példakép megteremtése nagymértékben hozzájárulhat az érintettek társadalmi integrációjához, valamint pozitív attitűdök kialakulásához egyaránt a nemzetiségi és többségi társadalom képviselőiben. Az önkormányzat az intézkedést folyamatos programként kezeli.
- ✓ Helyi, pokolhegyi közbiztonsági program kialakítása továbbá a drogprevenciós tevékenységek folytatása az itt élők közreműködésével. Ehhez hozzájárulhat az átlátható, biztonságos térszerkezet kialakítása és a lakosságot érintő felvilágosító képzések megvalósítása is.
- ✓ Vekop-6.2.2-15-2016-0004 számú pályázat keretében 2018-ban elindult a Ráckevei Integrált szociális város-rehabilitációs program, az Önkormányzat konzorciumi partnerével, a Kontakt Alapítvánnyal 370.000.000,- Ft vissza nem térítendő támogatást nyert „A leromlott településrészeken élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja Pest megyében" tárgyú felhívásra. A projekt végrehajtási ideje 36 hónap, várható befejezése 2020. december 31.
- ✓ A kitűzött célok megvalósításának egyik alapja a Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ, amelynek közreműködésével lehetőség nyílik a gyermekjóléti és szociális alapellátások megerősítésére és fejlesztésére. A családsegítő szolgálat mindennapi tevékenységének könnyebbé tétele: minden dolgozó számára munkafelület és számítógép biztosítása.
- ✓ A lakosság bevonása a különböző helyi – például a már említett út- és közterület megújítási – programokba nagymértékben hozzájárulhat a magasabb szintű közösségi normák kialakulásához, így a köztulajdon és közbiztonság megbecsüléséhez is.
- ✓ Kiemelt egészségügyi figyelem, szűrési, megelőzési programok, tájékoztatás és kommunikáció. Kiemelten szükséges odafigyelni a veszélyeztetett gyermek korosztály testi és pszichés fejlődésére az egészséges életmód alapvető feltételeinek biztosítására
- ✓ Képzési szint emelése, kulturális tevékenység támogatása, az önazonosság és identitás megőrzése, a kulturális sajátosságok bemutatásának támogatása révén.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Szegregátumban élők között nagyon magas a csak 8. általános osztályt végzettek aránya, vannak, akik a 8 általánost sem fejezték be	Többségében roma lakosok számára egyéni fejlesztési tervek kidolgozása, személyes tanácsadással, csoportos fejlesztő foglalkozások, 6.-7.-8. osztály befejezésének támogatása.
Szegregátumban élők között nagyon magas a rendszeres munkajövedelemmel nem	- Lakosság közmunka-programba és szociális földprogramba való minél szélesebb körű bevonása

rendelkezők aránya	- OKJ-s képzéssel szakmához jutás
Adathiány a mélyszegénységben élőkről	- A mélyszegénységben élők pontos foglalkoztatottsági adatainak feltérképezése - A hatékonyság érdekében egy szociális munkás számára az akcióterületen egy szociális bérlakás biztosítása
- A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője - Csak a több problématerületre - az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi területre - egyszerre koncentráló, átfogó problémakezelési megoldások, komplex programok vezethetnek eredményre.	- Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához - Közösségi szociális munka szervezése.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	- Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése - Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése - Ösztöndíj alapítása a pályakezdés megkönnyítése érdekében
Közösségi ház hiánya a szegregátumban	Egy használaton kívüli önkormányzati épület felújításával megvalósításra kerülne egy olyan komplex szolgáltatásokat nyújtó közösségi ház, amely egyrészt a szegregátum területén élő családok számára nyújtana olyan szolgáltatásokat, amelyek segítik a társadalmi integrációt, másrészt helyet adna az önszerveződés különböző szervezeteinek, a közösségépítés és formálás legfontosabb tereivé válna. Fontos, hogy szegregátumban élő családok közül minél többen vegyenek részt a közösségi ház épületének és szolgáltatásainak megtervezésében, az épület át- vagy kialakításában és aktív működtetésében. Helyet kapna itt: a Szociális Gondozó Központ kihelyezett irodája; Ifjúsági, Információs és Tanácsadó Szolgálat; a Roma Nemzetiségi Önkormányzat irodája; működhetne korrepetálás, pályaválasztási tanácsadás; játék-, könyv-, gyerekbútor stb. kölcsönzése; háztartásvezetési, gazdálkodási, a lakás karbantartási és kert megművelési ismeretek átadása…
Járdák és szilárd burkolatú utak hiánya a szegregátum területén	A poros földutak szilárd burkolattal való ellátása, járdák építése
Illegális szemétlerakók felszámolása a szegregátum területén	Megvalósításra kerülne a Homokbánya területén található illegális szemétlerakó kitakarítása
A szegregátum területén térfigyelő rendszer hiánya	Megvalósításra kerülne a szegregátum területén térfigyelő rendszer kiépítése, emellett a polgárőri jelenlétet megerősítése
A szegregátum területén levő önkormányzati tulajdonú bérlakások leromlott állapota	Megvalósításra kerülne az akcióterületen található 2 db 2 lakásos önkormányzati bérlakás felújítása, komfort fokozat növelése

A közfoglalkoztatás nem kellőképp hatékony	- A munkaerő piaci beavatkozások közül a közfoglalkoztatás jelentősnek mondható, de annak hatékonyabb és célzottabb megszervezése jobban segíthetné a szegregátumban élők fizikai környezetének, elsősorban az utak állapotának javítását és az illegális szemétlerakók felszámolását. - Az önkormányzat tulajdonában lévő mezőgazdasági művelésre alkalmas területeken közfoglalkoztatás keretében növény-gyümölcstermesztés megvalósítása, mely az önkormányzat üzemeltetésében lévő városi konyha alapanyag ellátását is biztosítaná. A szociális szövetkezetek kialakításával a szociálisan hátrányos helyzetűek részére munkafeltételek megteremtés szociális helyzetük javításának elősegítése.
Az Iskola úti óvoda felújításra szorul	A településfejlesztési akció keretén belül kerülhet megvalósításra az Iskola úti 4. számú tagóvoda teljes körű felújítására és modernizációjára
A városban magas a pályakezdő és a nyugdíj előtt álló munkanélküliek száma	Pályakezdőt / nyugdíj előtt állót alkalmazó helyi vállalkozások támogatása

4. A GYERMEKEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE, GYERMEKSZEGÉNYSÉG

A rendelkezésre álló, a gyermekek jóllétével foglalkozó tudományos kutatások, felmérések, illetve a gyermekek és családjaik életkörülményeire vonatkozó statisztikai adatok árnyalt, gyakran elgondolkodtató tényeket és tendenciákat mutatnak. Ezek alapján elmondható, hogy a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása az egyik legsürgősebb feladat, ez az a terület, amelyen jelentős elmaradás figyelhető meg a magyarországi helyzet és az Európai Unió átlaga között.

2011-ben a „Legyen jobb a gyermekeknek!" Nemzeti Stratégiát, valamint a roma stratégiát egyetlen programba a „Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák 2011-2020" című stratégiába integrálták, mely a szegénység szempontjából meghatározó, speciális problématerületi metódusok (gyermekszegénység, romaügy, hátrányos helyzetű térségeket érintő stratégiák) integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben való kezelését kívánja előmozdítani annak érdekében, hogy az ágazatközi megközelítések hatékonyabban érvényesüljenek. A stratégia szerint maximalizálni kell az összes gyerek lehetőségét a jövőben, és a szegénység, valamint a kirekesztődés problémáját hatékonyan kell kezelni. A társadalmi felzárkóztatás kulcskérdéseként a hátrányos, halmozottan hátrányos, köztük roma gyermekek helyzetének javítását, valamint a szegénység átörökítésének megakadályozását rögzíti. A célokhoz rendelt eszközöket hat beavatkozási területhez sorolta: 1. Gyerekek jólléte, 2. Oktatás-képzés, 3. Foglalkoztatás, 4. Egészségügy, 5. Lakhatás, 6. Bevonás, szemléletformálás, a diszkriminációs jelenségek elleni küzdelem.

2016-ban elkészült a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia nyomonkövetési jelentése, melyben mára már nyilvánvalóvá vált, hogy a munkanélküliség és a szegénység elleni küzdelem eredményei mérhetőek, igazolható módon stabilizálódtak és elérték a megnevezett célcsoportokat. 2013 óta egyértelműen javultak a szegénységre és társadalmi kirekesztettségre vonatkozó, valamint az egyenlőtlenségi mutatók. A mélyszegénységben élők jelentős részét sikerült kimozdítani helyzetéből. A fent említett hat beavatkozási területen is javulás tapasztalható. A gyermekek jóléte érdekében a családi és a munkahelyi feladatok összeegyeztetését, a gyermekétkeztetés kiterjesztését, a koragyermekkori intervenció megerősítését, a veszélyeztetettség megelőzését és a már veszélyeztetett gyermekek nagyobb biztonságát, a szülői felelősség megerősítését, a hátrányos helyzetű gyermekek esélyei javítását szolgálja a program. A családi és a munkahelyi feladatok összeegyeztetésének támogatása kapcsán a gyermekek napközbeni ellátásainak további fejlesztése is megvalósult 2017-re. A stratégia célul tűzte ki a minőségi oktatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést, a hátrányos helyzetű tanulók iskolai előmenetelének támogatását.

A Gyermekvédelmi törvény 94. §-a a települési önkormányzat számára kötelező feladatként előírja a gyermekvédelem helyi alapellátó rendszerének kiépítését és működtetését, valamint az önkormányzat illetékességi területén élő gyermekek ellátásának, vagy személyes gondoskodást nyújtó ellátás hiányában máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutásnak a megszervezését.

A Gyermekvédelmi törvény szerint a gyermekek védelmének helyi ellátórendszerét képezik az önkormányzat által megállapított pénzbeli és természetbeni nyújtható ellátások, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, valamint a gyermekek veszélyeztetettségének

megelőzésére, és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére szolgáló, gyermekek védelmét biztosító különböző hatósági intézkedések.

A következőkben a gyermekes családok/háztartások jövedelmi helyzetét, valamint a veszélyeztetett és védelembe vett gyermekekkel kapcsolatos adatokat mutatjuk be Ráckeve vonatkozásában.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ által ellátott gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja:

- a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elsegítését,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését,
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Fő feladata a megelőzés, a családokkal történő együttműködés.

Az ellátottak köre Ráckeve város közigazgatási területén élő 0-18 éves gyermekek. A gyermekjóléti szolgáltatás hatékony megvalósulása érdekében a tevékenység nem csak a gyermekekre terjed ki, hanem azok környezetére, családtagjaira is. A szolgálat családgondozói személyes segítőkapcsolat keretében, a családot komplex egységként kezelve, a szociális munka módszereinek és eszközeinek összetett módon való felhasználásával védik a kiskorúak jogait, érdekeit.

Ráckevén a gyermekek állandó népességen belüli aránya az alábbiak szerint alakul:

Év	18 év alatti lakosok száma (fő)	Állandó népesség (fő)	Arány (%)
2012	2055	10108	20,3%
2013	2039	10093	20,2%
2014	1966	10054	19,6%
2015	1968	10082	19,5%
2016	2018	10244	19,7%
2017	2005	10392	19,3%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Életkori megoszlást tekintve (2017. év):

	fő			%	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
összesen	**5371**	**5021**	**10392**	**52%**	**48%**
0-2 évesek			329		
0-14 éves	809	829	1638	49%	51%
5-17 éves	178	189	367	49%	51%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A táblázatból leolvasható, hogy a település lakosságának közel egyötöde gyermek. 2014-2016 között a lakosságszám növekedésével a 0-18 éves korúak száma is emelkedett, 2017-re kismértékű visszaesés tapasztalható.

4.1.1. Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A Ráckevén élő hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű valamint fogyatékos gyermekek helyzetéről a 4.4. fejezetben számolunk be részletesen. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek többsége a szegregátumban lakik, lakhatási helyzetükről a 3.5.1. fejezetben részletesen beszámoltunk. Ezért most a veszélyeztetett és védelembe vett gyermekek helyzetére térünk ki.

A Gyermekvédelmi törvény alapján, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

A gyámhatóság – a gyermekjóléti központ javaslatának figyelembevételével – védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértési tényállást megvalósító gyermeket és a szabálysértést elkövetett fiatalkorút, a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatalkorút.

A védelembe vételhez a Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ családgondozást végez: a szülővel és gyermekkel is együttműködve gondozási/nevelési terv készül a veszélyeztető körülmények megszüntetése érdekében. A gyermekjóléti szolgálat szakemberei felmérik az érintett családok szükségleteit, amelynek alapján megítélik a segítség illetve a juttatások lehetséges formáit. Az elmúlt évben már csak a törvény által előírt, kötelezően előírt segítséget tudták nyújtani a rászorulók részére. A gazdasági helyzet romlásával, a jogszabályok kedvezőtlen változásával egyre inkább nehezül, válik még hátrányosabbá az amúgy is szegény sorsú családok helyzete.

A Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ 2017-ben Ráckevén szociális segítő munkát 198 fő esetében végzett, mely 86 családot érintett, ebből 96 gyermek. Hatósági intézkedéssel érintett gyermekek száma: 54 fő védelembe vett. Alapellátás keretében 42 gyermek volt gondozásban. Tanácsadás keretében 162 főnek nyújtottak segítséget, mely összesen 95 családot érintett. A pszichológiai szolgáltatást 121 alkalommal, összesen 41 fő vette igénybe. *(Forrás: Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ intézményi beszámolója, 2017.)*

A veszélyeztetett és védelembe vett gyermekek száma:

Év	Védelembe vett gyermekek száma	Veszélyeztetett gyermekek száma
2012	46 fő (a Társulás 7 települése)	n.a.
2013	43 fő (a Társulás 7 települése)	321 fő (Ráckeve)
2014	22 fő (a Társulás 7 települése)	316 fő (Ráckeve)

2015	75 fő (a Társulás 7 települése)	214 fő (Ráckeve)
2016	116 fő (Ráckevei járás)	349 fő (Ráckeve)
2017	143 fő (Ráckevei járás)	171 fő (Ráckeve)

(Forrás: adatszolgáltatás, Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ)

A védelembe vétel jogszabályi előírás alapján a 2016. évtől kezdődően járási szinten működik.

A gondozott gyermekek veszélyeztetettségének oka 2017-ben a korábbi évekhez hasonlóan elsősorban a szülői elhanyagolás, gyermeknevelési és életviteli problémák és a családon belüli konfliktusok előfordulása volt. A veszélyeztetett gyermeket nevelő családok gyakran súlyos anyagi, megélhetési, gyermeknevelési és életvezetési problémákkal küzdenek, amely problémák családi viszályokhoz vezetnek.

Sok család kerül adósságspirálba, melyből nem tudnak kikeveredni. Közüzemi tartozásaik halmozódnak, több családnál kikapcsolta már a gázt/villanyt a közüzemi szolgáltató. A szociális válsághelyzetben lévő családok száma egyre nő. A családok problémái a gyermekeknél elsősorban magatartási-beilleszkedési zavarokban mutatkoznak meg.

4.1.2. Rendszeres gyermekvédelmi és egyéb kedvezményben részesítettek száma

A család gyermekei vonatkozásában rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását igényelheti, amennyiben jövedelmi helyzete azt megkívánja. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot - a gyermekvédelmi törvény által szabályozott módon - a jegyző állapítja meg. A jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, illetve külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek (pl. ingyenes tankönyv) az igénybevételére.

A jegyző a család szociális helyzete alapján a gyermek részére **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény**t állapít meg, ahol a gyermeket gondozó családban az 1 főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg:
a) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (ÖNYM) 145%-át (2018. évben 41.325,- Ft-ot), ha

- a gyermeket egyedülálló szülő, vagy más törvényes képviselő gondozza,
- a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
- a nagykorúvá vált gyermek, megfelel az alábbi feltételeknek:
  - ✓ nappali oktatás munkarendje szerint folytatja tanulmányait és 23. életévét még nem töltötte be,
  - ✓ felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be,
  - ✓ és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át (38.475,- Ft-ot), az a) pont alá nem tartozó esetben feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az 1 főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön az ÖNYM húszszorosát vagy együttesen az ÖNYM hetvenszeresét.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény az alábbi kedvezmények igénybevételére jogosít:

- gyermekétkeztetés normatív kedvezményére,
- természetbeni támogatásra (évente 2 alkalommal 6.000,- Ft összegű Erzsébet utalvány gyermekenként, hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetében pedig 6.500,- Ft az utalvány értéke).

Az Egészségügyi és Szociális Bizottság annak a családnak, amely időszakosan létfenntartási gondokkal küzd vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került (pl.: a gyermek tartósan beteg, elemi kár, beiskolázás, szülők munkanélkülivé válása) **rendkívüli települési támogatást** állapít meg.

A bizottság több esetben élt a **természetbeni juttatás** lehetőségével, melynek során elsősorban tanszertámogatást biztosít a gyermekeknek. 2017-ben 63 család részesült tanszertámogatásban, amelynek összege családonként 4.000,- Ft volt. A 2006. évtől az önkormányzat a fogyatékos gyermekek és szüleik részére ajándékot juttat. 2017-ben 32 család kapott 8.000,- Ft értékű ajándékcsomagot.

Ha a gyermeket gyámja neveli, aki nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, nyugdíjszerű rendszeres pénzellátásban vagy időskorúak járadékában részesül, akkor a rendszeres gyermekvédelmi támogatás mellett ún. **kiegészítő gyermekvédelmi támogatás** is megilleti. A támogatás évente kétszeri összege (mely kiosztása augusztus és november 1-je után történik) 8.400,- Ft volt 2017-ben, melyet jegyzői hatáskörben lehetett megállapítani és a központi költségvetés fedezte. 2017-ben 12-en részesültek kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban. *(Forrás: önkormányzati adatok)*

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma városunkban:

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2012	684
2013	665
2014	599
2015	525
2016	480

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

4.1.3. Gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Városunkban 2016. január 1-től minden újszülött gyermeknek - amennyiben bejegyzett lakcíme Ráckeve - jár a születési támogatás, az Egészségügyi és Szociális Bizottság 316/2016. (IX.01.) számú határozatában foglaltak alapján. Az újszülöttek megajándékozása bekerült a Képviselő-testület újonnan megalkotott a gyermekvédelem helyi ellátási rendszeréről szóló 22/2018.(X.28.) számú önkormányzati rendeletébe, ennek alapján fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer

vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában 10.000,-Ft értékben adandó a támogatás. 2017-ben 87 újszülött gyermek édesanyját ajándékozta meg az önkormányzat.

Önként vállalt feladatként az önkormányzat minden évben csatlakozik a Bursa Hungarica ösztöndíj támogatáshoz, melynek keretében a jó képességű, nehéz szociális körülmények között élő gyermekek kapnak segítséget a továbbtanuláshoz. 2018-ig havi 8.000,- Ft, a 2019. évtől havi 10.000,- Ft jár gyermekenként, mely kiegészül intézményi támogatással. 2017. évben mindössze 14 fő nyújtott be pályázatot, amik közül 7 fő pályázata nyert, 7 elutasításra került jövedelmi helyzete miatt.

Az Egészségügyi és Szociális Bizottság döntése alapján középiskolai tanulmányi támogatásban részesülhetnek azok a középiskolai diákok, akik szociálisan rászorultak, nappali tagozaton középiskolai (gimnázium, szakközépiskola, szakmunkásképző) tanulmányokat folytatnak. A középiskolai tanulmányi támogatást eseti támogatásként, egy tanulmányi félévre kell megállapítani. A támogatás összege legfeljebb 20.000 Ft/tanulmányi félév, melyet a bizottsági döntés alapján a Ráckevei Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Irodája átutalás formájában fizet ki a törvényes képviselő részére. *(Forrás: önkormányzati adatok)*

4.1.4. Kedvezményes étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekétkeztetést az önkormányzat saját főzőkonyháján biztosítja, a kedvezményben részesülőkről intézményenként az alábbi statisztikai adattal rendelkezünk a 2017. évre vonatkozólag:

	Összes étkezők száma	Kedvezményben részesültek száma	Ingyenesen étkezők száma
bölcsőde	80	-	69
óvoda	246	-	208
általános iskola	362	71	162
gimnázium	179	68	3

(Forrás: önkormányzati adatok

4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A gyermekszegénység, illetve a gyermekek esélyegyenlősége (vagy annak hiánya) egyaránt többdimenziós jelenségek, és ezeknek a dimenzióknak a halmozódása hatványozottan veszélyezteti az érintett gyermekek pszichoszociális fejlődését.

A szegregátumban tapasztalható életkörülmények a gyermekekre nézve súlyos egészségügyi következményekkel járnak. Gyakoriak a légúti és egyéb fertőzések, amely a rossz higiénés körülményekkel magyarázható. Az itt élő gyermekek tehát gyakran tartós betegséggel küzdenek, illetve szocializációjuk is a szegregátum normáinak megfelelően alakul. Az itt élők által képviselt értékrendből következik a magas iskolai hiányzások száma, mert a tankötelezettség teljesítését, és a jó tanulmányi eredményeket kevésbé tartják fontosnak. Sajnos a nevelésből kialakuló, az általánosan elfogadott társadalmi normáktól eltérő értékrend miatt a gyermekek az integrált iskolai oktatás ellenére sem indulnak társaikhoz képest egyenlő eséllyel, amely esélyegyenlőtlenséget még a sokszor rendkívül rossz szociális helyzet is erősít.

A családokat és a gyermekeket érintő szegénység kialakulásának egyik legfontosabb oka a munkajövedelem hiánya. A közfoglalkoztatási rendszer ugyan javított némiképp ezen a helyzeten, ugyanakkor az érintett személyek alacsony iskolai végzettsége többnyire csak olyan tevékenységek elvégzésére teszi őket alkalmassá, amelyeken keresztül rendkívül nehéz az elsődleges munkaerőpiacon való elhelyezkedés.

A gyermekek életkörülményeit természetesen nagymértékben befolyásolják a családok jövedelemstruktúrájának jellemzői is. Miközben a transzferjövedelmek reálértéke és a támogatottak köre fokozatosan csökken, a gyermekes családok jövedelemstruktúrájában egyre nagyobb hányadot tesz ki ez a forrás, amit elsősorban az érintettek számára elérhető munkalehetőségek szűkülése magyaráz. A segélyezett családok aránya – természetes módon – ott magasabb, ahol alacsony a háztartás jövedelme, ahol kevesebb a foglalkoztatott felnőtt és ahol több gyermeket nevelnek.

Ugyancsak széles körű problémát jelent a tárgyalt gyermekek és családjaik körében az eladósodás. Ha megvizsgáljuk, milyen okok vezetnek a gyermekes családok eladósodásához, akkor természetesen az első helyen az alacsony jövedelem szerepel, kevés bevételből lehetetlen magas törlesztő részleteket és rezsiköltségeket fizetni. Az alacsony jövedelemmel összefüggésben a fizetési elmaradások ott nagyok, ahol a háztartástagok foglalkoztatottsága alacsony szintű és a jövedelemforrások között nagyobb számban szerepelnek segélyek.

A gyerekek szükségleteinek kielégítettségét, vagyis életminőségüket alapvetően a család anyagi helyzete határozza meg. A jövedelmi szegénység minden kutatás és adatforrás szerint jóval nagyobb arányú az egyszülős, valamint a három- és többgyerekes családok körében, mint más társadalmi csoportokban. Azokban a háztartásokban, ahol van foglalkoztatott, a gyerekek szükségletei átlag feletti szinten és közel azonos mértékben biztosítottak. Ott viszont, ahol nincs kereső családtag, minden szükségletcsoportban az átlagnál jóval rosszabb a helyzet. Azok a gyerekek, akik olyan családban élnek, ahol a háztartásfő nyolc osztályos végzettségű, minden szükségletcsoport terén jelentős hátrányban vannak.

4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

4.3.1. Védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Ráckevén nagy hiány van védőnőkből, a jelenleg dolgozó kolléganők túlterheltek. Az ellátási terület jelenleg 4 körzetre van felosztva. 2012-ben még 6 védőnő látta el a feladatokat, 2016-ban már csak 4. A 2018. évi októberi adatszolgáltatás szerint mindösszesen három szakember látja el a négy körzet feladatait.

Az I. körzetet teljes munkaidőben valamint a II. körzetet helyettesítésben összevontan egy szakember látja el. A IV. körzetet egy kolleganő látja el teljes munkaidőben. A III. körzetet (amelynek a legnagyobb része a Pokolhegy) egy szigetcsépi védőnő látja el helyettesítésben. Rajtuk kívül dolgozik még egy iskolai-ifjúsági védőnői feladatokat ellátó szakember.

Az óvodába heti rendszerességgel nem jár ki a védőnő, negyedévente tartanak tisztasági vizsgálatot. Az általános iskolákat 1 védőnő látogatja heti egyszer 2 órában. Ezeken felül a kötelező oltások alkalmával látogatnak el az iskolákba. A helyi gimnáziumban heti kétszer van védőnői szolgálat.

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma	0-3 éves gyermekek száma
2012	6	68,5	411
2013	5	79,2	396
2014	4	95	380
2015	5	75,6	378
2016	4	102,5	410

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A védőnői szolgálatnak otthont adó épület a városközpontban található, tömegközlekedési eszközzel és gépkocsival is könnyen hozzáférhető, akadálymentesített.

4.3.2. Gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Ráckevén 3 házi gyermekorvos biztosítja a gyermekek orvosi ellátását. A gyermekorvosi rendelők egy kivételével a városközpontban találhatóak, tömegközlekedési eszközzel és gépkocsival is könnyen hozzáférhetőek. A rendelőnek helyet adó épület akadálymentesített.

A szakorvosi rendelőintézetben csak pár olyan szakrendelés működik, ahol gyermekeket is fogadnak, ezért a szülőknek jobbára Budapestre kell vinniük szakellátás okán a gyermekeiket.

A gyermekorvosi ellátás jellemzői:

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma
2012	0	39820	16298	3
2013	0	40719	17001	3
2014	0	49103	17107	3
2015	0	50428	17296	3
2016	0	50791	18502	3

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A szerződött gyermekorvos ellátja az oktatási intézményekben az iskolaorvosi feladatokat, kötelező szűréseket, oltásokat.

A bölcsőde gyermekorvosa részmunkaidőben látja el feladatát, havonta 4 óra/csoport. A bölcsődei felvételt követően elkészíti a gyermekek felvételi státuszát és a negyedévenkénti vizsgálatokat.

4.3.3. 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korosztály speciális igényei az egészségügyi, az oktatási és a szociális-gyermekjóléti rendszeren keresztül kerülnek kielégítésre. Ehhez ezen társadalmi alrendszerek szoros együttműködése szükséges, hiszen az esetek többségében komplex, több területre átnyúló problémahalmazzal állunk szemben.

A **Védőnői Szolgálat** feladatai közé tartozik a 0-7 éves gyermekek szűrése mentális, fizikális és szociális szempontok alapján. Problémás esetekben értesítik a pedagógiai szakszolgálatot, amely a korai fejlesztést végzi.

A **Gólyafészek Bölcsődében** a 2017. évben a dolgozók létszáma: 1 fő intézményvezető, 18 fő kisgyermeknevelő (8 csoport), 4 fő technikai dolgozó (4 csoport – 2017. január 1-től a munkakör elnevezése bölcsődei dajka), 1 fő fűtő-kertész, 3,5 fő konyhai dolgozó. A szakdolgozói létszám megfelel a hivatkozott rendelet előírásainak. A képesítés megszerzésére irányuló 1 fő szakképzettséggel nem rendelkező kisgyermeknevelő felsőfokú tanulmányait csecsemő és kisgyermeknevelő szakon 2016-ben már megkezdte. 2 fő elvégezte a kisgyermeknevelői OKJ-s képzését. *(Forrás: Gólyafészek Bölcsőde Beszámoló, 2017.)*

A bölcsődékről és a bölcsődébe beíratott gyermekek számáról a következő táblázat nyújt betekintést:

Év	Önkormányzati bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma az év folyamán	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én)
2012	1	118	9	0	84	7
2013	1	108	14	0	84	28
2014	1	114	17	0	84	28
2015	1	123	13	0	84	35
2016	1	146	13	0	104	0

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A bölcsődei ellátásért a gyermek törvényes képviselőjének térítési díjat kell fizetnie. A térítési díj megfizetéséhez a szülők kedvezményeket vehetnek igénybe:

- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok mentesülnek az étkezési díj, és a gondozási díj fizetése alól. Számukra a bölcsődei ellátás térítésmentes.
- A 3 vagy több gyermeket nevelő családok mentesülnek az étkezési díj, és a gondozási díj fizetése alól. Számukra a bölcsődei ellátás térítésmentes.

- A tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelő családok mentesülnek az étkezési díj, és a gondozási díj fizetése alól. Számukra a bölcsődei ellátás térítésmentes.
- Azok a családok, amelyekben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át mentesülnek az étkezési díj fizetése alól.

A következő táblázat betekintést nyújt a gondozási díjat fizetők és nem fizetők adataiba:

2017. év	Gondozási díjat fizetők	Gondozási díjat nem fizetők
	száma	száma
Január	73	24
Február	72	28
Március	73	29
Április	72	30
Május	72	30
Június	72	32
Július	68	31
Augusztus	72	29
Szeptember	63	18
Október	71	19
November	77	20
December	80	21

(Forrás: Gólyafészek Bölcsőde Beszámoló, 2017.)

A 2017. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, ingyen étkező gyermek: 13 fő, 3 vagy több gyermekes család gyermeke: 31 fő, tartósan beteg gyermek bölcsődébe járó egészséges testvére: 1 fő, halmozottan hátrányos helyzetű: 4 fő. *(Forrás: Gólyafészek Bölcsőde Beszámoló 2017.)*

A **Ráckevei Szivárvány Óvoda** 4 telephelyen működik. A gyermekek létszáma évenként változó a tagóvodákban, a kialakított körzethatárok, és a szülői igények nagymértékben meghatározzák az adott óvodák feltöltöttségét. Az előző évekhez képest a 2015-től bevezetésre kerülő, a 3 éves kortól előírt óvodakötelezettség némi változást jelentett a létszámokban. A szülők nagy része eddig is szívesen hozta óvodába három évesen gyermekét, de az utóbbi évben egyre magasabb lett az óvodai nevelésben már két és fél évesen megjelenők száma. Bár a csoportok feltöltöttségében, az óvodák kihasználtságában mutatkoznak kismértékű aránytalanságok, de a 2016. évi óvodabővítésnek köszönhetően a tagóvodák minden 3 éves és 2,5 éves gyermeket fogadni tudtak az elmúlt, és az idei évben is, az óvodai férőhelyek száma kiszolgálta a lakossági igényeket, elutasított gyermek nem volt.

A szociális hátrányokkal küzdő, a fejlődésben gátolt gyermekek felzárkóztatása, egészséges személyiségfejlesztése az óvodai nevelés fő feladatai közé tartozik. A hátrányos helyzetű gyerekekre, családokra az óvodapedagógusok kiemelt figyelmet fordítanak. Ez megnyilvánul az óvodai fejlesztő foglalkozások szervezésében.

Az óvodai ellátottság adatai a 2018/19. nevelési évben:

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG 2018/19. nevelési évben		
Az óvoda telephelyeinek száma	1 székhely óvoda és 3 tagintézmény = 4 db	
Hány településről járnak be a gyermekek	7	
Óvodai férőhelyek száma	369 fő	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	17 csoport	
Az óvoda nyitvatartási ideje: *(szülői igényeket figyelembe véve, fenntartói döntés alapján)*	Ifjúság úti tagint., és Vörösmarty úti tagint. 6:30-17:30 (11 óra), Dömsödi úti tagi. 6:30-17:00 (10,5 óra), Iskola úti tagint. 7:00-17:00 (10 óra	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: *(az intézmények nyári zárása váltott felosztásban történik, ez idő alatt történnek a karbantartási és felújítási munkák. A zárás ideje alatt az ellátást igénylő gyerekeket a nyitva tartó óvodák fogadják.)*	4 hét	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	35	1 fő
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	34	-
Gyógypedagógusok létszáma	0	-
Dajka	17	-
Kisegítő személyzet: - pedagógiai asszisztens - óvodapszichológus - 4 órás konyhás - 4 órás fűtő, karbantartó	 5 1 4 4	-

(Forrás: adatszolgáltatás, Ráckevei Szivárvány Óvoda)

Jelenleg családi napközi nem működik városunkban. Korábban a családi napközi létrehozását elsősorban az indokolta, hogy az óvodáskorú, de az óvodába helyhiány miatt felvételt nem nyert gyermekek számára nyújtson napközbeni ellátást. Az elmúlt években ez a probléma már nem állt fenn, mivel az óvodai férőhelyszám kiszolgálta a lakossági igényeket. A család- és gyermekjóléti központ által biztosított alternatív napközbeni ellátás játszóház keretében volt biztosított, amely a fenntartói döntés alapján 2016. szeptember 1-vel megszűnt. A bölcsődei ellátás kapacitásnak növelése vált elsődleges céllá.

Az óvodai nevelés adatai a 2012-2016. évek viszonylatában:

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek-csoportok száma (gyógypeda-gógiai neveléssel együtt)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypeda-gógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypeda-gógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypeda-gógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypeda-gógiai gyermekcso-portok száma
2012	457	15	342	4	340	0
2013	425	15	342	4	295	0
2014	415	15	342	4	278	0
2015	404	15	342	4	297	0
2016	398	16	367	4	291	0

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Egy óvodai férőhelyre jutó óvodások száma (fő):

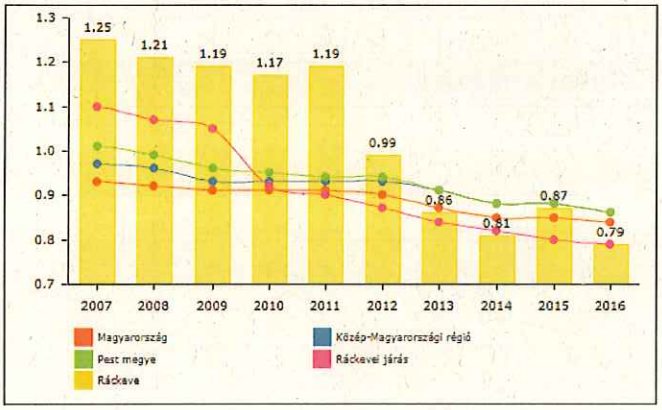

(Forrás: TeIR)

4.3.4. Gyermekjóléti alapellátás, gyermekvédelem

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésnek elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségségnek megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermekek visszahelyezését.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekjóléti alapellátást városunkban egyrészt a Ráckeve és Környéke

Család- és Gyermekjóléti Központ biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatással, valamint az Önkormányzat a gyermekek napközbeni ellátásának és a bölcsődei ellátás biztosításával.

A gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésében jelentkező problémák feltárása, megoldása, a szükséges fejlesztő és rehabilitációs folyamatok megvalósítása több szakágazat együttes tevékenységével realizálódik, az egészségügyi-, oktatási- és szociális intézményrendszer szereplői közötti kapcsolati háló kiterjedtsége, a kapcsolatok intenzitása, minősége függvényében.

A **gyermekjóléti szolgáltatást** főként anyagi, megélhetési gondokkal küzdő szülők veszik igénybe, másként fogalmazva a kliensek ezt hozzák eredendő problémaként, anyagi gondjaikkal magyarázzák életviteli problémájukat.

A hatósági kötelezéssel érintett gyermekekkel végzett szociális segítő munkát a feladatra kijelölt esetmenedzser koordinálja. Az alapszolgáltatást nyújtó intézmény, illetve a hatósági feladatot ellátó gyámügyi osztály közötti kommunikáció az azonnali beavatkozást igénylő eseteket kivéve a család- és gyermekjóléti központ szakmai egységen keresztül történik. Ennek köszönhetően a segítő munka felelőse az esetmenedzser, aki összehangolja a folyamatba bevont szakemberek és egyéb személyek munkáját, valamint megszervezi a központ által biztosított speciális ellátásokhoz való hozzájutást, szükség esetén - esetenként, amikor az alapszolgáltatást nyújtó szakember és az ügyfél között áthidalhatatlan a konfliktus - a szociális segítő munkát.

A gondozott gyermekek veszélyeztetettségének oka 2017-ben a korábbi évekhez hasonlóan elsősorban a szülői elhanyagolás, gyermeknevelési és életviteli problémák és a családon belüli konfliktusok előfordulása volt.

A szakmai egységek rendszeresen szerveznek esetmegbeszéléseket, esetkonzultációkat, esetkonferenciákat a társszakmák képviselőinek bevonásával, elősegítve ezzel a hatékonyabb munkavégzést. A településen működő jelzőrendszeri tagok nyitottan, készségesen viszonyultak a problémák megoldását segítő kezdeményezésekhez. 2017-ben a jelzőrendszeri tagok 36 esetkonferencián és 34 esetmegbeszélésen vettek részt.

Az észlelő- és jelzőrendszer működését, működtetését három dokumentum szabályozza, amelyek egymásra épülve rendszerbe foglalják a vonatkozó jogi és szakmai szabályokat:

- Szakmai ajánlás a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer működésének és működtetésének szabályairól
- Protokoll a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer folyamatairól
- A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan

A három dokumentumban foglaltak betartása kötelező és számon kérhető.

A jelzőrendszer tagjai által küldött jelzések a közoktatási intézményekből (102), bölcsődéből – óvodából (18), egészségügyi szolgáltatóktól (28), rendőrségtől (17), jegyzőtől (10) és a lakosságtól (17) érkezett. *(Forrás: Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ, Intézményi statisztika – 2017.)*

Ráckevén a jelzőrendszer működése a központ tapasztalatai szerint jónak mondható, némely tagok rendkívül aktívak, néhányuk kevésbé (házi gyermekorvosok). Az időben jelzett problémák miatt könnyebb a beavatkozás, hamarabb meggátolhatók a súlyosabb lépéseket igénylő helyzetek.

A családon belüli erőszak áldozatainak megsegítése érdekében jó a kapcsolat az erre szakosodott civil szervezetekkel. A központ az ellátási területén az évek során több alkalommal delegált gyermekeket, családokat általuk működtetett krízisellátást nyújtó intézményekbe. 2017-ben a településen nem közvetítettek senkit ilyen jellegű ellátásba.

A munka során nem csak az információnyújtás az elsődleges feladat, hanem kiemelt szerepet kap a tanácsadás, a segítő beszélgetés és különböző hivatalos ügyekben való közvetlen/közvetett segítségnyújtás, illetve hatósági felkérésre környezettanulmány készítése, javaslattétel. A védelembe vétel eredménytelensége esetén, ha a veszélyeztetettség továbbra is fennáll, törvény által biztosított lehetőség javaslatot tenni más gyermekvédelmi intézkedésre, mely a gyermek családból való kiemelését is eredményezheti.

További feladat még a nevelésbe vett gyermekekkel és vérszerinti szüleikkel való kapcsolattartás elősegítése, és a gyermekek családba való visszahelyezésének (állami gondoskodás megszüntetése) elősegítése érdekében végzett szociális segítő munka biztosítása, valamint az utógondozás.

A **bölcsőde**, mint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás intézménye, 0-3 éves kisgyermek napközbeni ellátását, nevelését-gondozását biztosítja. Az elmúlt évek során kialakult gyakorlat alapján már nem csak kizárólag ráckevei családok számára nyújt segítséget gyermekük napközbeni ellátásában, hanem egyre bővülő számban környező településeken élő családok is igénybe veszik. Gyermekjóléti alapellátás részeként elsődleges gyermekvédelmi feladatának tekinti az intézmény kollektívája a kisgyermekes családok nevelési, szocializációs, egészségnevelési bizonytalanságait, nehézségeit adekvát válaszokkal, támogatással kiküszöbölni.

4.3.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben lehetőség van segítség és információ kérésére a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál. Nagy segítséget jelentene a családoknak, ha átmeneti befogadást lehetővé tévő intézmény (családok átmeneti otthona, gyermekek átmeneti otthona, helyettes szülői hálózat) működne városunkban vagy a környékén. A jelenleg elérhető szolgáltatásokban férőhelyhiány van, a bekerülés nehézkes és a távolság miatt a családi kötelékek lazulása kifejezetten problémát okozó tényező a későbbi, élethelyzetet stabilizáló munka során.

4.3.6. Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A 3.6.6. és 3.7.1. fejezetekben beszámoltunk már a városi sportolási és szünidős, szabadidős lehetőségekről. Itt most kifejezetten a hátrányos és fogyatékos gyermekek számára hozzáférhető szolgáltatásokra térünk ki.

A Szent Imre Katolikus Általános Iskolában - az iskola szervezésében - nincs nyári tábor. A táboroztatást külső helyszíneken szervezik az alsó és felső tagozatos pedagógusok. Az iskola különböző sportszakköröket, túra szakkört és elsősegély szakkört is indít minden évben. Az iskolai szakkörök ingyenesek, és minden tanuló számára elérhetők. Nem az iskola szervezésében működik az asztalitenisz és a vívás, ezek esetében van ugyan térítési díj, de ez is nagyon méltányos.

A Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskola is nagyon sokfajta szakkört és programot szervez a diákjainak: versenyfelkészítő-, honismereti-, tánc-, öko- és túra-szakkörök, színházlátogatás, Bozsik-program, valamint több különféle sportfoglalkozás.

Az akadálymentesítés nem megoldott az általános iskolákban, mindkettő emeletes, az emeleti termeket lépcsőn lehet elérni. A Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskolában a földszinten 1 db mozgáskorlátozott WC található. Ebben az intézményben nyári foglalkozásokat, táborokat anyagi támogatás hiányában nem tudnak szervezni, az Erzsébet-tábor keretében tudják tanulóikat táboroztatni, amennyiben elnyerik a lehetőséget rá.

A sportolni vágyók a Városi Sporttelep nyújtotta lehetőségeket is igénybe vehetik, ahol az öltöző akadálymentesítése 2005-ben, a Bozsik Program keretében személyemelő beépítésével megvalósult.

A Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Ráckevei Tagintézményének gyógytestnevelési szakfeladatai közé tartozik a gyermekek speciális egészségügyi célú testnevelési foglalkoztatása, ha az iskolaorvosi vagy szakorvosi vizsgálat gyógytestnevelésre utalja. A 2016/2017-es nevelési évben 14 órában 2 gyógytestnevelő látta el a város iskoláiban a szakfeladatot.

Iskolák	**gyógytestnevelés (heti)**
Ráckevei Árpád Fejedelem Ált. Iskola	10 órában 65 fő / csoportos
Szent Imre Katolikus Ált. Iskola	2 órában 16 fő / csoportos
Ráckevei Ady Endre Gimnázium	2 órában 16 fő / csoportos

(Forrás: Pest Megyei Pedagógia Szakszolgálat Ráckevei Tagintézménye 2016/17. nevelési év – Beszámoló)

A Skarica Máté Városi Könyvtár 2012-ben költözött új, teljesen akadálymentesített épületbe: mozgáskorlátozott WC, a padlón vezetőcsíkok, a helyiségek mellett braille-írású feliratok könnyítik meg a fogyatékossággal élők helyzetét. Egy probléma adódik, hogy sajnos a gyermekkönyvtárból a felnőtt részbe és fordítva nem lehet kerekesszékkel eljutni. A könyvtári állomány teljes egésze az olvasói számítógépeken hozzáférhető. Jelenleg nem áll a könyvtár rendelkezésére olyan számítógép, amely a vakok és gyengén látók számára a használatot megkönnyítenék. Számukra hangos könyvet tudnak biztosítani, amely kikölcsönözhető. A könyvtár rendszeresen szervez különböző témákban, meghívott előadókkal kulturális, szórakoztató és ismeretterjesztő előadásokat. Ezek, valamint a szeptember és május közötti időtartamban minden pénteken tartandó kézműves foglalkozások ingyenesek, bárki számára elérhetőek.

A gyermekkönyvtárban, a múzeumban és a művelődési központban minden nyáron, a gyermekek teljes napközbeni foglalkoztatását megvalósító táborok közül lehet válogatni – amelyek mindegyike térítés ellenében vehető igénybe.

A művelődési központnak otthont adó épület jellege nem teszi lehetővé az akadálymentesítést, de törekednek az esélyegyenlőség biztosítására: pl. az Összetartozás napja alkalmával megrendezésre kerülő festménykiállításnál Braille-írást alkalmaztak a képek alatt.

4.3.7. Gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei)

A gyermekétkeztetés Ráckevén valamennyi nevelési-oktatási intézményben megoldott: a tanévben az oktatási intézményekben, az óvodában és a bölcsődében, szünidőben pedig a kijelölt intézményben. A nyári ingyenes szociális étkeztetés keretében a hátrányos helyzetű gyerek ellátása megtörténik.

4.3.8. Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor tudomásunk szerint nem történt.

4.3.9. Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Pozitív diszkrimináció az ellátórendszerek keretein belül a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, az ingyenes étkezés és tankönyvellátás biztosítása. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatásai, szervező- és gondozó munkája mind a pozitív diszkriminációt szolgálják, melyek az alábbiak: családkonzultáció/családterápia; jogi és pszichológiai szolgáltatás; fejlesztőpedagógusi munka; ruha, bútoradományok, háztartási gépek közvetítése olyan szociálisan rászoruló családoknak, akik saját jövedelmükből ezen eszközöket nem tudják megvásárolni; segítségnyújtás krízishelyzetben levő családoknak lakhatási problémáinak megoldásában; a városban élő hajléktalan személyeknek ügyintézési segítség.

4.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

4.4.1. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, az ellátás, az oktatásban megszerezhető bizonyítványok, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót.

Az Nkntv. 4. § 13. pontja értelmében **kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:**

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló (SNI),
ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló (BTM),

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

Azaz a „kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló" fogalomkörébe két nagy kategória tartozik:
– egyik a gyermekvédelem hatásköre,
– a másik a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló.

Az Nkntv. 4. § 25. pontja alapján sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló (SNI): az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A törvény 4. § 3. pontja alapján beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló (BTM): az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Év	HH általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (fő)	HH óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (fő)	Megállapított HH gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (fő)	Megállapított HHH gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (fő)
2012	316	129	n.a.	n.a.
2013	257	107	n.a.	n.a.
2014	72	30	55	128
2015	65	30	55	148
2016	97	18	50	128

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A **Ráckevei Szivárvány Óvoda** 4 tagintézményének elhelyezkedése, környezete meghatározza a gyermekek életmódját, szokásait, ami kihat az óvodával szemben támasztott szülői igényekre, elvárásokra. Intézményeikben fokozottan figyelemmel kísérik a hátrányos helyzetű (HH), halmozottan hátrányos helyzetű (HHH), veszélyeztetett gyermekek szociális problémáit; a gyermekvédelmi felelősök rendszeresen kapcsolatot tartanak a család- és gyermekvédelmi szervekkel. A hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzet elsősorban anyagi és szociális problémákból adódó, míg a veszélyeztetettség egyre gyakrabban szétesőben lévő, felbomlott család, gyermekelhelyezési konfliktus miatt alakul ki.

A Pokolhegy településrészen található Iskola úti tagintézmény a többi tagintézményhez viszonyítva lényegesen magasabb HH/HHH gyermekaránnyal működik. Az óvodapedagógusok különösen szorgalmazzák ezeknek a gyermekeknek a rendszeresen óvodába járását, hisz a hátrányos

helyzetből adódó lemaradás ellensúlyozása így sikeresebb. Az óvoda mintát ad a helyes szociális magatartásformákra, biztonságérzetet nyújt, formálja a társas kapcsolatokat.

A becslések szerint az óvoda minden telephelyén magasabb számban találhatók a HHH gyerekek a nyilvántartottnál. Ennek egyik oka lehet, hogy a szülők nem szívesen nyilatkoznak iskolai végzettségükről, másik pedig az, hogy óvodáskorban hátrányos helyzetűként, a nyilatkozat nélkül is ugyanazokat a kedvezményeket kapja meg a gyermek, mint amit halmozottan hátrányos helyzetűként kapna. Az óvodába járó HHH gyerekek túlnyomó része az iskola-előkészítő (már kötelező) évre járó gyerekek közül kerül ki. Ez is azt sejteti, hogy az arra legjobban rászoruló, az óvoda szocializáló szerepét nehezen nélkülöző HHH, többnyire roma gyerekek maradnak ki a teljes körű óvodáztatásból.

HH / HHH óvodás gyermekek száma, aránya a 2018. október 1-i állapot szerint:

Gyermeklétszám	**HH / HHH**	**%**
Ifjúság u. óvoda – 133 fő	--------	0%
Vörösmarty u. óvoda - 80 fő	4 fő HHH	5%
Iskola u. – 51 fő	17 fő HHH 6 fő HH	33% 12%
Dömsödi u. – 84 fő	--------	0%
Összesen: 348 fő	**21 fő HHH** **6 fő HH**	**6%** **2%**

(Forrás: adatszolgáltatás, Ráckevei Szivárvány Óvoda)

Sajnálatos tény, hogy folyamatosan növekszik a szociálisan éretlen, nehezen kezelhető, nevelhető gyermekek száma, egyre több a sajátos nevelési igényű gyerekek aránya, ill. a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek az intézményekben, így az óvodáknak a nevelés mellett más feladatokat is el kell látniuk.

SNI / BTM óvodás gyermekek száma, aránya a 2018. október 1-i állapot szerint:

Gyermeklétszám	**SNI**	**%**	**BTM**	**%**
Ifjúság u. óvoda – 133 fő	3 fő	2%	12 fő	9%
Vörösmarty u. óvoda - 80 fő	3 fő	4%	3 fő	4%
Iskola u. – 51 fő	1 fő	2%	4 fő	8%
Dömsödi u. – 84 fő	5 fő	6%	4 fő	5%
Összesen: 348 fő	**12 fő**	**3%**	**23 fő**	**7%**

(Forrás: adatszolgáltatás, Ráckevei Szivárvány Óvoda)

A fejlődésben gátolt gyermekek felzárkóztatása, egészséges személyiségfejlesztése az óvodai nevelés fő feladatai közé tartozik. Az óvodapedagógusok folyamatos konzultációt tartanak az óvodapszichológussal és a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel, és ott, ahol nehézséget tapasztalnak a gyermekek fejlődésében, magatartásában, viselkedésében, szakértői vizsgálatot kérnek. A BTM-s gyermekek fejlesztését a pedagógiai szakszolgálat szakemberei (logopédusok, fejlesztő pedagógusok) végzik, illetve az SNI-s gyermekek fejlesztését megbízási szerződéssel (külsős) gyógypedagógusokkal, logopédusokkal biztosítják. (A pedagógiai szakszolgálat munkájáról bővebben a 4.4.2. fejezetben számolunk be.)

Ráckevén 2 általános iskola működik. A hátrányos helyzetű általános iskolások arányát mutatja a következő ábra a nappali oktatásban (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (%):

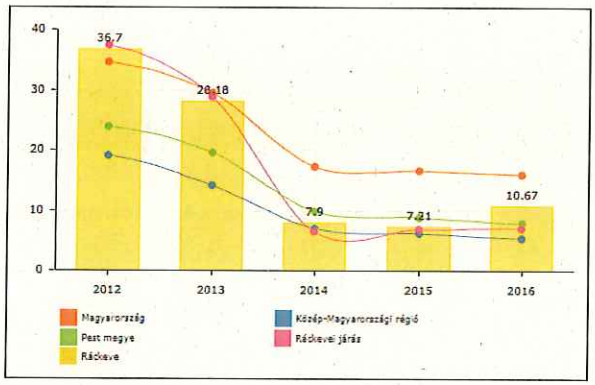

(Forrás: TeIR)

A **Szent Imre Katolikus Általános Iskolába** 2018. október 1-i adatok szerint 53 BTM-s és 18 SNI-s tanuló jár. A teljes létszámra vetítve (381 fő) a tanulók közel 14%-a BTM-s illetve mintegy 5%-uk SNI-s, azaz összesen majdnem 19%-uk érintett. A pedagógiai szakszolgálat munkatársai, két gyógypedagógus és két fejlesztőpedagógus, az iskola épületében tartják számukra a fejlesztő foglalkozásokat. A törvényi előírásoknak megfelelően, az SNI-s tanulók fejlesztését gyógypedagógusok végzik. 2018. október 1-i adatok szerint az iskolába 4 HHH (közülük 1 fő másik településen lakik) és 1 HH gyermek jár. *(Forrás: adatszolgáltatás, Szent Imre Katolikus Általános Iskola)*

Az iskolában nagy hangsúlyt fektetnek az esélyegyenlőség megteremtésére, a hátrányos helyzetű és a fogyatékos gyermekekre való még nagyobb odafigyelésre. Kiemelten foglalkozik az iskola az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekekkel. Az iskola igazgatójának valamint a gyermekjóléti központ vezetőjének kezdeményezésére Szakmai Műhely alakult, az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekek megsegítésére, az érintett szülők és az érdeklődő kollégák részvételével. Hogy megkönnyítsék a gyerekek mindennapjait, többek közt speciális órákkal szerelték fel azokat a tantermeket, speciális órarendet használnak azokban az osztályokban, ahol autista gyermek tanul.

Ezen felül a felső tagozatos tanulókkal évek óta részt vesznek az Elfogadás napjának országos programján, Budapesten. Céljuk a szociális érzékenyítés, a másság elfogadása. Az iskola szociálpedagógusa különböző prevenciós foglalkozásokat tart a 4. évfolyamtól minden osztályban.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók körébe tartoznak a kiemelten tehetséges tanulók is, akikkel szintén sokat foglalkoznak a Szent Imre Katolikus Általános Iskolában. Nemcsak az SNI-s vagy BTM-es, de a tehetséges gyerekeknek is joguk van a külön foglalkozásokhoz. Ezt is szem előtt tartja az iskola vezetősége és a pedagógusai.

A **Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskolába** 2018. október 1-i adatok szerint 75 BTM-s és 41 SNI-s tanuló jár. A teljes létszámra vetítve (457 fő) a tanulók 16%-a BTM-s illetve mintegy 9%-uk SNI-s, azaz összesen majdnem 25%-uk érintett. A pokolhegyi szegregátumon élő gyerekek túlnyomórészt ebben az intézményben tanulnak. 2018. október 1-i adatok szerint az iskolába 66 HHH és 11 HH gyermek jár. *(Forrás: adatszolgáltatás, Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskola)*

Az iskola pedagógiai elveinek tekinti a hatékony és azonnali segítséget a gyermekek és a család számára, a személyes kapcsolat biztosítását, valamint az általános elfogadott emberi értékek megszilárdítását az iskola falain belül. Kiemelt nevelési céljuk a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás. A pedagógusaik feladatuknak tekintik biztosítani a leghatékonyabb személyiségfejlődés elősegítését, hogy a gyermekek megkapjanak minden olyan lehetőséget, amelyek szükségesek ahhoz, hogy tudásuknak, képességüknek megfelelően fejlődjenek. Fontosnak tartják a rászoruló tanulók segítését egy sikeres pályafutás eléréséhez, a hátránykompenzációt, a pedagógiai kultúra fejlesztését és az egyénre szabott nevelés és követelményrendszer kialakítását. Az iskola kimutatása az intézményben tanuló fogyatékos valamint hátrányos helyzetű gyermekekről:

	2017/2018 tanév (fő)	**2018/2019 tanév (fő)**	**%**	**Speciális tagozat**
Autizmus	1	4		
Nagyothalló	2	1		
Vak	1	1		
Mozgásszervi fogyatékos	1	1		
Beszéd fogyatékos	4	5		
Súlyos tanulási zavar	35	28	6%	
Integráltan oktatott	44	41	8%	
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	113	89	19%	
BTM	81	75	16%	
Kedvezményesen étkező (-50%)	182	76	16%	
Térítésmentesen étkező	146	92	19%	
Tartósan beteg vagy fogyatékos	11	12	2%	
Gyógytestnevelésben résztvevő	84	65	4%	
ADH		3		
Hiperaktivitás		4		
HH		11		1
HHH		66		6
Enyhén értelmi fogyatékos				16
Középsúlyos értelmi fogyatékos				2

(Forrás: adatszolgáltatás, Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskola)

Az iskola ilyen nagyarányú HH, HHH, BTM és SNI gyermekkel sok problémával küzd. Fontos lenne a védőnői hálózat stabilitásának biztosítása, gyógytestnevelési szűrés megvalósítása, felvilágosító órák tartása (mind a gyermekeknek, mind a szülőknek), pszichológusi illetve felnőtt és/vagy gyermek pszichiátriai ellátás létrehozása. A hátrányos helyzetű gyermekek nem tudnak nyári táborokon részt venni.

Az intézményekben az SNI-s tanulók integráltak vannak elhelyezve. A sikeres integráció feltételei: az intézmény befogadó attitűdje, hatékony pedagógiai tevékenység, a különleges gondozáshoz szükséges környezeti, tárgyi és személyi feltételek biztosítása.

2018. október 1.	Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskola	Az összes tanulói létszámhoz viszonyítva (%)	Szent Imre Katolikus Általános Iskola	Az összes tanulói létszámhoz viszonyítva (%)
SNI létszám	41	9%	18	5%
BTM létszám	75	16%	53	14%
HH létszám	11	2%	1	0,1%
HHH létszám	66	14%	4	1%

(Forrás: adatszolgáltatás, Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskola és Szent Imre Katolikus Általános Iskola)

A Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ fenntartásában működik városunkban a Ránki György Alapfokú Művészeti Iskola, amely a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek térítésmentes tandíjat biztosít. Szociális helyzet alapján különböző százalékos kedvezmények vehetők igénybe.

4.4.2. A köznevelléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A hátrányos helyzetű gyerekekre, családokra az általános iskolák pedagógusai, osztályfőnökei, kiemelt figyelmet fordítanak. Ez megnyilvánul a tehetségesek, ill. a tanulási nehézséggel küzdők számára szervezett felkészítések, korrepetálások szervezésében. Az SNI-s és BTM-es gyerekek számára a köznevelési törvény értelmében fejlesztő foglalkozásokat kötelesek az iskolák biztosítani, vagy egyéni, vagy kiscsoportos formában.

A fejlesztő foglalkozásokat részben a pedagógusok, megbízott fejlesztő- és gyógypedagógus illetve a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Ráckevei Tagintézményének szakemberei végzik. Az alkalmazottak szakképesítés szerint: pszichológus 3 fő, gyógypedagógus 4 fő, logopédus 5 fő, fejlesztőpedagógus 3 fő, gyógytestnevelő 1 fő, konduktor 1 fő. *(Forrás: Pest Megyei Pedagógia Szakszolgálat Ráckevei Tagintézménye 2016/17. nevelési év – Beszámoló)*

Az ellátás zökkenőmentes működése érdekében óraadó kollégákat (pszichológus, gyógypedagógus, gyógytestnevelő) is alkalmaznak járási szakértői tevékenységen, nevelési tanácsadáson, korai fejlesztésen, gondozáson és gyógytestnevelés szakfeladaton.

A szakszolgálat a 2016/2017-es nevelési évben 2 logopédussal összesen heti 27 órában 60 fő nagycsoportos (iskolába készülő, a következő tanévben tanköteles) óvodás gyermek logopédiai terápiáját, 3 fejlesztő/gyógypedagógussal 17 órában 52 gyermek gyógypedagógiai fejlesztését végezte.

Szivárvány Óvoda Tagóvodái	logopédia (heti)	nevelési tanácsadás, fejlesztés, gyógypedagógia (heti)
Dömsödi úti tagóvoda	7 óra 18 fő csoportos terápia	4 óra 11 fő csoportos terápia
Ifjúság úti tagóvoda	10 óra 17 fő csop. és egyéni ter.	5 óra 11 fő csoportos terápia
Iskola úti tagóvoda	3 óra 8 fő csoportos terápia	4 óra 13 fő csoportos terápia
Vörösmarty úti t.	7 óra 17 fő csoportos terápia	4 óra 17 fő csoportos terápia

(Forrás: Pest Megyei Pedagógia Szakszolgálat Ráckevei Tagintézménye 2016/17. nevelési év – Beszámoló)

A pedagógiai szakszolgálat az általános iskolákban a 2016/2017-es nevelési évben 1 logopédussal (a szakszolgálat alkalmazottja) összesen heti 10 órában 19 fő tanuló logopédiai terápiáját, 3 fejlesztő/gyógypedagógus 18 órában 68 tanuló gyógypedagógiai fejlesztését végezte.

Iskolák	**logopédia (heti)**	**nevelési tanácsadás, fejlesztés (heti), gyógypedagógiai**	**gyógytestnevelés (heti)**
Árpád Fejedelem Ált. Iskola	10 órában 19 fő csop. és egyéni ter.	5 órában 22 fő csoportos	10 órában 65 fő csoportos
Szent Imre Katolikus Ált. Iskola	- (saját logopédust foglalkoztattak)	12 órában 43 fő csoportos	2 órában 16 fő csoportos
Ady Endre Gimnázium	-	1 órában 3 fő csoportos fejlesztés	2 órában 16 fő csoportos

(Forrás: Pest Megyei Pedagógia Szakszolgálat Ráckevei Tagintézménye 2016/17. nevelési év – Beszámoló)

A szociális hátrányokkal küzdő, a fejlődésben gátolt gyermekek felzárkóztatása, egészséges személyiségfejlesztése az iskolai nevelés fő feladatai közé tartozik. Ezért a gyermeknek egyéni törődést, a családnak erkölcsi és érzelmi támogatást igyekeznek nevelési, oktatási intézményeink biztosítani. Ennek következtében a gyermekvédelmi felelősök munkája mindenütt kiemelt jelentőségű.

A gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásai körébe tartozik a pszichológiai és a jogi tanácsadás biztosítása. A pszichológus munkatárs az ügyfelek rendelkezésére áll a gyermekjóléti központ telephelyén.

Sem az általános iskolákban, sem a gimnáziumban nincs iskolapszichológus, de mindenütt nagyon érzik a hiányát. A Szent Imre Katolikus Általános Iskolában heti 4 órában foglalkoztatnak egy pszichopedagógust. Az intézmények a gyermekjóléti központ pszichológusához szokták a tanulókat és a családokat irányítani, illetve a szülő a pedagógiai szakszolgálathoz fordulhat segítségért. A Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskolában sem elegendő a szakemberek száma, a helyi munkaerő besegítésével sem tudják az igényeket 100%-osan kielégíteni. Pozitívum, hogy tankerületi segítséggel a 2018/2019-es tanévtől 1 fő félállású óraadó pszichológus áll rendelkezésre.

A gyermekjóléti központ által nyújtott speciális szolgáltatások tekintetében fokozott igény mutatkozik a pszichológus munkájára, valamint konfliktuskezelési tanácsadásra, mediációra. A 2016-os évben a beszámolók szerint igény fogalmazódott meg a pszichológiai tanácsadás óraszámának bővítésére. A 2018-as évben lehetőséget kapott a központ a bővítésre, kollégát keresnek.

A központban lehetőség van felügyelt kapcsolattartásra, a hét bármely napján. Az intézményi helyiségében képzett mediátor kollégák segítik a szülők – gyermekek egymásra hangolódását, a kapcsolattartási idő kulturált környezetben, játszóeszközökkel megsegített tartalmas eltöltését. A 2017-es évben Ráckeve vonatkozásában felügyelt kapcsolattartás tekintetében 98 alkalommal, 16 gyermek volt érintett.

Évek óta jól működik városunkban az oktatási intézmények közös munkája a rendőrséggel: az „iskola rendőre" program keretében bűnmegelőzési előadásokat tartanak (tudatmódosító szerek, internetes vétségek, köztörvényes esetek, balesetmegelőzés témakörökben). Az iskolarendőrökkel kapcsolatos koordinátori feladatokat valamennyi, a programhoz kapcsolódó oktatási intézmény esetében a Közlekedésrendészeti Osztály baleseti vizsgálója látja el. A rendőrség a program folytatásáról az iskoláknak tájékoztatást ad, a Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központtal a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat folyamatosan egyeztetik. A központtal és a gyámhatósággal is szoros napi kapcsolatban működnek együtt, évi több esetmegbeszélést tartanak.

4.4.3. Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Az oktatás, képzés területén hátrányos megkülönböztetésről és jogellenes elkülönítésről nem érkeztek jelzések, a szakemberek igyekeznek jól kezelni és kompenzálni a felmerülő problémákat. Mindemellett a Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ 2017-2022. évi Fejlesztési Tervében írtak szerint a demográfiai adatok alapján a hozzájuk tartozó iskolák közül két iskolában jelentkezhetnek szegregációs kockázatok, közülük az egyik a Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskola. Itt és a dömsödi iskolában a legmagasabb a halmozottan hátrányos helyzetű környezetből származó gyermekek száma.

4.4.4. Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Ráckevén évente több mint 900 gyermek tanul a város általános iskoláiban. Az általános iskolások száma a vizsgált időszakban a 2011/2012. tanévhez képest jelentősen megemelkedett. Az iskolások közel fele alsó tagozatos, többségük felső tagozatos. A 2014/2015. tanévhez képest a 2015/2016. tanévre jelentősen megemelkedett (20%-al) azoknak a tanulóknak a száma, akik igénybe vették az egész napos iskola (korábban iskolaotthon) nyújtotta napközi szolgáltatást is.

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	445	416	861	459	53,3%
2012/2013	442	470	912	348	38,2%
2013/2014	450	461	911	428	47,0%
2014/2015	432	470	902	433	48,0%
2015/2016	444	465	909	517	56,9%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek:

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a nappali oktatásban a gyógypedagógiai oktatással együtt	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban	Általános iskolai feladatellátási helyek száma a gyógypedagógiai oktatással együtt
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	41	2	3
2012/2013	42	2	3
2013/2014	42	2	3
2014/2015	41	2	3
2015/2016	39	2	3

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A 2017. évi kompetenciamérés összehasonlítható adatai alapján megállapítható, hogy matematikából az egyik, szövegértésből a másik iskola tanulói teljesítettek jobban. A diákok az országos átlag 96-104%-át érték el. A Ráckevei járásban elért eredményekhez képest az egyik iskola 8. évfolyamosai matematikából, a másik iskola tanulói szövegértésből tejesítettek jobban.

OKÉV kompetenciamérés eredménye					
	tárgy	évfolyam	telephelyen	országosan	Ráckevei járásban
Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskola	matematika	6.	1556	1497	n.a.
		8.	1634	1612	1623
	szövegértés	6.	1452	1503	na.a
		8.	1514	1571	1583
Szent Imre Katolikus Általános Iskola	matematika	6.	1511	1497	n.a.
		8.	1584	1612	1623
	szövegértés	6.	1557	1503	n.a.
		8.	1625	1571	1583

(Forrás: KIR Tanügyigazgatási Szakportál, Országos Kompetenciamérés 2017.)

A Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskola létszámadatai a 8. évfolyamon az OKÉV jelentés viszonylatában:

Osztály neve	Tanulók száma						
	Összesen	SNI tanulók	Mentesült tanulók	BTMN tanulók	HHH tanulók	Jelentésre jogosult tanulók	A jelentésben szereplők
a	28	4	0	2	2	24	19
b	22	3	0	1	4	19	18
c	24	3	0	4	3	21	20
Összesen	**74**	**10**	**0**	**7**	**9**	**64**	**57**

(Forrás: KIR Tanügyigazgatási Szakportál, Országos Kompetenciamérés 2017.)

A Szent Imre Katolikus Általános Iskola létszámadatai a 8. évfolyamon az OKÉV jelentés viszonylatában:

Osztály neve	Tanulók száma						
	Összesen	SNI tanulók	Mentesült tanulók	BTMN tanulók	HHH tanulók	Jelentésre jogosult tanulók	A jelentésben szereplők
8.a	16	1	0	2	0	15	14
8.b	16	1	0	2	0	15	15
Összesen	**32**	**2**	**0**	**4**	**0**	**30**	**29**

(Forrás: KIR Tanügyigazgatási Szakportál, Országos Kompetenciamérés 2017.)

A két iskola 8. évfolyamos kompetenciamérésben résztvevő SNI/BTM tanulói összetétele:

2017. évi Kompetenciamérés	**Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskola**	**Szent Imre Katolikus Általános Iskola**
Sajátos nevelés típusa	**SNI/BTM tanulók száma a 8. évf.-on**	
Testi, érzékszervi vagy beszédfogyatékos tanulók	0	1
Enyhe, középsúlyos vagy súlyos értelmi fogyatékos vagy autista tanulók	0	0
A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének (organikus okra visszavezethető vagy vissza nem vezethető) tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók	10	2
Beilleszkedési, tanulási vagy magatartási nehézségekkel küzdő tanulók	7	4
Összesen	17	6

(Forrás: KIR Tanügyigazgatási Szakportál, Országos Kompetenciamérés 2017.)

A Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskolában a 2017. évi kompetenciamérésben résztvevő 8. évfolyamosok (74 fő) közül 17 fő BTM-s vagy SNI-s, ez a vizsgált tanulók 23%-a. A Szent Imre Katolikus Általános Iskolában a 2017. évi kompetenciamérésben résztvevő 8. évfolyamosok (32 fő) közül 6 fő BTM-s vagy SNI-s, ez a vizsgált tanulók 19%-a. Mindkét iskolában magasnak mondható a valamilyen problémával érintett gyermekek aránya, a pedagógusok büszkék az elért eredményekre.

4.4.5. Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A fentiekben igen sokrétű hátránykompenzáló juttatásról, szolgáltatásról számoltunk be. Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás, a felzárkóztató órák, az iskolai könyvtár használata, az eredményes együttnevelés feltételeinek biztosítása mind idesorolhatók.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetbe került gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből, szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozásából és eseti gondozásból áll.

A nevelési intézményekben fejlesztőpedagógusok, gyógypedagógusok végzik a BTM-s, SNI-s gyermekek fejlesztését. Hátránykompenzáló juttatások - tekintettel a gyermekek és gyermekes családok szociális státuszára - az oktatási intézményekben történő részvétel céljából minden jogosult számára egyenlő feltételek mellett elérhetőek, a törvény által szabályozott keretek között. A valamely fogyatékossággal küzdő gyermekek és családjaik esetén az egyes települési támogatások igénylésekor pozitív diszkriminációs feltételek kerültek meghatározásra.

A Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ által létrejött egy Anti-Szegregációs csoport, aminek tagja a Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskola igazgatója és a Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ vezetője.

Az Önkormányzat fontosnak tartja a tehetséggondozás kérdését, anyagilag is támogatja a város általános iskoláinak tehetséggondozási programjait, valamint a helyi gimnáziumot is, ha OKTV versenyeken indítanak tanulókat.

4.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

- ✓ A munkanélküliség témakörénél említettekhez kapcsolódva a bűnelkövetés gyakoribb azokon a helyeken, ahol nagyobb a munkanélküli ráta, és a családtagok létszáma, a szociális olló szélesebbre való nyílása s az egyre nagyobb számban előforduló, s egyidejűleg a tartós szegénység egyre mélyülő színvonalára lecsúszók létszáma. Nagy szükség van a külső segítségre, így egy olyan projekt, amely célt és értelmet adna a gyermekeknek és családjaiknak, egyfajta támaszként működhetne.
- ✓ A szociális területen dolgozók szupervízióját bizonyos időközönként biztosítani kellene a kiégési szindróma (burnout) kivédése érdekében.
- ✓ Az intézmények közötti gyakori egyeztetések, szakmaközi esetmegbeszélések mellett még jobban összehangolt működésre és rendszeres szakmai „kerekasztal" megbeszélésekre lenne szükség. Emellett minden helyi nevelési, oktatási intézményt érintő, célirányos továbbképzésekre is igény mutatkozna, amin nemcsak a pedagógusok, de a szülők is részt vehetnének.
- ✓ A gyermekek ismeretterjesztési előadásokon való minél nagyobb részvételi arányának biztosítása érdekében az iskolák biztosítsanak lehetőséget arra, hogy az előadások helyben kerüljenek megtartásra. Pl.: tervezzenek olyan foglakozásokat, amelyek a családi életre neveléssel, a felelősségteljes párválasztással foglalkoznak, különös tekintettel a fiatalkorúak terhességére.
- ✓ Olyan pszichológus alkalmazása is javasolt a településen, aki egyben iskola-pszichológusi feladatokat is ellátna.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Szegregátumban élők között magas arányban fordulnak elő HH és HHH-s gyerekek	- Óvodai programok indítása - Tehetséges gyermekek felkarolása
Játszótér hiánya a szegregátum területén	Megvalósításra kerülne egy játszótér a tervezett közösségi háznál
Bűnmegelőzési és egyéb felvilágosító programok hiánya	- A gyermekek és szüleik számára olyan programok szervezése, amely felkészíti őket a bűnmegelőzésre, helyes párválasztásra - Drogprevenciós előadások szervezése, az RRNÖ elkezdett tevékenységének támogatása.
A házi gyermekorvosi ellátás megoldott, azonban a Szakorvosi Rendelőintézetben a kifejezetten gyermek számára nyújtott szakorvosi ellátás hiányos.	Szakorvosi Rendelőintézetben a gyermek szakorvosi ellátás megteremtési feltételeinek felmérése
Iskola-pszichológus hiánya	1 fő iskola-pszichológus alkalmazása
Védőnői Szolgálat túlterheltsége	1-2 plusz védőnő alkalmazása
1 fő óvodapedagógus hiánya	1 plusz óvodapedagógus alkalmazása
1 fő gyógypedagógus hiánya az óvodában	1 fő gyógypedagógus alkalmazása az óvodában
Szünidei tábor hiánya hátrányos helyzetű gyermekek	Nyári napközbeni (alkotó-) tábor megvalósítása a hátrányos helyzetű gyermekek számára
A hátrányos helyzetű gyermekek továbbtanulási aránya alacsony	A településfejlesztési akció keretén belül kerülhet megvalósításra a „Tanoda" program, melynek célja a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű és/vagy roma családból érkező általános és középiskolás gyermekek megsegítése, a tanulók sikeres iskolai előrehaladásában és a továbbtanulásban

5. A NŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1. A nők gazdasági helyzete és esélyegyenlősége

Ma már a nők döntő többsége dolgozik, aktívan részt vesz a családfenntartásban, mivel mindként szülő keresete szükséges a megélhetés biztosításához. A nők számára a legfontosabb probléma a munka és a családi élet összeegyeztetése. Tapasztalatok szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerő-piacra való visszalépésének esélyeit.

Magyarországon még húsz évvel ezelőtt is jóval több férfinak volt diplomája, mint nőnek, ez a trend az elmúlt évtizedben megfordult: a 2011-es népszámlálási adatok szerint közel 200 ezerrel több nő végzett egyetemet, mint férfi. A 2013-as adatok szerint is a nők 35,5%-a, míg a férfiak 24,7%-a rendelkezett diplomával. A 2015-ös adatok alapján a felsőfokú alap- és mesterképzésben résztvevő hallgatók között a nők jelentős többségben vannak a tanárképzés és oktatástudomány (79%), az egészségügy, szociális gondoskodás (67%), a humántudományok (65%), a társadalomtudományok (64%) és a művészetek (62%) területén. Némi fölény tapasztalható a szolgáltatások (58%), a gazdaság és irányítás (55%), valamint a jogi képzések (59%) terén, ugyanakkor majdnem kiegyenlített a nők és férfiak aránya a természettudományos (49%) képzésekben. A statisztika azt mutatja továbbá, hogy akadnak bizonyos területek, amelyekben a férfiak számbeli fölényben vannak. Ilyenek többek között az informatika, a műszaki tudományok, a mezőgazdaság és az állategészségügy.

Egy kutatás szerint a pályakezdők közül a férfiaknak, illetve a jó családi háttérrel rendelkezőknek van nagyobb esélyük a sikeres karrier elérésére. A két nem közötti különbség nemcsak a fizetésben mutatkozik meg, hanem a munkakeresés időtartamát, valamint a vezető beosztásban való arányukat tekintve is a férfiaknak kedveznek a statisztikák. A frissdiplomás férfiak a felmérések szerint hamarabb találnak munkát, átlagosan 3,6 hónap alatt sikerült elhelyezkedniük, míg az azonos végzettséggel bíró nőknek valamivel több, mint 4 hónap alatt. A pályakezdő diplomások között a vezető beosztásban lévő férfiak aránya csaknem 29%, míg a nők aránya mindössze 17%.

Hazánkban egy 2013-as - közel ötszáz cégre kiterjedő - kutatás szerint a foglalkoztatott munkavállalók 42%-a nő, míg ha a felsővezetőket nézzük, ez az arány egészen alacsony, alig 18%. A 2015-ös hasonló felmérés is az előző kutatás eredményét erősíti, mikor is az összes munkavállaló közel fele volt nő, míg a női főnökök 19,1%-ot tettek ki. Magyarországon jelenleg a nők a foglalkoztatási struktúrában elfoglalt pozíciójukat tekintve átlagos helyzetben vannak, a fizetésbeli különbségek még megfigyelhetők a nemek között, ám a nők keresete lassan megközelíti a férfiakét. A felmérésből az is kiderült, hogy hiába dolgoznak azonos munkakörben, a nők átlagosan a férfiak bérének 94,4%-át keresik, és jóval kisebb bónuszra is számíthatnak. Bizonyos foglalkozásokban a nők vannak többségben, azonban e munkakörök jelentős része a kereseti piramis alján helyezkedik el és kedvezőtlen feltételeket kínál a munkavállalóinak. Főleg a szolgáltató iparban, az oktatásban, hivatalokban vannak a nők felülreprezentálva. Bár a minisztériumokban és a bankszektorban is magas a nők aránya, de mint beosztottak vannak nagyobb arányban, vezető pozíciókban itt is a férfiak vannak nagyobb arányban. *(Forrás: Educatio Nonprofit Kft. tanulmánya)*

Magyarországon 2017-ben a foglalkoztatottak átlagos létszáma 4 millió 421 ezer fő volt, amely 70 ezer fővel haladta meg a 2016. évit. A foglalkoztatási ráta a munkaképes korosztály (15–64 évesek) körében 68,2% volt, 1,6 százalékponttal magasabb az előző évinél. Az előző év tendenciája 2017-ben is megfigyelhető, a férfiakat továbbra is magasabb gazdasági aktivitási szint jellemezte, mint a nőket, és esetükben a javulás mértéke is nagyobb volt. A 2017. évben a munkanélküliségi ráta 4,2%-os értéke 1 százalékponttal volt alacsonyabb az előző évinél. *(Forrás: KSH Gyorstájékoztató: Foglalkoztatottság, 2017. október–december)*

A népesség nemek szerinti megoszlása helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Míg a férfiak 65 éves kor felett 710-en voltak a 2017. évben településünkön, a nők száma ebben a korosztályban 1142 fő.

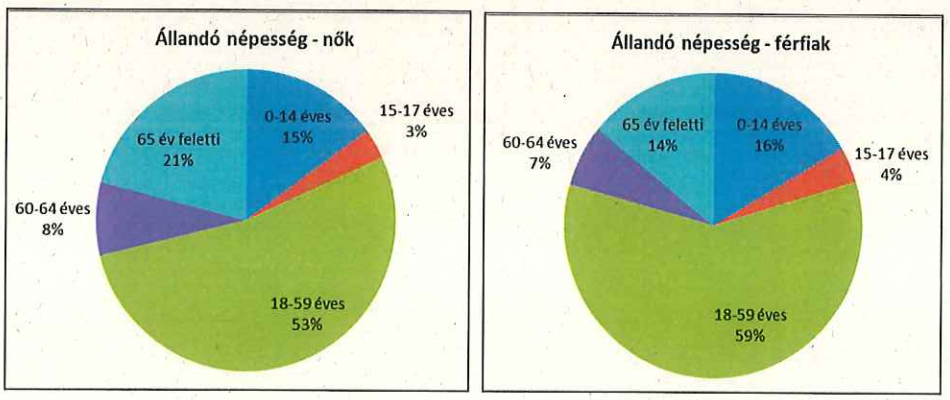

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők, a változó képzettségi követelmények miatt,
- a pályakezdők, a szakmai tapasztalat hiánya miatt
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A foglalkoztatásról és a munkanélküliségi adatokról nemek szerinti megoszlásban a következő táblázatok és ábrák nyújtanak betekintést:

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak száma		Munkanélküliek száma		Munkanélküliek aránya	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
2012	3420	3395	3252	3180	168	215	4,9%	6,3%
2013	3401	3359	3231	3170	170	189	5,0%	5,6%
2014	3393	3354	3196	3133	197	221	5,8%	6,6%
2015	3255	3299	3126	3140	129	159	4,0%	4,8%
2016	3283	3333	3141	3171	142	162	4,3%	4,9%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A táblázatból leolvashatjuk, hogy Ráckevén a munkanélküliek aránya a munkavállalási korú lakosság számához viszonyítva a vizsgált időszakban a nők között 0,6-1,4 százalékponttal magasabb, mint a férfiak között.

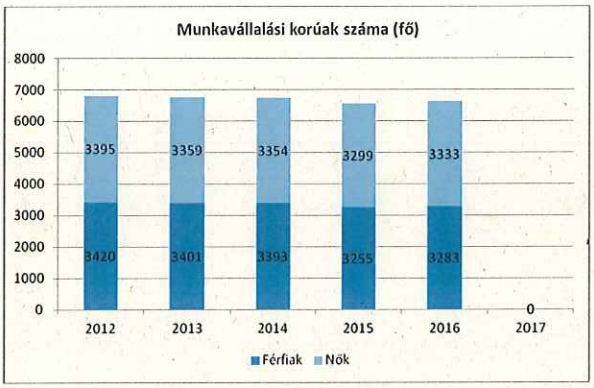

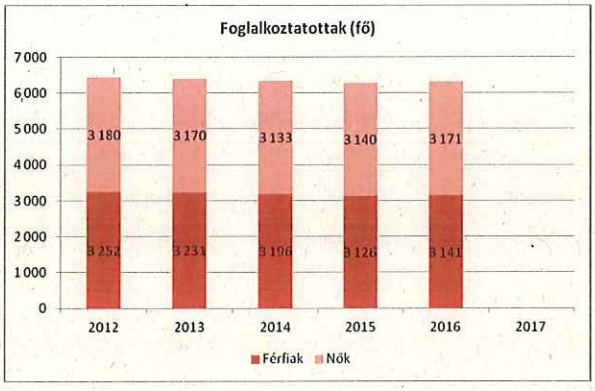

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

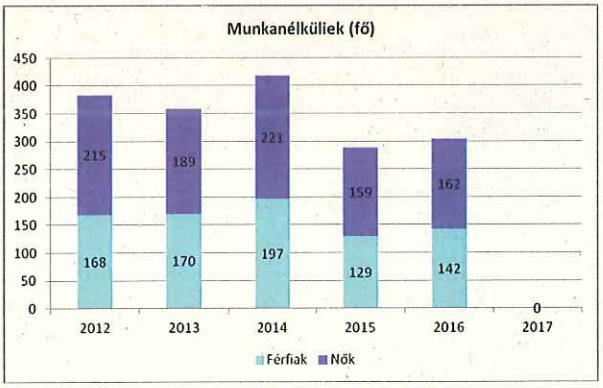

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A 2011. évi KSH népszámlálás ráckevei adataiból kiindulva leszűrhetjük, hogy a teljes lakónépességet tekintve a női lakosság és az aktív korú női lakosság aránya magasabb, mint a férfiaké, viszont a foglalkoztatottak számát tekintve fordított az arány. Az inaktív keresők száma, és közülük a nyugdíjasok illetve járadékban részesülők aránya a nőknél jelentősen magasabb. Az eltartottak száma közel azonos, közülük, azoknak az aránya, akik nappali tagozatos tanulók, a férfiaknál magasabb. Az összes női foglalkoztatott 37%-a jár el más településre dolgozni – ez az arány igen magasnak mondható.

2011	Lakónépesség száma (fő)	Lakónépességből a 15-59 éves (fő)	A foglalkoztatottak száma, 14 éves kortól (fő)	A munkanélküliek száma (fő)	Az inaktív keresők száma (fő)	Az inaktív keresőkből a nyugdíjasok és járadékosok száma (fő)	Az eltartottak száma (fő)	Az eltartottakból a nappali tagozatos tanulók száma (fő)	A más településre dolgozni járó foglalkoztatottak száma (fő)
Nők	5102	2935	1678	246	1839	1493	1339	789	629
Férfiak	4653	2907	1960	295	1021	940	1377	865	1026

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2011	8080	4290	3790	7664	3987	3677	416	5,1%	303	7,1%	113	3,0%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Szintén a 2011. évi népszámlálás adatai mutatnak rá arra a tényre, hogy a nők közül körülbelül háromszor annyian nem rendelkeznek még 8 általános végzettséggel sem, mint a férfiak közül. Mint az ország más területein is tapasztalható, városunkban is nagyon nehéz elhelyezkedni azoknak a nőknek, akik alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek. Nyilvánvalóan ez a körülmény is befolyásolja azt a tényt, amely szerint sokkal magasabb az egy évnél régebb óta munkát kereső nők, mint férfiak száma.

Év	Egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma összesen (fő)	Egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma, férfi (fő)	Egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma, nő (fő)
2012	87	35	52
2013	83	27	56
2014	94	35	59
2015	107	39	68
2016	86	41	45

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők foglalkoztatását gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A kisgyermekes nők munkavállalását, munkába való visszatérését segíti a bölcsődei és óvodai szolgáltatások teljes körű elérése.

Jelen információink szerint Ráckevén rugalmas munkaidőt nem tudnak sehol sem biztosítani a gyermeket nevelő nők számára. Családbarát munkahelyi megoldásokról nincs információnk. Azonban a gyermekellátási intézmények elegendő férőhellyel rendelkeznek.

Ráckevén, ahogy a korábbi fejezetekben már beszámoltunk róla, mind a bölcsődei, mind az óvodai férőhelyek száma elegendő, a bővítéseknek köszönhetően. Jelenleg családi napközi nem működik városunkban. Az általános iskolákban reggel 7-től várják a diákokat és délután 16.00 óráig a szülők biztonságban tudhatják gyerekeiket. Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16.00 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Helyben, különösen az alacsonyabb végzettségű nők számára kevés a munkalehetőség. Csak utazással lehet elérni a „multi" cégeket. Ezek többműszakos időbeosztása egyáltalán nem alkalmazkodik a családok igényeihez. Ezen okból a nők inkább otthon maradnak és egyre nehezebb anyagi körülmények között kénytelenek gyermekeiket nevelni.

5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya és gyermekgondozás feladatát az egészségügy, a védőnői szolgálat és a család- és gyermekjóléti szolgálat látják el.

A védőnők rendszeresen látogatják a veszélyeztetett kismamákat, segítik őket felkészülni a gyermek érkezésére, tanácsokkal látják el a gyermekvállalás felelősségével kapcsolatban. Tanácsot adnak az egészséges életmód kialakítását illetően. Felvilágosítják a várandós anyákat arról, hogy a helytelen életmód milyen veszélyeket rejt, és milyen kihatással lehet a magzat fejlődésére. Szükség esetén jelzéssel élnek a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé, és a családgondozókkal közösen keresnek megoldásokat a veszélyeztetettség megelőzésére, megszüntetésére.

A családgondozás során kiemelt figyelmet kell szentelni a szülők gondozására. A cél az, hogy képesek legyenek a gyermekük/gyermekeik megfelelő nevelésére. Rendszeresen kapcsolatot kell tartani velük, ha szükséges pszichológushoz vagy más szakemberhez kell irányítani őket. Szorgalmazni kell, hogy mind gyakrabban vegyék igénybe a családgondozójával történő egyéni beszélgetések lehetőségét, valamint, hogy vegyenek részt a szervezett programokon. Figyelemmel kell kísérni a szülő-gyermek kapcsolatának alakulását, valamint kapcsolatot kell tartani a gyermekvédelmi szolgálattal, a gyermekgondozási helyével, és lehetőség szerint a gyermekkel is.

A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást arról is, hogy milyen fogamzásgátlást használjon. Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tartanak a védőnők. A védőnő koordinálja a terhesség alatti megfelelő vizsgálatok megtörténtét. A védőnő otthonában is meglátogatja a várandósokat és életvezetési-, lakásrendezési tanácsokat ad, hogy megfelelő legyen a csecsemő fogadása.

A 4.3.1. fejezetben beszámoltunk már a Ráckevén tevékenykedő védőnők számáról, túlterheltségéről.

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma	0-3 éves gyermekek száma
2012	6	68,5	411
2013	5	79,2	396
2014	4	95	380
2015	5	75,6	378
2016	4	102,5	410

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

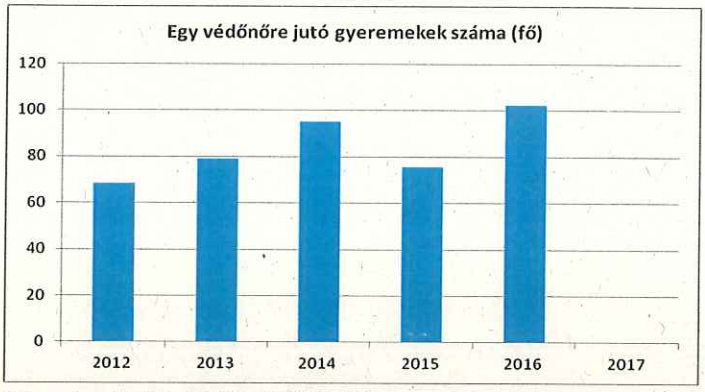

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

5.4. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A Ráckevei Rendőrkapitányság 2017. évi tevékenységéről szóló beszámoló szerint a családon belüli erőszak fogalomkörébe tartozó bűncselekményeket leggyakrabban a családok lakásaiban követik el, a családtagok pedig tartva a megtorlástól egyáltalán nem, vagy csak értékelhetetlen vallomást tesznek a hozzátartozóik ellen. A családon belüli intézkedések során nehézség lehet a tudatmódosult állapotban lévő családtagok agresszív viselkedése, de a konfliktusok a családon belül általában a rendőri intézkedéssel megoldódnak, azonban ez nem azt jelenti, hogy az állandó családi konfliktusok alkalmával nem történik újabb rendőri intézkedés egyes családokban.

A családon belüli bántalmazás eseteiben még mindig gyakori a problémák titkolása, bagatellizálása. A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai számára szükséges a folyamatos képzés a jelek felismeréséhez, illetve a jelzési kötelezettség tudatosítása. Fontos hangsúlyozni, hogy már a veszélyeztetés gyanúja megalapozza a jelzési kötelezettséget, bizonyítási kötelezettség pedig nem terheli a jelzést tevő személyét.

2017-ben 4 fizikai, 8 lelki és 1 szexuális bántalmazás történt. A fizikai elhanyagolások száma 3, a lelki elhanyagolásé pedig 12. *(Forrás: Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ, Intézményi statisztika – 2017.)*

5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Településünkön anyaotthon vagy családok átmeneti otthona nem üzemel. A legközelebbi ilyen jellegű intézmény a fővárosban található. A családon belüli erőszak áldozatainak megsegítése érdekében a család- és gyermekjóléti központnak jó a kapcsolata az erre szakosodott civil

szervezetekkel. A központ az ellátási területén az évek során több alkalommal delegált gyermekeket, családokat általuk működtetett krízisellátást nyújtó intézményekbe. 2017-ben a településen nem közvetítettek senkit ilyen jellegű ellátásba.

A családok önként kérhetik felvételüket az intézményvezetőknél személyesen, telefonon vagy levélben. A jelentkezés oka lehet anyagi probléma (megélhetési nehézségek, rossz lakáskörülmények, albérlet felmondása), konfliktus, családon belüli erőszak, bántalmazás, titkolt terhesség, egyéb. A krízis ellátás célja, hogy az akut krízist feldolgozhassák a bántalmazottak, illetve a megfelelő pszichés, mentális, jogi, anyagi és személyi segítséggel tartós, biztonságos lakhatáshoz jussanak.

5.6. A nők szerepe a helyi közéletben

A nők férfiakéval azonos jogainak érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Városunkban a nők aktívan vesznek részt a helyi közéletben. A közszférában – közoktatás, közigazgatás, közművelődés, szociális és egészségügyi ellátás – lényeges magasabb a nők aránya, mint a férfiaké. Ugyan a 12 fős képviselő-testületben mindösszesen 2 hölgy foglal helyet, de a négy bizottságot tekintve már jobb az arány, hiszen az összesen 21 fő közt 8 nőt találunk (38%). A polgármesteri hivatal többségében női alkalmazottakat foglalkoztat: a dolgozói létszám 32 fő, ebből 26 nő. A jegyző, az aljegyző, valamint további 3 irodavezető is hölgy. A Ráckeve és Környéke Gyermek- és Családsegítő Központ, a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Ráckevei Tagintézménye, a Ráckevei Árpád Fejedelem Általános Iskola, a Ráckevei Szivárvány Óvoda, a Gólyafészek Bölcsőde valamint az egészségügyi szolgáltatóház, a művelődési központ és a múzeum is női vezetés alatt működnek. *(Forrás: önkormányzati adatok)*

5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Városunkban nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.8. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az önkormányzat és annak intézményei csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében. A nők és férfiak közötti egyenlőség vizsgálatához azonban a lehető legrészletesebb adatok, információk szükségesek az önkormányzat tevékenysége szempontjából releváns területeken és témakörökben. Ezért szükséges a nők esélyegyenlőségét támogató adatbázis létrehozása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Magas munkanélküliség a hátrányos helyzetű, az alacsonyan iskolázott és hosszú idő óta a munkából kiesett nők körében.	A közmunkaprogram hatékonyságának növelése.

Településünkön anyaotthon vagy családok átmeneti otthona nem üzemel	Anyaotthon vagy családok átmeneti otthona létrehozása a Ráckeve és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás településeivel közösen

6. AZ IDŐSEK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

Az élettartam hosszabbodásával a modern társadalmakban, így Magyarországon is egyre több az idős ember. Számuk és népességen belüli arányuk növekedése általános jelenség, aminek következtében egyre nagyobb teher nehezedik a társadalmi ellátórendszerre. Az időskorú népesség részletes demográfiai jellemzőiről, családi viszonyairól, iskolázottságáról, társadalmi munkamegosztásban való részvételéről, lakáskörülményeiről csak a népszámlálás alkalmával van mód átfogó ismeretet szerezni. A 2011. évi népszámlálás alkalmával 2 millió 331 ezer 60 éves és idősebb személyt regisztráltak Magyarországon. Ez a teljes népesség 23,5%-át tette ki. Az időskorú népességen belül a nők aránya 61% volt, a teljes népességen belül 52,5%. Ezer időskorú férfira 1559 időskorú nő jutott 2011-ben. A női többlet a kor előrehaladtával növekszik.

6.1. Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Ráckevén is ezt tapasztaljuk, azaz az állandó népességből a 60 évesek és idősebbek aránya 20% fölött van, sőt évről évre nő.

Év	Állandó népesség száma (fő)	Állandó népességből a 0-17 évesek száma (fő)	Állandó népességből a 18-59 évesek száma (fő)	Állandó népességből a 60-x évesek száma (fő)	Állandó népességből a 60-x évesek aránya
2012	10108	2027	5836	2217	21,9%
2013	10093	2039	5769	2285	22,6%
2014	10054	1966	5716	2372	23,6%
2015	10082	1968	5695	2419	24,0%
2016	10244	2018	5753	2473	24,1%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A lakosság számának enyhe emelkedése mellett, a korcsoportos megoszlásból megfigyelhető egy idősödési folyamat. Míg a 0-18 éves korcsoport aránya csökken, addig a 60 év feletti korosztály aránya a lakónépességen belül emelkedést mutat. Az öregedési index (amely a 65 éves és idősebb korosztályt a 14 éves és fiatalabb gyermekek létszámának arányában adja meg) értékének emelkedő tendenciája többek között azt is jelenti, hogy egy aktív korúra egyre több időskorú jut. Ezekkel a folyamatokkal párhuzamosan napjainkban egyre kevésbé jellemző a többgenerációs együttélés, az idősek egyre jelentősebb hányada él magányosan, így fokozatosan növekedik az idősellátás terén a társadalom felelősség- és szerepvállalása.

Év	Állandó népesség száma (fő)	Állandó népesség számának növekedése az előző évhez képest (%)	Állandó népességből a 60-x évesek száma (fő)	Állandó népességből a 60-x évesek számának növekedése az előző évhez képest (%)
2012	10108	-	2217	-
2013	10093	99,9%	2285	103,1%
2014	10054	99,6%	2372	103,8%

2015	10082	100,3%	2419	102,0%
2016	10244	101,6%	2473	102,2%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma a vizsgált időszakban évről-évre csökken. A nyugdíjasoknak több mint 60%-a nő.

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2012	1067	1667	2734
2013	1045	1645	2690
2014	1024	1621	2645
2015	997	1610	2607
2016	999	1601	2600

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A fenti adatok mellett az időskorú népesség általános jellemzéséhez szolgál adalékul a nappali ellátásban, valamint az időskorúak járadékában részesülők számának és arányának vizsgálata is.

A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. A család- és gyermekjóléti szolgálat az időskorú illetve tartósan beteg rászorulók számára nyújt segítséget, a szolgáltatás biztosításával jelentősen csökken a családok leterheltsége, hiszen idős, beteg hozzátartozóikról napközben az intézmény gondoskodik.

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	Fő	Fő	%
2012	1587	46	2,90%
2013	1643	42	2,56%
2014	1674	30	1,79%
2015	1716	30	1,75%
2016	1774	27	1,52%

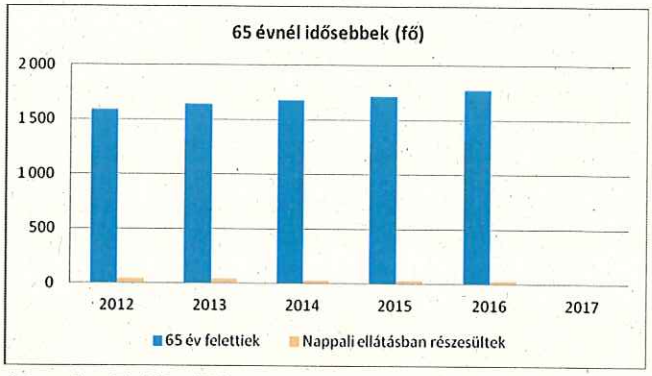

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek.

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő)
2012	3
2013	3
2014	7
2015	9
2016	5

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

6.2. Idősek munkaerő-piaci helyzete

6.2.1. Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Megállapítható, hogy a munkaerő-piaci szempontból leginkább veszélyeztetett korcsoport a fiatal felnőttek mellett a nyugdíj előtt álló embereké. Ez a két korcsoport teszi ki a nyilvántartott álláskeresőknek körülbelül a felét. A regisztrált munkanélküliek száma a vizsgált évek viszonylatában 2014. évtől kezdve jelentősen lecsökkent, azonban sajnálatos módon a 61 év feletti korcsoportban évről évre nő a munkanélküliek száma, a 2012. évhez képest a 2016. évre közel hatszorosára emelkedett. Az 55 éven felüli állástalanok aránya a 2012. évben még csak 10% volt, azonban ez az érték emelkedő tendenciát mutat az évek során. A 2016. évben már az összes munkanélküli 21%-a 55 év feletti.

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	0-18 éves (fő)	%	19-30 éves (fő)	%	31-55 éves (fő)	%	56-60 éves (fő)	%	61-X éves (fő)	%
2012	383	6	2%	118	31%	220	57%	34	9%	5	1%
2013	359	6	2%	100	28%	200	56%	41	11%	12	3%
2014	418	9	2%	132	32%	211	50%	51	12%	15	4%
2015	288	5	2%	82	28%	140	49%	36	13%	25	9%
2016	304	2	1%	82	27%	154	51%	38	13%	28	9%

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

Az idősebb korosztály alacsonyabb fokú foglalkoztatottságát több tényező együttes jelenlétével lehet magyarázni. Az elmúlt évtizedekben jelentősen átalakult a munkaerő-piac, a felgyorsult technikai és technológiai fejlődés miatt számos munkakör szűnt meg és újabbak jöttek létre, ugyanakkor újfajta képességek és kompetenciák váltak szükségessé a sikeres érvényesüléshez. Mivel az idősebb munkavállalók munkaerő-piacra történő belépésekor még kevésbé volt jellemző a gyakori munkahelyváltás, kevesen tartották fontosnak az élethosszig tartó tanulást és a tudás

rendszeres frissítését, ami most jelentős hátrányt okoz számukra munkahelyük elvesztése esetén a fiatalabb generációkkal szemben.

A munkaadók gyakran azzal magyarázzák az idősek munkaerő-piaci versenyhátrányának egyre inkább érezhető jelenlétét, hogy az idősek tudása elavult, kevésbé rugalmasak, nem beszélnek idegen nyelvet, fizikai állapotuk már nem kielégítő.

6.2.2. Tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. A tevékeny időskort megcélzó programok nem működnek településünkön, a tanulni vágyók jórészt csak a fővárosban találhatnak igényeiknek megfelelő tanfolyamot. Ez azonban az idősebb korosztály számára a hosszas utazás miatt nem ideális.

6.2.3. Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az idősebb korosztály nagyon kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, azonban ennek felmérése rendkívül nehéz. Tény, hogy nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Gyakran nem rendelkeznek korszerű ismeretekkel (pl.: számítógép használat, nyelv ismerete), illetve a munkáltatók anyagi szempontokat figyelembe véve előnyben részesítik a fiatalabb korosztályt.

6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3.1. Az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A 3.6. fejezetben már bemutattuk Ráckeve egészségügyi és szociális ellátórendszerét, köztük az idősek érdekében szervezett szolgáltatásokat is.

A szakorvosi rendelőintézet, a gyógyszertárak, valamint a szociális alapszolgáltatást nyújtó Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ is a centrumban helyezkednek el, tömegközlekedéssel is jól megközelíthetőek. Nem megoldott azonban az autóval gyógykezelésekre, ellátásra érkezők parkolása. Nehéz szabad helyet találni a szakrendelő közvetlen közelében, valamint a parkolás térítés ellenében vehető csak igénybe.

A Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ által nyújtott szolgáltatások közül kifejezetten az idősek ellátását célozza meg a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, és az étkeztetés. Az idősek nappali ellátása az idő tartalmas, közösségben történő eltöltése mellett napközbeni tartózkodásra, alapvető higiénés szükségletek kielégítésére is alkalmas.

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni. A városban két idősek otthona működik, az egyik állami, a másik egyházi fenntartásban. Ezekbe az intézményekbe a fokozottabb ápolási, gondozási szükséglettel rendelkező időseket várják.

A Fidelio Idősek Otthona közvetlenül a Duna vízparti sétánya mellett egy gondozott parkban található. A beköltözők saját bútoraikkal rendezik be lakásaikat, amelyek több száz éves fákra és a Dunára néznek. Az itt lakók és látogatóik nagyokat sétálhatnak, üldögélhetnek a vízparton, horgászhatnak. Az intézmény a városközpontban épült, így könnyen elérhető a belváros, a piac és sok érdekes látnivaló. Az otthon már 15 éve jó hírrel működő, komoly szakmai tapasztalatra építő, biztos anyagi háttérrel rendelkező, jelenleg a Szerb Ortodox Egyház vezetése alatt álló intézmény. Fő célja, hogy a nyugodt szép környezetben biztonságot és kényelmet biztosítson a lakóknak úgy, hogy ne kelljen unatkozniuk. Az intézmény nem nagy, emiatt a körülbelül 100 lakó és a személyzet között családias hangulat alakult ki. Közös programokon vesznek részt, együtt ünneplik a névnapokat és a születésnapokat. A napi négyszeri étkezésen, mosáson, vasaláson, takarításon, orvosi felügyeleten, 24 órás nővéri szolgálaton kívül a Fidelio rendszeres kulturális és szabadidős programokat biztosít. Minden héten kreatív foglalkozások és videofilm vetítések vannak a társalgóban, a könyvtárban pedig sok olvasnivalót találhatnak az érdeklődők. Az ünnepeken műsoros rendezvényeket tartanak, fellépnek társintézmények tánccsoportjai, általános iskolások, előadóművészek. Az otthon lakói koruk, egészségi állapotuk miatt nem teljesen önellátóak és gondoskodást, közösséget igényelnek. A magas szakmai színvonal biztosítja a személyre szabott és a folyamatos megfigyelés alapján változó kezelést. A lakók nemcsak fizikai, hanem mentális támogatást is kapnak, a lakógyűlések mellett részt vehetnek a 2-3 havonta megszervezett beszélgetéseken, ahol elmondhatják javaslataikat és a felmerülő problémákat.

A másik intézmény a Pest Megyei Zöldliget Egyesített Szociális Intézmény Ráckevei Otthona, amely 64 férőhelyes, ápolást, gondozást nyújtó idősek otthona a Kazinczy utca 21-23. szám alatt. Fenntartója a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság. A bentlakásos otthonban folyó gondozási tevékenység alatt az igénybevevők részére, olyan fizikai, mentális, életvezetési, egészségügyi ellátást kell érteni, amely a lakó szociális, testi, szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítést jelent. Az intézmény részben akadálymentesített. Céljuk az idősek otthonában elhelyezett személyek életkörülményeinek javítása, életminőségük növelése.

A város közelében (Ráckeve és Kiskunlacháza között félúton) működik egy harmadik intézmény is, szintén a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában. Ez a Pest Megyei Zöldliget Egyesített Szociális Intézmény Kiskunlacházi Otthona, amely egy 68 férőhelyes idősek otthona. Tömegközlekedéssel elérhető, előtte található a buszmegálló.

6.3.2. Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A közművelődéshez való hozzáférés biztosítása az idősebb korosztály számára nemcsak a kulturális értékek közvetítése szempontjából kiemelkedően fontos, de jelentős szerepet játszik a kulturális esélyegyenlőtlenség és a potenciális elszigetelődés veszélyének csökkentésében is. A közművelődési szolgáltatások a kultúraközvetítés elsődleges funkciója mellett hozzájárulnak a különböző készségek és kompetenciák fejlesztéséhez, a változó környezethez történő alkalmazkodás megkönnyítéséhez és az életminőség javításához is. Ugyanakkor a kulturális és alkotóközösségek az idős nemzedék szocializációjának, közösségi életének is fontos színterei, komoly segítséget nyújtanak az időskorúak társadalmi integrációjában és a nemzedékek közötti kapcsolat megteremtésében is.

A 3.7. fejezetben bemutattuk már a város igen színes és mozgalmas közösségi életét. Az idősebb korosztály számára ugyanúgy elérhetők a közművelődési és kulturális szolgáltatások, mint a város többi lakójának. A könyvtár, a művelődési központ, a múzeum és a képtár is a központban vannak, tömegközlekedéssel könnyen megközelíthetőek. A könyvtári tagság 65 év felett térítésmentes. A múzeumban 70 év felett ingyenes a belépés, a nyugdíjasoknak 300,- Ft a belépőjegy.

A közművelődéshez való hozzáférés intézményi hátteréről nyújt adatokat a következő táblázat:

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány)	Muzeális intézmények száma	Közművelődési intézmények száma
2012	1	62 768	1	1
2013	1	56 755	1	1
2014	1	56 990	1	1
2015	1	58 030	1	1
2016	1	57 506	1	1
2017	1	n.a.	1	1

(Forrás: TeIR, KSH-TSTAR)

A Ráckevei Vénusz Színház megnyitásával az időseknek is megnőtt az esélyük arra, hogy hosszabb utazás nélkül színi előadásokon vegyenek részt, találkozzanak egymással, kikapcsolódjanak, szórakozzanak egy kicsit.

6.3.3.Idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai jártasságáról nincs értékelhető adat. Az azonban tény, hogy több éve nem indult már a városban az idősek informatikai jártasságát előremozdító tanfolyam.

6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősebb korosztály igényeinek kielégítését több helyi program támogatja. Az önkormányzat szervezésében minden évben karácsony előtt megrendezésre kerül az Idősek Karácsonya, amely tartalmas műsorral, kis ajándékkal, bőséges vendéglátással várja az időseket.

Az Őszidő Nyugdíjas Klub rendkívül tevékeny önszerveződő közössége a településnek. Minden hónapban rendezvényt tartanak a tagok, amin az éppen aktuális események megünneplésére kerül sor. Évente több alkalommal szerveznek buszos kirándulást az ország több pontjára, színházba, kulturális előadásokra is járnak. Szinte minden nagyobb helyi rendezvényen részt vesznek. A klub szoros kapcsolatot ápol a környező települések hasonló nyugdíjas klubjaival.

Az aktívabb idősek számára a saját maguk által szervezett nyugdíjas tornára a művelődési központ ingyen biztosítja a termet, heti 1 alkalommal. A tornát egy nyugdíjas pedagógus tartja. A Ráckeve Baráti Kör havonta a művelődési központban tartja az összejöveteleit, tagjai főleg idősebb értelmiségiek (helyi alkotók, pedagógusok). Előadásaikra meghívják a városból elvándorolt egyetemi tanárokat, alkotókat egy-egy aktuális téma kapcsán. Ezeken kívül a művelődési központ otthont ad a Rőzse Néptáncegyüttes, a Kártyaklub továbbá az Alkotóművészek és Művészbarátok

Ráckevei Egyesületének rendszeres rendezvényeinek is, melyeknek leginkább az idősek korosztályából kerülnek ki a tagjai.

A helyi nyugdíjasok szívesen vesznek részt közösségi eseményekben pl. mézeskalácssütéskor, virágültetéskor segítenek, az augusztus 20-i ünnepségre ők vitték a süteményt a művelődési központba.

A Magyarországi Harmonikások Kulturális Egyesületének helyi csoportja a Népművészeti Házában tartja próbáit.

A könyvtárban hetente várják az ügyes kezű időseket kézimunka szakkörre. Alkotásaik később a könyvtár díszévé válnak, illetve az Adventi Vásáron el is adják munkáikat, a könyvtár javára.

Ha megfelelően vannak megszólítva, akkor tapasztalataink szerint nyitottak az ilyen fajta feladatokra, mert hasznosnak érzik magukat a környezetük számára.

6.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A felmerülő problémákra megfelelő válasz lehet egy olyan helyi komplex idősügyi program megvalósítása, amelynek célja a szellemi életkor meghosszabbítása, a megfelelő egészségi állapot megtartása és a hasznosság-élmény megerősítése az idősödő és az idős generáció tagjainak körében. Az említett idősügyi mintaprogramnak fontos eleme, alkotórésze az idősek munkaerő-piaci jelenlétének támogatása. Ennek nem csupán gazdasági relevanciája jelentős, hanem a társadalmi hasznosság érzet megerősítésével hozzájárul az idősek biztonságérzetének, fizikai és mentális állapotának javulásához is.

Mindezek érdekében a program egyik célja, hogy feltérképezze, melyek azok a tevékenységek, ahol ez a korosztály képes segítséget nyújtani a társadalom és egyben a város fejlesztéséhez, hozzá tud járulni a gazdasági élet fellendüléséhez, a kultúra, az egészségügy és a szociális ellátás javításához és a harmonikus családi élet kialakulásához, és a szenior korosztályt becsatornázza ezekre a területekre. A fenti célokat alátámasztják azok a nemzetközi kutatási eredmények is, amelyek szerint az idősebb munkavállalók számos olyan pozitív tulajdonsággal is rendelkeznek, amelyeknek köszönhetően hasznos tagjai lehetnek a társadalmi munkaerő-piacnak. Számos munka esetén többet számít a munkatapasztalat a végzettségnél, valamint az elsősorban a fiatalabb korosztályra jellemző diplomás túlképzés miatt az idősebbek alacsonyabb végzettséggel is előnyben lehetnek több hiányszakma esetében. A nyugdíj felé közeledve az idősebb munkavállalók vonatkozásában kisebb az esélye a rövid időn belüli munkahelyváltásnak, így ez a nemzedék gyakran felelősségteljesebb munkavállaló lehet.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
Tevékeny időskor nem adott	- Minden év október 1-én az Idősek Világnapjának megünneplése. - Egyéb az időseknek szóló szabadidős és kulturális programok szervezése.

Informatikai jártasság hiánya	Élethosszig tartó tanulást célzó tanfolyam, internet/számítógép-használati képzés szervezése önkéntesek (akár diákok) bevonásával
Generációk közötti szociális érzékenység hiánya	Óvodások, általános iskolások (akár gimnazisták) látogatása az idősek otthonába
Településünkön idősek átmeneti otthona nem üzemel	Idősek átmeneti otthona létrehozása a Ráckeve és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás településeivel közösen

7. A FOGYATÉKKAL ÉLŐK HELYZETE, ESÉLYEGYENLŐSÉGE

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életük során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés stb.) egyenlő hozzáférésének megteremtése fogalmazható meg.

A fogyatékosságügy – és általában az esélyegyenlőség – talán legfontosabb feladata, hogy az államigazgatás területén meghonosodjon az a szemlélet, hogy a fogyatékos emberek ügye nem (csak) szociális kérdés: valamennyi ágazat, minden közigazgatási szereplő kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, és megtegye az ehhez szükséges szakmapolitikai lépéseket. Mint általában az esélyegyenlőség területén, a fogyatékosságügyben is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás.

Az egyenlő esélyű hozzáférés nemcsak liftek, rámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos embert egyenjogúnak és egyenrangúnak tekinti. Ennek egyik igen fontos eszköze az esélyegyenlőségi tervek elkészítése és az abban foglaltak végrehajtása is.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eleme az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek (hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek stb.). A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

Az esélyegyenlőségi feladatok megoldása nem egyetlen szerv feladata, hanem természetes, hogy az ehhez kapcsolódó követelményeknek való megfelelés a saját területén mindenkinek a maga feladata és felelőssége. Elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere. Ennek lényege, hogy a használati tárgyaktól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttekor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős idő, energia és pénz ráfordításával – utólag akadálymentesíteni.

Folyamatosan megjelenő pályázatok támogatják a kormányzati és önkormányzati intézmények akadálymentesítését, melynek köszönhetően évről évre több száz közszolgáltatás válik egyenlő

eséllyel hozzáférhetővé. Ilyen uniós támogatásoknak köszönhető, hogy településünkön is több területen magas szintű akadálymentesítettséget sikerült elérni. A polgármesteri hivatal épületét 2011-ben, a belvárosi járdákat 2012-ben akadálymentesítettük.

7.1. A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékos ember élt Magyarországon (a népesség 5,7%-a), a számuk a következő, a 2011. évi népszámlálás idejére lecsökkent, ekkor 490 ezer fogyatékos személyt regisztráltak (a népesség 5%-a).

Ráckevén nincs felmérés a fogyatékkal élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, problémáiról, szükségleteiről.

A Pest Megyei Kormányhivatal Váci Járási Hivatala Családtámogatási Osztályának adatszolgáltatása alapján Ráckeve közigazgatási területén 2017. október és 2018. szeptember közötti időszakban havonta átlagosan 82 fő részesült fogyatékossági támogatásban.

A 4.4. fejezetben beszámoltunk már a fogyatékossággal élő gyermekek intézményi létszámáról és ellátásukról. Sajnos, amint ezek a gyerekek kikerülnek az iskolából, megszűnik a velük való kapcsolat. A Család- és Gyermekjóléti Központban csak azokról tudnak, akik hozzájuk fordulnak, de elmondásuk alapján minden bizonnyal többen vannak, akik segítségre szorulnának, és információ hiányában nem jutnak olyan ellátáshoz, szakember segítségéhez, ami járna nekik. Nincs kimutatás a fogyatékos felnőttekről sem (milyen jellegű fogyatékossággal élnek, hogy telnek mindennapjaik, milyen problémákkal szembesülnek, tudnak-e dolgozni).

Városunkban tudomásunk szerint egyedül a Kartontechnika Kft. foglalkoztat megváltozott munkaképességűeket (MMK). A 16 fő munkavállalóból 6 fő MMK, de csak 4 közülük ráckevei lakos. A cég dömsödi telephelyén kb. 30 helyi MMK lakost foglalkoztatnak. Valószínűsíthető, hogy Ráckevén is jóval nagyobb igény mutatkozna erre, de nem jut el a lehetőség a célcsoporthoz.

A fogyatékosok csoportjára vonatkozó adatok és problémáik ismeretének hiánya okán, valamint annak ismeretében, hogy valószínűleg jóval többen dolgozhatnának, mint MMK – hiányként mutatkozik meg egy fogyatékosokkal foglalkozó helyi szervezet. Ez összefogná az érintetteket, akár rendszeres összejövetelek alkalmával a fogyatékos felnőttek valamint a gyerekek és szüleik meg tudnák osztani egymással a problémáikat, információkhoz juthatnának ellátási vagy akár munkalehetőségekről egymástól és a szervezettől.

7.2. A fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeli ellátást valamint kedvezményeket az önkormányzat nem nyújt. A szociális ellátásokat igénybevevők között jelen vannak fogyatékos személyek is.

A járási hivatal által biztosított ápolási díjban részesülők nagy része súlyosan fogyatékos hozzátartozó ápolásához igényli a támogatást. A 2018. október 16. napi állapot szerint 33 fő részesül ápolási díjban, közülük 6 fő fokozott ápolási igény esetén járó emelt összegű ápolási díjat

kap, a többi 27 fő többsége pedig súlyosan fogyatékos személy után kap alap összegű ápolási díjat. *(Forrás: adatszolgáltatás, PMKH Ráckevei Járási Hivatal Hatósági Osztálya)*

A jegyző a család szociális helyzete alapján a gyermek részére rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt állapít meg. Pontos adatokkal nem rendelkezünk, de közülük csak elenyésző azon igénylők száma, akik a tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermekük ellátásához igényelik a támogatást.

Az Egészségügyi és Szociális Bizottság több esetben él a természetbeni juttatás lehetőségével, a 2006. évtől az önkormányzat a fogyatékos gyermekek és szüleik részére ajándékot juttat. 2017-ben 32 család kapott 8.000,- Ft értékű ajándékcsomagot. *(Forrás: önkormányzati adatok)*

7.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A 4.3.6. fejezetben beszámoltunk már a városi intézmények akadálymentesítéséről. Elmondható, hogy az önkormányzat felelősségi körébe tartozó közszolgáltatásokat nyújtó épületek akadálymentesítettsége szinte teljes. Az egészségügyi intézmények akadálymentesítettek, az óvoda tagintézményei teljes akadálymentesítése azonban még nem megoldott. 2011-ben a polgármesteri hivatal épületét teljes körűen akadálymentesítették.

A közszolgáltatások info-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon működik e-ügyintézés is, amelynek keretében elérhetők és letölthetők az ügyintézéshez szükséges dokumentumok.

Az egészségügyi ellátórendszer és rehabilitációs intézmények közti információáramlást és együttműködést megfelelőnek tartja az önkormányzat.

A szociális alapszolgáltatások közül elérhető a családsegítés, az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, gyermekjóléti szolgáltatás és a jelzőrendszeres segítségnyújtás. A szociális alapszolgáltatásokat településünkön a Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ biztosítja.

A fogyatékos személyek szakellátása helyben nem megoldott. A szociális szolgálat az ellátórendszer súlyos hiányosságaként éli meg, hogy a sajátos nevelési igényű, illetve elsősorban autizmussal, vagy pszichés megbetegedéssel élő gyermekek a településkörnyezetben az egyéni sajátosságaikat figyelembe vevő intézménybe nem delegálhatók. Diagnózishoz jutásuk nehezített, illetve meglévő diagnózisukkal nincs számukra megfelelő intézmény. Az ellátási területükön működő tanintézmények a jelzőrendszeres szakmaközi értekezleteken rendszeresen alapvető problémaként fogalmazzák meg a szakemberhiányt, az infrastrukturális felkészületlenséget. A magatartási zavarral küzdő gyermekeknek nincs lehetőségük speciális oktatásban való részvételre.

Településünkhöz legközelebb fogyatékosokat a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Gondviselés Háza - Fogyatékosok Nappali Otthona tököli telephelyén fogadnak, ellátási területe: Halásztelek, Szigethalom, Tököl, Szigetszentmárton, Szigetújfalu, Ráckeve, Szigetszentmiklós és Szigetcsép.

7.4. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Ráckeve városban nincs pontos felmérés a fogyatékkal élőkről, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről. Létre kell hozni egy adatbázist, amely felméri a fogyatékosok számát, a fogyatékosság fokát valamint szükségleteiket.

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	**fejlesztési lehetőségek**
- Kevés az adat a városban élő fogyatékosokról - Velük foglalkozó szervezet hiánya	Fogyatékosokkal foglalkozó szervezet létrehozásának támogatása, amely információátadás, a szabadidő tartalmas eltöltése, ismerkedés céljából az érintetteknek és szüleiknek rendszeres összejöveteleket szervezne
Kevés adat áll rendelkezésre a fogyatékossággal élőket foglalkoztató munkahelyekről, a munkakörülményeikről	- Adatgyűjtés (akár felhívás által önkéntes alapon, és/vagy a háziorvosok bevonásával) - Kapcsolatfelvétel a munkahelyekkel - Javaslattétel és együttműködés kialakítása a munkahelyekkel
Megváltozott munkaképességűek munkához való segítése	Feltérképezni és összekapcsolni a megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkahelyeket a célcsoporttal – akár a fent említett szervezeten keresztül. Az érdeklődés felkeltése olyan cégek irányába, akik eddig nem gondolkodtak megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásának irányairól.
Érzékenyítés	Közös program, pl. sportnap megszervezése évi rendszerességgel az ép ill. a fizikailag és/vagy szellemi fogyatékossággal élő tanulóknak – önkéntes gimnazista diákok bevonásával. Cél: minél fiatalabb korban megismerkedhessenek a gyermekek azokkal a társaikkal, akik valamilyen fogyatékossággal élik napjaikat.
Településünkön fogyatékosok átmeneti otthona nem üzemel	Fogyatékosok átmeneti otthona létrehozása a Ráckeve és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás településeivel közösen, célja: felnőtt fogyatékosok befogadása addig, amíg egy állandó helyet biztosító intézménybe bekerülnek.

8. HELYI PARTNERSÉG, LAKOSSÁGI ÖNSZERVEZŐDÉSEK, CIVIL SZERVEZETEK ÉS FOR-PROFIT SZEREPLŐK TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁSA

8.1. A 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Ahogy korábbi fejezetekben beszámoltunk már róla, Ráckevén több civil szervezet működik. Erős az összefogás, példaértékű a civilek jelenléte a település kulturális, művelődési és sport életében, az év során több segítő, adománygyűjtő akciót szerveznek. Részt vesznek városi rendezvények szervezésében, lebonyolításában, illetve saját programokat is szerveznek.

A civil szervezetek működéséhez az önkormányzat minden évben hozzájárul, ezzel is elősegítve ezen szervezetek közösség javát szolgáló erőfeszítéseinek beteljesülését.

Az alábbiakban a teljesség igénye nélkül soroljuk fel azokat a szervezeteket, amelyekkel az önkormányzat szorosabb kapcsolatot ápol, illetve amelyek a célcsoportokat érintő területen tevékenykednek:

Egyesület/Alapítvány	**Cél szerinti leírás**
Ráckeve Város Amatőr Futball Club	sporttevékenység
Ráckeve Városi SE	sporttevékenység
Carlo Lovassport Egyesület	A sport, a kulturális és szabadidő tevékenység megszervezése, tehetséggondozás, az egészséges életmód feltételeinek kialakítása, sporttal és testneveléssel kapcsolatos gyakorlati és elméleti segítségnyújtás. Az egyesület a mentálisan sérült gyermekek és fiatal felnőttek állapotának javítására, a lovassport általi gyógyító terápiát kívánja kiterjeszteni az erre szakosodott szakemberek bevonásával.
Ráckeve 4 Szabadidősport Egyesület	Az egyesület célja a szabadidősportok népszerűsítése, ezen belül főleg a futás, természetjárás, a vízitúrázás és a vízilabda fejlesztése, elsősorban a Ráckevei Járás területén. Ösztönzi és segíti azon tevékenységeket, melyek hozzájárulnak a minőségi élet megteremtéséhez és egészségünk hosszú távú megőrzéséhez. A szabadidősportok célja szórakozás, sikerélmény elérése, a kondíció javítás és alakformálás, a személyiség fejlesztése.
Ráckeve Serege Íjász Sportegyesület	A rendszeres szabadidő sporton kívül a versenysport és a tradicionális íjászathoz tartozó hagyományőrző tevékenység népszerűsítése, az íjászatnak, mint szabadidősportnak terjesztése, az ifjúsággal való megismertetése, versenyzési feltételek biztosítása az iskolákkal együttműködve az utánpótlás felkutatása érdekében.
Szabó Attila Kenu Akadémia Sportegyesület	A kajak-kenu sport széles körű megismertetése, megszerettetése és gyakorlási feltételeinek megteremtése. Az egyesület kiemelt feladatának tekinti a kajak-kenu sport gyakorlását gyermekkorban megkezdeni és a korosztályos fejlődést biztosítani.

Ráckeve Városi Kézilabda Sport Klub	A rendszeres sportolás, testedzés, versenyzés, felüdülés biztosítása. Az egészséges élet iránti igény felkeltése.
"SzabAdy" Ady Endre Gimnázium Diákjainak Szabadidős Tevékenységet Támogató Alapítvány	A Ráckevei Ady Endre Gimnázium diákjai sport és szabadidős tevékenységének szervezése, lebonyolítása, sportrendezvények rendezése továbbá ezek támogatása és a rendezvényen résztvevők oktatása, diákközönségek számára ismeretterjesztés közvetítése.
Tanulókért, Oktatásért, az Iskoláért Alapítvány	Ráckevei Általános Iskola tanulóinak anyagi támogatása, táborok, kirándulások támogatása, nyelvoktatás fejlesztése.
János Vitéz Alapítvány	A Szent Imre Általános Iskola tanulóinak szülői alapították, célja a keresztény értékek közvetítése, az iskola támogatása, a gyerekek támogatása szociális alapon valamint tehetséggondozás terén.
Alapítvány Ráckeve Óvodás Gyermekeiért	Az óvodapedagógiai nevelés-oktatási feltételek fejlesztése, új óvodai programok bevezetésének elősegítése.
FIDELIO Időseket Támogató Alapítvány	Az alapítvány célja szociális tevékenység, azon belül elsődlegesen időskorú emberek otthon ápolása, valamint az idős emberekkel kapcsolatos család konzultáció, továbbá elhelyezésükre alkalmas otthont szervezni, fenntartani, működtetni. Az alapítvány ennek megfelelően személyes gondolkodás keretében elhelyezi az alapítvány szolgáltatásait igénylő, támogatásra rászoruló időskorúakat, részükre teljes ellátást, szakszerű gondozást, testi, szellemi és lelki ápolást, kulturált életkörülményeket biztosít.
Ráckevei Polgárőr Egyesület	Közrend, közlekedésbiztonság, a bűncselekmények megelőzése és balesetmegelőzés, gyermek- és ifjúságvédelem, környezetvédelem.
Ráckevei Baráti Kör Egyesület	Ráckeve város szellemi és kulturális értékeinek, hagyományainak ápolása, megőrzése, részvétel a város közösségi eseményeiben, megmozdulásaiban. Konferenciák, előadások szervezése, rendezése. Jogi tanácsadás, segítségnyújtás. Szabadidős tevékenység szervezése, támogatása.
Ráckevei Duna Baráti Kör	Környezet- és természetvédelem, turizmus fejlesztése. Sétahajózás a Balabán sétahajóval minden korosztálynak, különös tekintettel a gyermekekre.
Őszidő Nyugdíjas Klub	Rendezvények, összejövetelek, kulturális programok szervezése. Hagyományőrzés, érdekképviselet.
Ráckevei Veterán Gépjárműgyűjtők Egyesülete	Veterán korú közlekedési eszközök, gépek és az ezekhez fellelhető dokumentációk részletes megismertetése, beszerzése és értékmentése. Adománygyűjtés. Rendszeresen részt vesznek a városi rendezvényeken, amelyek alkalmával veterán gépjárműveikkel és azok kipróbálásának lehetőségével sok örömet szereznek a gyermekeknek.
Szitakötő Közösségi, Kulturális és Művészeti Egyesület	A kulturális és közösségi célokon túl, ifjúsági feladatok ellátása: információk gyűjtése és azok továbbítása a fiatalok felé a korosztályt érintő témákban, közösségépítő programok, szabadidős rendezvények, fórumok szervezése. Felnőttképzés: képzések, tréningek szervezése iskolarendszeren kívüli formában civil szervezetek tagjai, az ifjúság, továbbá a munkaerőpiacról kiszorult és/vagy hátrányos helyzetű személyek számára.
Ráckevei Vénusz Színház Kulturális Egyesület	Ráckeve kulturális és színházi életének, a közművelődés minden formájának támogatása. Művészeti és kulturális rendezvények, kiállítások, koncertek, zenés produkciók, színielőadások, dramatizált játékok, foglalkozások, vetélkedők és versenyek szervezése és támogatása. Mindent megtenni annak érdekében, hogy a megőrzésre érdemes hagyományok megmaradjanak az utókornak, és épülésére

	szolgáljanak a jelennek, a kultúra eljusson mindenkihez akár városban él, akár hátrányos helyzetű településeken.
Ráckevei Molnár Céh Alapítvány	A ráckevei Molnár Céh tárgyi és írásos emlékeinek felkutatása, rekonstruálása, restaurálása, a Ráckevei Hajómalom eredeti tervek alapján történő újjáépítése és működtetése, a Ráckevén élt és tevékenykedett molnár családok leszármazottainak felkutatása, összefogása, a hagyományok felkutatása, őrzése és továbbadása. Szorosan együttműködik az Árpád Múzeummal.
Fel a Fejjel Szociális Alapítvány	Nevelőszülői hálózat fejlesztése, a nevelt gyermekek és a nevelőszülők támogatása Magyarországon. Ezen túlmenően a fogyatékos, mentálisan beteg, hajléktalan emberek segítése, integrálása a munka világába.

8.2. Önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Ráckevén jelenleg három nemzetiségi önkormányzat működik: német, roma és szerb. Az önkormányzat szoros kapcsolatot tart fenn mindhárommal, velük együttműködési megállapodást kötött. Az egyházakkal is jó kapcsolatot ápol az önkormányzat. A nemzetiségi önkormányzatokat valamint a három egyházat kérelem benyújtása, és annak elbírálása után lehetőségeihez mérten anyagilag is támogatja az önkormányzat.

A civil és sport szerveződések támogatására civil- és sportkeret került meghatározásra. A pályázat benyújtása és annak elbírálása után a szervezeteket anyagilag is támogatja az önkormányzat.

8.3. Önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Korábbi fejezetekben többször ejtettünk már szót a **Ráckeve és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulásról**. A társulás önkormányzatai között nagyon jól funkcionáló partnerség működik.

Az **RSD Parti Sáv Önkormányzati Társulás** a Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág vízgazdálkodásának, vízminőségének javítására, a parti sávból történő szennyezőanyagok kivezetésére jött létre 14 település - köztük Ráckeve - együttműködésével. Gesztor önkormányzata Taksony. A projekt uniós pályázatból valósult meg, Ráckevén érinti az üdülőterületeket, beleértve a szigeteket is, melyek a megvalósítással csatornázott területek lesznek.

Apaj Község, Dömsöd Nagyközség, Lórév Község, Makád Község, Szigetbecse Község, valamint Ráckeve Város Önkormányzatok 2001. március 1-jén **Ráckeve és Térsége Társult Települések Szennyvízcsatorna és Tisztítómű Tulajdonközössége** elnevezéssel társulási megállapodást kötöttek a közösen építendő szennyvízcsatorna hálózat és szennyvíz tisztítómű beruházás bonyolítására. Gesztor önkormányzata Ráckeve.

A **Ráckeve és Térsége Önkormányzati Beruházási Társulás** hulladékgazdálkodási közszolgáltatási feladatok ellátására alakult 10 település együttműködésével, Dömsöd gesztorságával.

2017. évben 97 önkormányzat részvételével létrejött a **Duna-Tisza Közi Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Társulás**, melyhez csatlakozott Ráckeve is. A 2018. évben további 4 önkormányzat csatlakozott. Elsődleges feladata a tagjait alkotó 101 településen ellátandó hulladékgazdálkodási közszolgáltatás biztosítása, a KEHOP-3.2.1 konstrukcióra benyújtandó, komplex hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése a Duna-Tisza közi régióban, különös tekintettel az elkülönített hulladékgyűjtési, szállítási és előkezelő rendszerre elnevezésű pályázati felhívásra benyújtott pályázat megvalósítása és a társulás folyamatos működésének biztosítása.

A **Magyar Zarándokút Önkormányzati Társulás** tagjai: Dabas, Esztergom, Pilisszántó, Pilisszentiván, Budapest XII, Budapest XI, Szigetszentmiklós, Ráckeve, Dunavecse, Apostag, Dunaegyháza, Harta, Kalocsa, Bátya, Fajsz, Dusnok, Hajós, Szekszárd, Grábóc, Cikó, Bátaszék, Baja, Pécsvárad, Ófalu, Mecseknádasd, Óbánya, Hosszúhetény, Siklós. A társulás által ellátott feladatok: Magyar Zarándokút idegenforgalmi, turisztikai útvonal létrehozása, ehhez kapcsolódó működtetés, fejlesztés, fenntartás, üzemeltetési feladatok ellátása.

8.4. A nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A 3.8. fejezetben beszámoltunk Ráckeve Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatának esélyegyenlőségi tevékenységéről a roma célcsoportot illetően.

8.5. Civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenység

A 3.6. és 3.7. fejezetekben beszámoltunk a civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos tevékenységeiről.

8.6. For-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

Fent említett szereplők a foglalkoztatásban tudnak lehetőséget nyújtani. Itt legfőképpen a pályakezdő fiatalok, az idősek és a fogyatékkal élők esélyeit lehetne növelni. A pályázati lehetőségeket és az ehhez kapcsolódó kedvezményeket a munkaügyi központon keresztül lehetne megismertetni azokkal a vállalkozásokkal, melyek ezeket még nem ismerik.

A cégek, magánvállalkozók - erejükhöz mérten - elsősorban karácsony környékén továbbá egyéb városi rendezvények alkalmával járulnak hozzá az adományok gyarapításához, amelyről már az előzőkben is beszámoltunk.

9. A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzésében felkutatott problémák meghatározása, illetve a megoldásukra tett javaslatok megfogalmazása érdekében Ráckeve Város Önkormányzata a partnerek széles körét vonta be a dokumentum elkészítésének folyamatába. A HEP elkészítése alkalmával szorosan együttműködött minden érintett partner. Hozzáférést biztosítottak azokhoz a szükséges dokumentumokhoz, adatokhoz, amelyek elengedhetetlenül szükségesek voltak a jelen terv elkészítéséhez. Információt szolgáltattak: személyesen, telefonon, illetve e-mail-en, az egyeztetések során pontosítottuk a felmerült és még tisztázatlan kérdéseket.

A HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM INTÉZKEDÉSI TERVE (HEP IT)

1. HEP IT ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Foglalkoztatottság növelése	A mélyszegénységben élők (tartós) munkanélkülisége, alacsony munkavállalási kedv, nagy a rendszeres jövedelemmel nem rendelkezők aránya a szegregátumban.	Mélyszegénységben élők, romák bevonása a munkába, őstermelővé válása.	- Ráckeve Város Önkormányzata Integrált Településfejlesztési Stratégia 2015 - Ráckevei Integrált szociális város-rehabilitációs pályázat 2018.	- Szociális Földprogram folytatása, a hátrányos helyzetű emberek, elsősorban romák megélhetésének, életminőségének javítása. - Egyéb pályázati lehetőségek felkutatása.	- Önkormányzat - Ráckeve Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatának vezetője	2020. dec.	Munkanélküliségi ráta Programba bevont személyek, családok száma	Pályázati forrás	
2	„Munkára!" közfoglalkoztatás növelése	A közfoglalkoztatás folytatása, hatékonyságának növelése	A közfoglalkoztatás hatékonyságának növelése, a szegregátum területén végzett közmunka megvalósítása, az ott élők fizikai környezetének (pl.	- Ráckeve Város Önkormányzata Integrált Településfejlesztési Stratégia 2015 - Ráckevei Integrált szociális város-rehabilitációs pályázat 2018.	- Hatékony és célzott munkaszervezés megvalósítása. - Az önkormányzat tulajdonában lévő mezőgazdasági művelésre alkalmas területeken	- Önkormányzat - Ráckeve Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatának vezetője	2020. dec.	Közmunkaprogramba bevont személyek száma Szegregátumon élők lakókörnyezetének állapota	Anyagi forrás Pályázati forrás	

			az utak állapotának) javítása. A szociálisan hátrányos helyzetűek részére munkafeltételek megteremtése szociális helyzetük javításának elősegítése.	- Ráckeve Város Gazdasági Programja 2015-2019.	közfoglalkoztatás keretében növény-gyümölcstermesztés megvalósítása (szociális szövetkezet), mely az önkormányzat üzemeltetésében lévő városi konyha alapanyag ellátását is biztosíthatja.					
3	Információszerzés a szegregátumban élőkről	Adathiány a szegregátumban élőkről, mélyszegénységben levőkről	Adatok begyűjtése, hányan vannak, hogyan élnek, hányan tanulnak/dolgoznak közülük, milyenek a lakhatási körülményeik - ezáltal pontosabb intézkedéseket lehet megfogalmazni.	- Ráckeve Város Önkormányzata Integrált Településfejlesztési Stratégia 2015 - Ráckevei Integrált szociális város-rehabilitációs pályázat 2018.	- Az adatok feltérképezése - A hatékonyság érdekében egy szociális munkás számára az akcióterületen egy szociális bérlakás biztosítása	- Önkormányzat - Ráckeve Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatának vezetője - Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	2020. dec.	Rendelkezésre állnak pontos adatok	Humán erőforrás Anyagi forrás Pályázati forrás	
4	Általános iskolai végzettség megszerzése, továbbtanulás, szakmához jutás	- A szegregátumban élők között magas a csak 8. általános osztályt végzettek aránya, vannak, akik a 8 általánost sem fejezték be. - Szakma hiányában nem tudnak munkát vállalni.	- A 7.-8. osztály befejezésének támogatása. - OKJ-s képzések keretében szakma megszerzése - Az itt élő emberek életminőségének javulása - A megszerzett tudással és	- Ráckeve Város Önkormányzata Integrált Településfejlesztési Stratégia 2015. - Ráckevei Integrált szociális város-rehabilitációs pályázat 2018.	Többségében roma lakosok számára egyéni fejlesztési tervek kidolgozása, személyes tanácsadással, valamint csoportos fejlesztő foglalkozások. (Az újonnan létrehozott	- Önkormányzat - Ráckeve Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatának vezetője	2020. dec.	Továbbtanulási és munkavállalási mutatók tendenciája	Pályázati forrás Humán erőforrás	

			szakmákkal a munkaerő-piacon (és így az életben) jobban tudnak érvényesülni, elősegítve beilleszkedésüket és elfogadásukat a város más területén élők részéről.		Közösségi Házban)					
5	Közösségi ház a szegregátumban	- A szegregátum területén nagy hiány mutatkozik egy helyben elérhető, az ott lakók problémáival foglalkozó intézményre. -A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	- A szegregátumon élők számára olyan szolgáltatások nyújtása, amelyek segítik a társadalmi integrációt. Helyet adna civil szervezeteknek, közösségépítő szerepet töltene be. -Fontos, hogy a szegregátumban élő családok közül minél többen vegyenek részt a Közösségi ház épületének és szolgáltatásainak megtervezésében, az épület át- vagy kialakításában és aktív működtetésében.	- Ráckeve Város Önkormányzata Integrált Településfejlesz-tési Stratégia 2015 - Ráckevei Integrált szociális város-rehabilitációs pályázat 2018.	Egy használaton kívüli önkormányzati épület felújításával egy komplex szolgáltatásokat nyújtó Közösségi ház megvalósítása. Helyet kap itt: a Szociális Gondozó Központ kihelyezett irodája; Ifjúsági, Információs és Tanácsadó Szolgálat; a Roma Nemzetiségi Önkormányzat irodája; működhetne korrepetálás, pályaválasztási tanácsadás; játék-, könyv-, gyerekbútor stb. kölcsönzése; háztartásvezetési,	- Önkormányzat - Ráckeve Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatának vezetője - Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	2020. dec.	A Közösségi Ház kihasználtsága, az ott szervezett programokon a résztvevők száma	Pályázati forrás Anyagi forrás Humán erőforrás	

					gazdálkodási, a lakás-karbantartási és kert megművelési ismeretek átadása...					
6	Szegregátum mint lakókörnyezet állapotának javítása	A szegregátum mint lakókörnyezet leromlott állapota, járdák és szilárd burkolatú utak hiánya, térfigyelő rendszer hiánya, illegális szemétlerakók	- A szegregátum mint lakókörnyezet állapotának javítása	- Ráckeve Város Önkormányzata Integrált Településfejlesz-tési Stratégia 2015 - Ráckevei Integrált szociális város-rehabilitációs pályázat 2018. - Ráckeve Város Gazdasági Programja 2015-2019.	-A poros földutak szilárd burkolattal való ellátása, járdák építése - A Homokbánya területén található illegális szemétlerakó kitakarítása - Térfigyelő rendszer kiépítése, emellett a polgárőri jelenlét megerősítése	Önkormányzat	2020. dec.	Szegregátum mint lakókörnyezet állapota	Pályázati forrás Anyagi forrás	
7	Önkormányzati bérlakások felújítása a szegregátum területén	A szegregátum területén levő önkormányzati bérlakások leromlott állapota	A szegregátum területén levő önkormányzati bérlakások állapotának javulása	- Ráckeve Város Önkormányzata Integrált Településfejlesz-tési Stratégia 2015 - Ráckevei Integrált szociális város-rehabilitációs pályázat 2018.	Megvalósításra kerülne az akcióterületen található 2 db 2 lakásos önkormányzati bérlakás felújítása, komfort fokozat növelése	Önkormányzat	2020. dec.	Az akcióterületen levő lakások kihasználtsága	Pályázati forrás	
8	Munkanélküliség csökkentése	Magas munkanélküliségi ráta, alacsony átlagkereset	Átmenet az iskola és a munkába állás között, átlagkereset növelése, együttműködési megállapodás a		Pályázati lehetőségek felkutatása, ösztöndíjprogra-mok, OKJ-s képzések támogatása	Önkormányzat (a PMKH Ráckevei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának bevonásával)	2023. dec.	munkanélküliségi ráta, átlagkereset	Humán erőforrás Anyagi forrás Pályázati forrás	

			helyi vállalkozásokkal		hiányszakmák esetén, kapcsolatfelvétel a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával és helyi vállalkozókkal					
9	Esélyegyenlőség koncepciójának megismertetése és elfogadtatása	A téma ismeretének hiánya	Lakossági tájékoztatók, helyi médiában történő megjelentetés, a komplex témakör köztudatba történő beépülése, Egyenlő Bánásmód Hatóság elérhetőségeinek, munkájának köztudatba hozása.		A HEP-Fórumok alkalmával a nyilvánosságra hozatal feltételeinek megbeszélése, cikksorozat a Ráckevei Újságban, honlapon, a város facebook oldalán	Önkormányzat	2020. dec.	A lakosság megismeri a témakört	Humán erőforrás	

II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Gyermek szakorvosi ellátás	Kifejezetten gyermeknek szóló szakorvosi ellátás hiánya a Szakorvosi Rendelőintézet-ben	Gyermek szakorvosi ellátás megteremtési feltételeinek felmérése	Ráckeve Város Gazdasági Programja 2015-2019	Gyermekorvosok és a rendelőintézet bevonásával az igények és lehetőségek felmérése.	- Önkormányzat - Gyermekorvosok - Rendelőintézet vezetője	2023. dec.	Gyermekorvosi ellátások igénybevételi mutatói.	Humán erőforrás Anyagi feltételek Pályázati forrás	
2	Játszótér/közösségi tér a szegregátumban	Játszótér/közösségi tér hiánya a szegregátum területén	Játszótér (közösségi tér) kialakításával az ott élő gyermekek és nők idejének hasznos eltöltése, a közösség összekovácsolása. Állagmegőrzés tudatosításával.	Ráckeve Város Önkormányzata Integrált Településfejlesztési Stratégia 2015 - Ráckevei Integrált szociális város-rehabilitációs pályázat 2018.	Játszótér / közösségi tér megvalósítási lehetőségeinek felkutatása.	Önkormányzat	2020. dec.	Kihasználtság	Pályázati forrás Anyagi forrás	
3	Felvilágosítás, egészséges életmódra nevelés	Bűnmegelőzési, egészséges életmódra nevelő és egyéb felvilágosító programok, előadások hiánya. Roma fiatalkorúak felkészületlenek az anyaságra.	Gyermekek és felnőttek számára olyan előadások szervezése, amely felkészíti őket a bűnmegelőzésre, helyes párválasztásra, egészséges életmódra, nem kívánt terhesség elkerülésére. Drogprevenciós		Programok, előadások megszervezése, megtartása (az oktatási intézmények vezetőinek, a rendőrkapitányság és a védőnők bevonásával.)	- Önkormányzat - Oktatási intézmények vezetői - Védőnői Szolgálat (rendőrkapitány-ság bevonásával)	2020. dec.	Résztvevők létszáma. Csökkenő bűnözés, droghasználat, fiatalkori terhesség.	Humán erőforrás	

			munka folytatása által a droghasználat visszaszorítása.							
4	Szakemberhiány	1 fő iskola-pszichológus, 1 fő óvodapedagógus, 1-2 fő védőnő, 1 fő gyógypedagógus (óvodában) hiánya mutatkozik meg.	A szakemberek túlterheltségének csökkentése, a gyermekek/szülők ilyen irányú igényeinek minél szélesebb körű kielégítése.		Pályázatok kiírása, esetlegesen önkormányzati bérlakások rendelkezésre bocsátása a munkát vállalónak.	- Önkormányzat - Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Ráckevei Tagintézménye	2020. dec.	Az ellátottság mutatói.	Anyagi forrás	
5	„Tanoda"	A hátrányos helyzetű gyermekek továbbtanulási aránya	- A HH, HHH és/vagy roma családból érkező iskolás gyermekek megsegítése, a tanulók sikeres iskolai előrehaladásában és a továbbtanulásban.		Együttműködve az iskolák fenntartójával, az oktatási intézményekkel a támogató rendszerek kiépítése.	- Önkormányzat - Oktatási intézmények vezetői - Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ	2020. dec.	Programban résztvevők létszáma.	Humán erőforrás Anyagi forrás Pályázati forrás	
6	„Esélyegyenlőség a nyári szünetben"	Szünidei tábor hiánya hátrányos helyzetű gyermekeknek	Hátrányos helyzetű gyermekek részére nyári napközbeni (alkotó-) tábor megvalósítása		Nyári napközbeni (alkotó-) tábor megvalósítási lehetőségeinek feltérképezése a Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint az iskolák közreműködésével.	- Önkormányzat - Oktatási intézmények vezetői - Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ	2020. dec.	Programban résztvevők száma.	Humán erőforrás Anyagi forrás	
7	Kerekasztal megbeszélések	Hiány mutatkozik a nevelési/oktatási intézmények közötti szoros	Hatékonyabb munkakapcsolat, információk átadása,		Az oktatási intézmények megfogalmazzák igényeiket,	- Önkormányzat - Oktatási intézmények vezetői	2020. dec.	Programban résztvevők létszáma.	Humán erőforrás Anyagi forrás	

		szakmai együttműködésre, valamint olyan célirányos előadásokra, amelyeken a szülők is részt vehetnek	pedagógusok munkájának segítése, a szülők megsegítése egy-egy problémás kérdéskör kapcsán.		összehangoló előkészítő munka az érintettek és az Önkormányzat között, előadások tartalmi meghatározása.	- Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Ráckevei Tagintézménye				
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Közmunkaprog-ram folytatása	Munkanélküliség a hátrányos helyzetű, az alacsonyan iskolázott és hosszú idő óta a munkából kiesett nők körében.	A közmunkaprog-ram hatékonyságának növelése.		Munka és jövedelem biztosítása azok számára, akik a munkaerő-piacon egyáltalán nem tudnak elhelyezkedni.	Önkormányzat	2023. dec.	Közmunkaprogramban foglalkoztatott nők száma	Anyagi forrás	
2	„Krízisközpont" Idősek-, Családok-, Fogyatékosok Átmeneti Otthona / Anyaotthon	Településünkön anyaotthon vagy családok átmeneti otthona nem üzemel	- Anyaotthon vagy családok átmeneti otthona létrehozása a krízishelyzetben levő nők megsegítésére - Intézmény megvalósítása akár integráltan a többi érintett célcsoporttal (idősek, fogyatékosok) közösen		A Ráckeve és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás települései közösen együttműködnek, megbeszélik a lehetőségeket (esetleg kiterjesztve a járás összes településére) Közös „Krízis Központ" létrehozása: Idősek-, Családok-, Fogyatékosok	-Önkormányzat - Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ	2023. dec.	Intézményt igénybevevők száma	Humán erőforrás Anyagi forrás Pályázati erőforrás	

					átmeneti otthona / Anyaotthon					
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Derűs időskor	- Elmagányosodás - Kevés a kifejezetten időseknek szóló szabadidős, kulturális program	Idősek aktivizálása, hasznosnak érzik magukat, tevékenyen részt vesznek a város életében.		- Idősek Világnapjának megünneplése minden év október 1-én. - Időseknek szóló programok megvalósítási lehetőségeinek felmérése az Ács Károly Művelődési Központ és a Skarica Máté Városi Könyvtár közreműködésével	- Önkormányzat - Közművelődési intézmények vezetői (civil szervezetek bevonásával)	2020. dec.	Programok megszervezésének eredményessége, látogatottságának mutatói.	Humán erőforrás Anyagi erőforrás	
2	Élethosszig tartó tanulás	Informatikai jártasság hiánya az idősek körében	Idősek tartalmas időtöltési lehetőségeinek, biztosítása. Számítógépes és internet felhasználói ismeretek megszerzése. Családi kapcsolatok elmélyítésének új lehetőségeinek megnyitása előttük. A nyugdíj előtt álló munkanélküliek munkába álláshoz segítése.		Számítógépes tanfolyamok indítási lehetőségeinek felmérése és megvalósítása az Ács Károly Művelődési Központ és a Skarica Máté Városi Könyvtár közreműködésével	- Önkormányzat - Közművelődési intézmények vezetői	2023. dec.	Az idősek számára szervezett informatikai képzések száma. A tanfolyamokon való részvétel aránya (55 év felettiek).	Humán erőforrás Anyagi feltételek Pályázati forrás	

3	Érzékenyítés, generációk összekapcsolása	Generációk közötti szociális érzékenység hiánya	A gyerekek megtanulják tisztelni az időseket, segítenek nekik, a magányos idősek találkozhatnak gyerekekkel, tartalmasan töltik együtt az időt.		Óvodások, általános iskolások (akár gimnazisták) látogatásának megszervezése pedagógusok bevonásával az idősek otthonába. Ott műsort adhatnak, akár ünnepi alkalmakkor akár egyszerű hétköznapokon bizonyos rendszerességgel. A műsoron túl a kötetlen beszélgetésre, akár közös sütemény készítésre, kézműveskedésre is alkalmat kell biztosítani.	- Önkormányzat - Oktatási intézmények vezetői (Fidelio Idősek Otthona bevonásával)	2020. dec.	Programok megvalósulásának, résztvevők számának mutatói.	Humán erőforrás	
4.	„Nem csak a húszéveseké a világ"	Az 55 év feletti munkanélküliek száma magas, az idősek jövedelmi helyzete nem megfelelő.	A foglalkoztatottság növelése a célcsoportban		Munkaerő-piaci helyzetelemzés készítése, stratégia kidolgozása hosszútávú foglalkoztatáshoz, tartós munkahelyteremt és a célcsoport tagjai számára.	Önkormányzat	2023. dec.	55 év feletti munkanélküliek csökkenő aránya	Humán erőforrás Pályázati forrás	
5	„Krízisközpont" Idősek-, Családok-, Fogyatékosok	Településünkön illetve a környéken idősek	- Idősek átmeneti otthonának létrehozása azon		- A Ráckeve és Környéke	- Önkormányzat - Ráckeve és	2023. dec.	Intézményt igénybevevők	Humán erőforrás Anyagi forrás	

	átmeneti otthona / Anyaotthon	átmeneti otthona nem üzemel	idős betegek számára, akiknek az otthoni ellátása nem megoldható, és várakozniuk kell a szociális otthonba való felvételre - Intézmény megvalósítása akár integráltan a többi érintett célcsoporttal (nők, fogyatékosok) közösen		Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás települései közösen együttműködnek, megbeszélik a lehetőségeket (esetleg kiterjesztve a járás összes településére) - Közös „Krízis Központ" létrehozása: Idősek-, Családok-, Fogyatékosok Átmeneti Otthona / Anyaotthon	Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ - Ráckeve és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás		száma	Pályázati erőforrás	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Megváltozott munkaképességű-ek foglalkoztatása	Nincs adat arra vonatkozóan, hogy hány cég alkalmaz vagy alkalmazna megváltozott munkaképességű-eket, ill. hogy lenne-e fogyatékos személy, aki tudna, szeretne dolgozni.	- A foglalkoztatásban résztvevő fogyatékkal élők a társadalom hasznos tagjának érzik magukat. - Munkáltatói szemléletformálás / Védett munkahely		Feltérképezni és összekapcsolni a megváltozott munkaképességű-eket foglalkoztatni kívánó munkahelyeket a célcsoporttal. A közfoglalkoztatás-ba való bevonás lehetőségeinek megvizsgálása.	Önkormányzat	2023. dec.	Fogyatékkal élő munkavállalók elégedettségének mérése.	Humán erőforrás	
2	„Krízisközpont"	Településünkön	- Átmeneti otthon		A Ráckeve és	- Önkormányzat	2023. dec.	Intézményt	Humán erőforrás	

	Idősek-, Családok-, Fogyatékosok átmeneti otthona / Anyaotthon	illetve a környéken fogyatékosok számára átmeneti otthon nem üzemel	létrehozása, ahova azon fogyatékos felnőttek is bekerülhetnek, akiknek az otthoni ellátása nem megoldható, és várakozniuk kell egy állandó otthonba való felvételre, - Intézmény megvalósítása akár integráltan a többi érintett célcsoporttal (nők, idősek) közösen		Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás települései közösen együttműködnek, megbeszélik a lehetőségeket (esetleg kiterjesztve a járás összes településére) Közös „Krízis Központ" létrehozása: Idősek-, Családok-, Fogyatékosok Átmeneti Otthona / Anyaotthon	- Ráckeve és Környéke Család- és Gyermekjóléti Központ - Ráckeve és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulás		igénybevevők száma	Anyagi forrás Pályázati erőforrás	

2. MEGVALÓSÍTÁS

2.1. A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, és az esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet. A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy a HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A HEP Fórum feladatai:

- a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása,
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve munkacsoportokat hozhat létre.

2.2. Nyilvánosság

Biztosítani kell, hogy a település minden lakója, az önkormányzat intézményei és azok munkatársai, valamint az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program. Az érdekeltek körének meghatározásán túl a kommunikációs formákat, konkrét tevékenységeket is tervezni kell. A program eredményes megvalósulását döntően befolyásolja, hogy az érintettek elkötelezettek-e és aktív részvételükkel támogatják-e a program végrehajtását. Éppen ezért szükséges minden elérhető eszközt és helyi médiumot (honlap, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) bevonni a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Az Helyi Esélyegyenlőségi Programot a település a helyben szokásos módon közzéteszi, az esetleges hozzászólásokat a jegyző összegyűjti, majd az esetleges módosítási javaslatokat a képviselő-testület elé terjeszti. A képviselő-testület dönt a módosítások bevezetéséről.

2.3. Kötelezettségek és felelősségvállalás

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a jegyző felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program;
  - figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat;
  - támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához;
  - kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői:

- Felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az esélyegyenlőségi programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

3. AZ ELFOGADÁS MÓDJA ÉS DÁTUMA

I. Ráckeve Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt.követően Ráckeve Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 414/2018.(XII.18) számú határozatával 2019. január 1. napjától – 2023. december 31. napjáig tartó időszakra elfogadta.

Ráckeve, 2018. december 19.

.....

Szadai József
polgármester

.....

dr. Kereszturi Zita
jegyző

RÁCKEVE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA